COMANDO

DON BENDELL

COMANDO ÎN VALEA LACRIMILOR

BOMBARDIERELE B-52 AU DAT GREȘ; TRIMITEȚI FORȚELE SPECIALE!

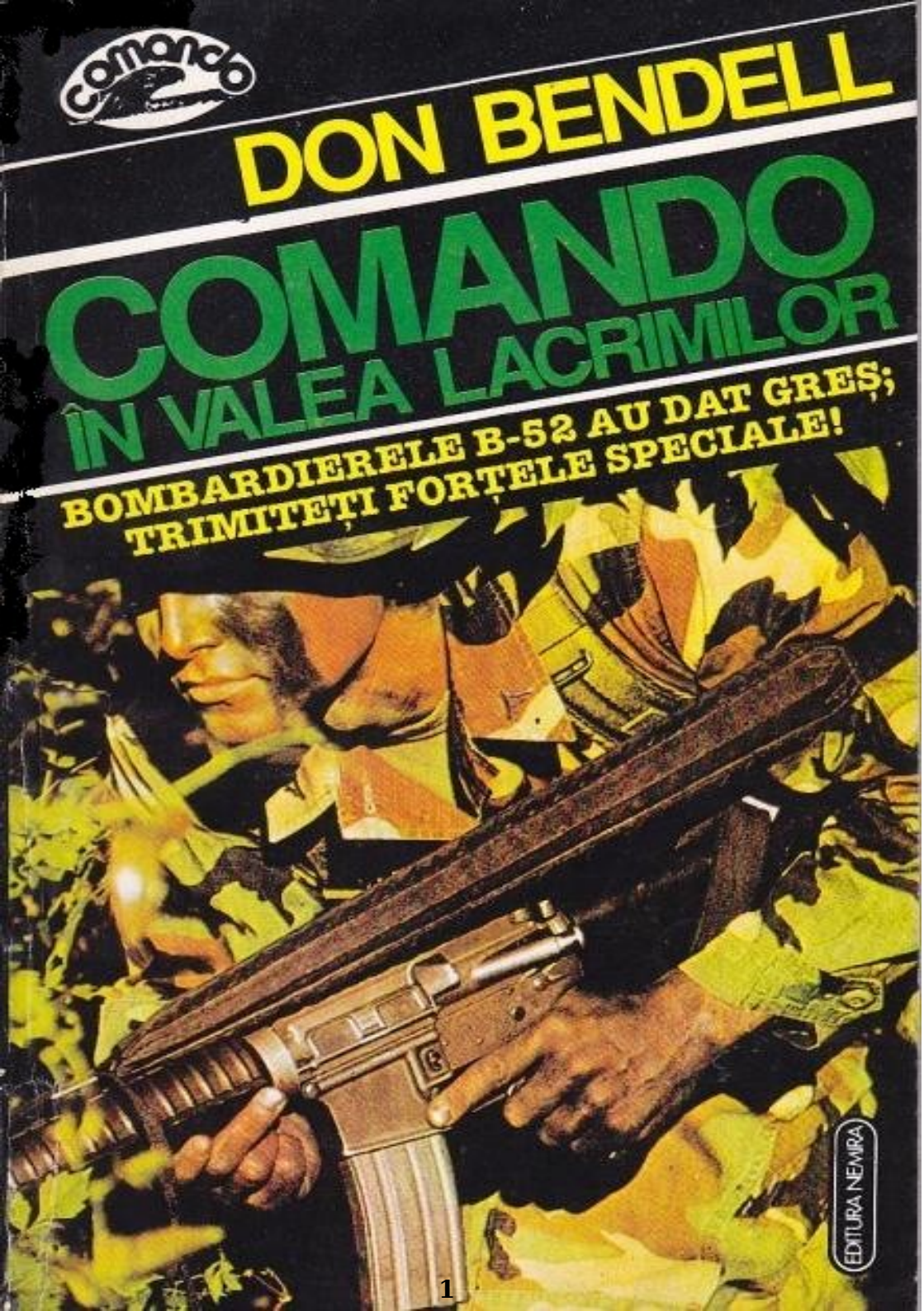

EDITURA NEMIRA

DON BENDELL

COMANDO ÎN VALEA LACRIMILOR

B-52 AU DAT GREŞ;
TRIMITEŢI FORŢELE SPECIALE!

V.1.0

V.1.0

ISBN:
973-9177-01-8

Traducerea de Constantin Dumitru-Palcus

DON BENDELL
Valley of Tears
1993
Editura Nemira
1994

DEDICAŢIE

Dedic această carte vechiului meu prieten Muhammad Ali.

În vremurile acelea, noi doi am ales drumuri opuse, dar amândoi am acţionat conform propriilor *convingeri şi fiecare a mers până la capăt. Deşi demersurile noastre au fost diferite, fiecare dintre noi se roagă ca, într-o bună zi, cuvinte ca „oprimare” şi „război” să fie considerate nişte termeni istorici.*

DON BENDELL

Treceam pe lângă coasta acoperită de junglă a unui deal şi temerile mele s-au transformat aproape imediat în realitate.

Am auzit un pocnet şi un fâsâit, urmate la scurt timp de o succesiune identică de sunete. Gaze! Auzind nişte zgomote pe coasta dealului, în apropierea mea, am scos de la centură două grenade cu mare putere explozivă şi am tras cuiele.

Am strigat: „Gaze! Nu respiraţi!" întreaga patrulă a luat-o din loc şi câţiva montagnarzi au deschis focul spre coasta dealului..

— „Dei chiu!" am strigat eu. „Nu fugiţi! Vom cădea în ambuscadă!" În momentul acela fiecare din ei inhalase deja o porţie zdravănă de gaz CS şi, cuprinşi de panică, toţi au rupt-o la fugă ca de frica morţii.

Am trecut pârghia selectorului pe automat şi am deschis focul...

1

Trandafiri şi spini

Încă înainte de începerea Scolii de Ofiţeri de Infanterie, sublocotenentul Mark Jones dobândise deja două distincţii, iar acum îl urmărea cu interes pe soldatul înalt şi slab care juca rolul comandantului de grupă. Proiectilele explozive ale obuzierului de 105 milimetri brăzdau văzduhul izbind culmea dealului, dar fostul subofiţer nu le acorda nici o atenţie. Era prea absorbit de spectacol. Până în acel moment, compania rămăsese înţepenită pe loc, din pricina proastei conduceri, iar sublocotenentul Jones se afla în căutare de lideri potenţiali, care să-şi asume posturile de comandă. Obiectivul de pe deal trebuia cucerit, însă, deocamdată, soldaţii preferau să stea lungiţi pe burtă şi să tragă spre culme, decât să pornească la asalt.

Ei trebuia să deschidă o breşă în împrejmuirea din sârmă ghimpată şi să străpungă linia buncărelor şi a tranşeelor.

Vârtejuri de fum se înălţau leneşe spre soarele fierbinte, iar mirosul înecăcios al prafului de puşcă asalta cu brutalitate nările soldaţilor. Zgomotul exploziilor din faţa trupelor atacatoare făcea să se distingă cu greu bubuiturile pieselor de artilerie din spatele lor.

Comandantul de grupă arătă spre sârma ghimpată şi urlă la cei doi soldaţi care aveau asupra lor câte un tub metalic lung.

— Bă, luaţi torpilele Bangalore şi duceţi-le una acolo şi alta dincolo! ţipă el, indicând două zone din împrejmuirea de sârmă ghimpată.

Privi cu coada ochiului la sublocotenentul Jones şi-şi spuse: „Am belit-o! Dar-ar dracii, trebuie să-mi îndeplinesc misiunea!”

Jones zâmbea în sinea lui, ascunzându-şi cu grijă trăirile.

Comandantul de grupă alerga încoace şi încolo, urlând cât îl ţineau bojocii:

— Toţi cei din Echipa Alfa, ridicaţi-vă de la pământ! În picioare! Când torpilele vor distruge sârma ghimpată, veţi trece de partea cealaltă! Odată ajunşi în interiorul perimetrului, veţi

asigura foc de acoperire pentru Echipa Bravo! Echipa Bravo, voi îi veţi acoperi pe cei din Echipa Alfa, când explodează torpilele! Foc şi salt înainte! Foc şi salt înainte!

Alergând neobosit în spatele echipelor, comandantul de grupă reuşi să-i ridice în genunchi pe cei din Echipa Alfa.

Torpilele Bangalore, proiectile cu mare putere de explozie folosite pentru deschiderea breşelor în barierele de sârmă ghimpată, fură amorsate. Un membru al echipei Alfa rămăsese lungit îndărătnic la pământ; ceilalţi aşteptau ghemuiţi să pornească în urma exploziilor. Rămas în spate, Jones urmărea scena cu interes.

Comandantul grupei alergă la soldatul recalcitrant şi urlă:

— Ridică-te! Ridică-te-n pastele mă-tii!

Cu ochii bulbucaţi de groază, omul se întoarse şi zbieră:

— Or să explodeze! Or să…

Roşu la faţă de furie, comandantul îl înşfacă de revere, săltându-l cu forţa în genunchi. Sfredelindu-l cu privirea răcni:

— Cu mine să nu stai la discuţii în timpul luptei, ‘tu-ţi neamu’ mă-tii! Mişcă-te odată!

Cu acestea, comandantul grupei îl îmbrânci pe individ înainte, exact în clipa în care torpilele Bangalore explodară la numai câţiva paşi depărtare, în susul dealului. Omul încercă să se întoarcă dar comandantul, ignorând norul orbitor de fum al exploziilor, îl înhăţă efectiv de guler şi îl împinse prin gaura din gardul de sârmă ghimpată.

Orice controversă era exclusă. Recalcitrantul ajunse să treacă primul prin sârma ghimpată, urmat de restul echipei Alfa, sprijinită de focul puternic de acoperire declanşat imediat de echipa Bravo. Ajunşi înăuntrul perimetrului inamic, cei din echipa Alfa s-au răspândit în poziţie şi au început să tragă şi ei asupra poziţiilor inamice, în timp ce comandantul grupei, rămas în spatele echipei Bravo, îi trimitea pe fiecare din membrii acesteia prin breşa creată de torpile. Trăgând cu mitraliera M-16 personală, el îşi conduse echipa mai sus pe deal, postându-i în spatele copacilor şi tufişurilor, de unde declanşară focul de acoperire necesar pentru ca prima echipă să poată ocupa poziţii mai avansate.

Simţindu-se apucat de antebraţ, comandantul grupei se întoarse brusc şi dădu cu ochii de chipul serios al sublocotenentului Jones, care rosti cu glas puternic:

— Vino cu mine!

— Da, să trăiţi!

Apoi, comandantul grupei urlă către şeful echipei Alfa:

— Preia comanda grupei!

Urmat de comandantul grupei, sublocotenentul traversă dealul către poziţia comandantului de pluton. Cei doi bărbaţi se opriră în loc şi comandantul plutonului alergă în întâmpinare, dându-şi seama că nu era vorba de o vizită de curtoazie.

— Colo sus pe creastă ai o mitralieră care trage din plin asupra plutonului. Eşti blocat pe loc. Ce-ai de gând să faci?

Comandantul plutonului se holbă la Jones, chinuindu-se desperat să găsească un răspuns. În cele din urmă, răspunse, bâlbâindu-se:

— Păi… ăă… cred că… vom ataca în linie.

Încruntându-se, sublocotenentul Jones îl întrerupse şi strigă mai tare decât exploziile şi focurile ucigătoare:

— Ai făcut o treabă de căcat! Eşti eliberat din funcţie!

Ofiţerul se întoarse apoi către comandantul de grupă şi spuse:

— Bendell, preiei comanda plutonului! Cucereşte cuibul de mitralieră de-acolo!

Uşurat şi excitat, am urlat din rărunchi:

— Am înţeles, să trăiţi!

Am alergat spre cel mai apropiat comandant de grupă şi i-am ordonat:

— Mi-aduci imediat două arme antitanc M-şapte’ş’doi!

În timp ce-i vorbeam, mi-am tras peste mâneca stângă banderola purtând emblema care dădea de veste celorlalţi că eu jucam acum rolul de sublocotenent comandant de pluton.

Văzând emblema, comandantul de grupă răcni:

— ’teles, să trăiţi!

Apoi, făcând stânga-mprejur, alergă la oamenii săi, de unde luă două lansatoare de rachete portabile, tip bazooka, pe care mi le aduse în grabă. Am deblocat una din ele, iar pe cealaltă mi-am trecut-o peste umeri.

Jones alergă până la mine şi zise:

— Bendell, ce mama dracului ai de gând să faci?

— Să dau un exemplu, sir! Este lucrul de care au nevoie acum!

A rămas cu gura căscată în timp ce eu i-am făcut semn comandantului de grupă din fata mea să se întoarcă, îndemnându-i apoi pe soldaţii aflaţi la dreapta şi la stânga mea să-mi asigure foc de acoperire.

Aruncând mitraliera M-16 în braţele comandantului de grupă,

am strigat:

— Ai grijă de ea până mă-ntorc şi acoperă-mă!

Înainte să poată răspunde ceva, am trecut în fugă pe lângă el, către culmea din faţă, care continua să fie bombardată de focul de artilerie. Aplecat, ajutându-mă cu mâinile, m-am căţărat pe pantă într-o goană nebună, către mitraliera inamică.

Ştiam doar că trebuie să fac asta pentru a-i impulsiona pe oamenii ai căror ochi erau aţintiţi asupra mea. Cei mai mulţi dintre ei – inclusiv eu – nu avuseseră niciodată ocazia să audă deasupra capului şuierul gloanţelor şi al obuzelor de artilerie.

Însufleţiţi de exemplul noului lor comandant, care se arăta a fi extrem de zelos – membrii plutonului declanşaseră un foc îndrăcit, aţâţaţi de propriile strigăte şi răcnete entuziaste. La adăpostul focului lor de acoperire, am mers mai departe pe panta dealului până când am ajuns în spatele unei buturugi dezrădăcinate.

Am tras siguranţa primei rachete LAW[1], am împins tubul în afară şi cătarea mică din plastic s-a ridicat singură pe poziţie, înălţându-mă deasupra rădăcinii, am ochit repede şi am lansat prima rachetă. S-a auzit o explozie înspăimântătoare.

N-am avut răbdare să aştept: înainte să se risipească fumul, am împins şi al doilea tub afară, am ochit şi am tras. Buncărul a explodat cu un zgomot asurzitor şi s-a prăbuşit, nori mari de praf ridicându-se dinspre platforma de tragere în formă de pană. Amintindu-mi deviza Şcolii de Infanterie şi fiind şi un pic melodramatic – una din înclinaţiile mele – m-am ridicat în picioare, mi-am înălţat braţul drept şi, privind înapoi la pluton, am strigat:

— După mine!

Având acum în spate un pluton de oameni entuziaşti, era uşor să fii viteaz. Am luat-o la fugă către obiectivul inamic.

Comandantul de grupă mă ajunse din urmă şi îmi aruncă automatul M-16, în timp ce, cu toţii, luam cu asalt dealul. Era cald şi umed ca-n iad şi fiecare soldat simţea că poartă zece kilograme suplimentare, numai din pricina uniformelor îmbibate de transpiraţie.

Nimic nu putea rezista în faţa iureşului acelor războinici tineri şi am trecut peste punctul cel mai înalt al obiectivului ca nişte furnici roşii mişunând peste o felie de pâine unsă cu dulceaţă. Nu-mi terminasem totuşi treaba şi am alergat de la un

[1] Light Antitanc Weapon – Armă antitanc uşoară, *(n.tr.).*

comandant de grupă la altul, repartizând fiecărei grupe câte un sector. În decurs de câteva minute, plutonul instalase un perimetru eficient în jurul întregii creste militare a dealului.

Creasta militară a unui deal este o linie invizibilă care trece pe sub creasta adevărată şi pe care soldaţii pot sta în picioare fără a putea fi observaţi pe fondul cerului. Niciodată un comandant competent nu va permite decât, eventual, amenajarea unor buncăre şi tranşee false pe creasta adevărată a dealului, acolo unde obuzele, rachetele şi proiectilele de mortier pot ajunge cu uşurinţă.

Sublocotenentul Jones ajunse în vârful dealului şi nu mă scăpă din ochi, în vreme ce eu ridicam micro receptorul staţiei radio AN PRC-25. Mai bine cunoscută sub numele de Prick[2]-25. Jones ascultă în timp ce eu îl informam pe cel care îndeplinea rolul de comandant de companie despre cucerirea obiectivului şi amenajarea perimetrului în jurul crestei dealului, l-am spus că plutonul meu avea să apere obiectivul cu orice preţ, până când restul companiei reuşea să ajungă acolo, pentru fortificarea perimetrului.

Jones receptă toate acestea şi porni întins să stea de vorbă cu căpitanul Douglas, de îndată ce acesta apăru împreună cu al doilea pluton în preajma perimetrului. Tot cu acel pluton, se deplasa şi cel ce făcea pe comandantul de companie; am fost convocat la postul de comandă itinerant. Jones împreună cu un alt locotenent, Bob Tarr, îl mustrară pe comandantul de companie, întrebându-l de ce plutonul meu cucerise obiectivul fără sprijinul celorlalte două plutoane, al patrulea rămânând în rezervă. Roşu la faţă, tânărul militar nu reuşi să ofere vreun răspuns.

— Eşti eliberat din funcţie! tună glasul lui Jones, pe deasupra zgomotului neîntrerupt al focurilor de armă. Bendell, vei juca rolul comandantului de companie! Preia comanda!

Nervos şi excitat, am strigat:

— Am înţeles, să trăiţi!

Nu mai eram în stare să gândesc, dar trebuia să acţionez, aşa încât m-am întors către primul comandant de grupă, cel care-mi purtase automatul M-16 şi i-am spus:

— Am fost numit comandant de companie! Pot să mă bazez pe tine să îndeplineşti misiunea, dacă preiei comanda plutonului?

[2] Penis *(n.tr.).*

Comandantul de grupă îşi scoase mândru pieptul în afară şi răspunse:

— Da, să trăiţi!

— Excelent! De îndată ce ajungem şi cu celălalt pluton pe culme, vei muta perimetrul de acolo la stejarul ăla uscat de pe versantul opus. Vei avea suficienţi oameni ca să amplasezi un post de observaţie şi să-ţi alegi un loc potrivit la şaizeci de metri distanţă pentru un post de ascultare, în noaptea asta! Aşează-ţi oamenii pe linia crestei şi începeţi să săpaţi!

— ’teles, să trăiţi! grăi noul comandant de pluton, pregătindu-se să alerge la oamenii săi. Se opri însă când îl auzi pe sublocotenentul Jones.

— Măi, Bendell, te rog să mă scuzi, dar cine dracu’ ţi-a dat dreptul să-l numeşti pe omul acela comandant de pluton? Asta-i treaba mea!

Trebuia să fiu tranşant, aşa că am replicat:

— Îmi cer scuze, *sir,* dar să fiu al dracu’ dacă am timp să mă justific în mijlocul luptei! Mi-aţi ordonat să preiau comanda; am luat o decizie. Dacă nu vă place, eliberaţi-mă din funcţie, dar am o mulţime de făcut şi cât mai repede!

Ne-am privit reciproc cu îndârjire preţ de câteva secunde, în vreme ce căpitanul Douglas, locotenentul Tarr şi proaspătul comandant de pluton se uitau la noi. Pe chipul lui Mark Jones, fostul SFC[3] de nădejde, care-şi purta cu cinste bareta aurie, se aşternu un zâmbet larg.

— Dă-i bătaie, Bendell! Ai o misiune de îndeplinit!

Am rânjit şi eu, am făcut stânga împrejur şi am început să răcnesc ordine în microfonul staţiei radio a companiei, în timp ce mă deplasam rapid alături de RTO[4] peste culmea dealului. În câteva minute, perimetrul companiei fu amenajat, iar oamenii au început să sape. Din fiecare pluton, au fost detaşate patrule pentru amplasarea posturilor de observaţie şi de ascultare, precum şi a unor ambuscade pe căile de acces probabile ale inamicului. În fine, ceilalţi soldaţi, după ce şi-au terminat de săpat adăposturile individuale şi celelalte tranşee suplimentare, au început să stingă focarele de incendiu din exteriorul perimetrului, din imediata vecinătate a propriilor poziţii.

---

[3] Sergent First Class – Sergent Clasa I, grad militar în armata Statelor Unite, aproximativ echivalent cu cel de sergent-major, *(n.tr.).*

[4] Militar care poartă staţia radio în timpul deplasării unităţii, *(n.tr.).*

Era o după-amiază extrem de fierbinte şi înăbuşitoare, iar cei doi bărbaţi se târau pe pardoseala holului, ţinând în mâna dreaptă prosoape albe Birdseye şi în stânga cutii cu ceară roşie Butcher’s. Înmuind cârpele în cutii, ei întindeau ceara pe gresie şi o întindeau cu mişcări circulare rapide. Îmbrăcaţi în şlapi, pantaloni de uniformă şi tricouri albe – având numele lor imprimate la exact 15 centimetri sub bentiţa gulerului – amândoi fluierau în vreme ce frecau cu străşnicie pardoseala acoperită deja de un strat de ceară care o făcea să arate de parcă ar fi fost placată cu un strat de plastic transparent gros de un metru.

La capătul celălalt al holului apăru o siluetă şi unul dintre lustruitorii de podele observă mişcarea cu coada ochiului. Îşi întoarse capul şi-l observă pe sublocotenentul Mark Jones apropiindu-se de ei. Tânărul bărbat lăsă şervetul şi cutia jos şi sări în picioare, lipindu-şi spatele de zidul de cărămidă.

— Elevi-ofiţeri, atenţiune! strigă el cât îl ţinură bojocii.

Tovarăşul său se lipi şi el de perete, împreună cu un alt bărbat care, cu câteva clipe înainte, ieşise din cameră, lustruindu-şi cu scuipat o pereche de bocanci Cochran cu talpă dublă.

Cei trei bărbaţi stăteau în poziţie rigidă de drepţi, aşteptând să fie luaţi la rost.

Răsuflară uşuraţi, însă, când îl auziră pe sublocotenentul Jones strigând:

— Continuaţi!

După care dispăru în biroul său, lăsându-i pe cei trei bărbaţi să-şi continue „activităţile de relaxare” specifice după-amiezii de duminică. Era singura zi din săptămână când elevii-ofiţeri de infanterie, excesiv de solicitaţi, obosiţi şi stresaţi se puteau bucura de o stare cât de cât apropiată de relaxare. Restul săptămânii însemna pardoseli lustruite cu scuipat, bocanci lustruiţi cu scuipat, mers târâş prin Raider Creek, alergătura de la o clasă la alta a Şcolii de Infanterie din Fort Benning, Georgia şi un număr atât de mare de flotări încât unii începuseră să se teamă că s-ar putea transforma literalmente în nişte călugăriţe, petrecându-şi astfel tot restul vieţii în poziţie de „repaus rezemat-pe-burtă”.

Şedeam pe patul meu de campanie şi-mi lustruiam interiorul cataramei de la centură cu pastă Brasso. Tocmai eu, care-mi petrecusem până atunci ore în şir lustruindu-mi cataramele, m-am pomenit cu sublocotenentul Jones atrăgându-mi atenţia

asupra urmelor de pastă albă uscată înlăuntrul cataramei.

— Ia te uită la penicilina aia, Bendell! striga el. Asta crezi tu că înseamnă curat? Treci imediat sub aspersoare şi mergi târâş pe gazon înainte şi înapoi până-mi obosesc braţele.

La care eu strigam:

— Elev-ofiţer Bendell raportează: am înţeles, să trăiţi!

După care alergam până la marginea gazonului şi începeam să mă târăsc pe genunchi, pe coate şi pe vârfurile picioarelor pe iarba îmbibată de apă a cartierului general al Companiei 56. În numai câteva secunde se alegea praful de bocancii mei Cochran lustruiţi cu scuipat, de garnitura neagră şi strălucitoare pentru cască, de cataramă, de petliţe, precum şi de uniforma mea triplu-apretată, cu capetele de aţă arse cu grijă la marginea peticelor şi cu ecusoanele cu numele şi U.S. Army accentuate cu atenţie cu carioca neagră. Am pus toată sârguinţa în mersul târâş, ştiind că trebuia să alerg în dormitor, să-mi schimb uniforma şi să mă alătur formaţiei înainte de plecarea la Şcoala de Infanterie, aflată la o distanţă de o milă.

Cu cât mă străduiam mai temeinic, cu atât mai curând aveam şanse să fiu lăsat în plata Domnului de ofiţerul nostru tactic, sublocotenentul Mark Jones. Pe lângă ofiţerii tactici de la Şcoala de Ofiţeri, instructorii din armata de uscat sau din marină păreau nişte păpuşi Bărbie.

În partea cealaltă a încăperii, colegul meu de cameră, Karl E.K.E. Strandberg, contabil înainte de înrolare, îşi lustruia a doua pereche de rezervă de bocanci Cochran şi râdea politicos de una din glumele mele, pe care sunt sigur că o auzise deja de trei ori. Strandberg, care nu mai avea mult până să devină un ofiţer de infanterie în toată regula, mă simpatiza dar, uneori, era adus la exasperare de lipsa mea de maturitate din acea vreme. Cel mai adesea, Karl se înfuria din pricina „cantităţii exagerate” de cremă de ras pe care o „iroseam” când mă bărbieream. Râdeam şi nu-l luam niciodată în serios, ştiind că, de fapt, fostul contabil îşi vărsa pe mine năduful cauzat de presiunile enorme exercitate asupra tuturor elevilor ofiţeri.

Buck Lightell se aplecă în cadrul uşii, cu picioarele pe covoraşul de cauciuc întins pe mijlocul holului, pentru protejarea lustrului. Scund şi îndesat, Lightell, fost sergent de stat-major în cadrul Forţelor Speciale, avea o faţă cu trăsături fine ce semăna cu cea a comicului Jay Leno, pe atunci încă necunoscut. De fapt, ţinând cont că asta se întâmpla pe la începutul anului 1967, nu

numai că Jay nu ajunsese un comic cunoscut, ci abia dacă se putea mândri cu titlul de măscărici al casei.

— Hei, Bendell, zise Buck, locotenentul Jones vrea să te duci *imediat* în biroul lui.

— Mulţam, Buck.

Mi-am pus pasta Brasso şi catarama în lădiţa de sub pat.

— Să vezi ce papară o să-mi tragă fiindcă am prăpădit prea multă cremă de ras! i-am zis lui Strandberg cu un zâmbet larg pe buze.

M-am suit apoi pe cadrul metalic al patului, am pus piciorul pe comodă şi m-am agăţat de traversa de deasupra uşii.

Obişnuinţa de a nu atinge pardoseala camerelor proprii era larg răspândită printre toţi elevii-ofiţeri, scutindu-ne de multe ore suplimentare de lustruit podelele. Un alt şiretlic folosit de noi era introducerea unor petice de Kotex sub colţurile pieselor de mobilier.

Printr-o mişcare de balans, am aterizat pe covoraşul lat de zece centimetri. Am alergat de-a lungul holului, m-am postat în faţa uşii ofiţerului tactic şi am ciocănit zgomotos.

Dinăuntru, se auzi vocea calmă a sublocotenentului Jones.

— Intră, Bendell.

Am intrat în panică. Nici urmă de arţag! Ceva nu era în regulă!

Am intrat, m-am apropiat cu paşi mari de masa lui de lucru şi am salutat energic, zicând:

— Domnule locotenent, elevul-ofiţer Bendell s-a prezentat la raport!

Masivul locotenent mi-a răspuns la salut şi mi-a spus cu nonşalantă:

— Pe loc repaus, Bendell. Nu te-am chemat aici ca să te muştruluiesc. Trebuie să purtăm o discuţie serioasă, dar neoficială.

Oh, nu se poate, mi-am zis. Precis mama sau tata au murit într-un accident. Ceva s-a întâmplat: poate cu sora mea sau cu fratele meu. Nu m-a pus să fac flotări.

— D-le locotenent, permiteţi să raportez. S-a întâmplat cumva ceva cu familia mea?

— Nu, Bendell, nici pomeneală, replică Jones şi, pe un ton rece, adăugă: Relaxează-te şi încetează cu rahatul ăla de „permiteţi să raportez”. Stai pe loc repaus şi încadrează-te în limitele normale ale politeţii militare. Ştii tu de ce stau tot timpul cu gura pe voi? Ştii tu care e motivul tuturor acestor inspecţii,

podele lustruite, flotări, munci, hărţuieli, alarme în miez de noapte?

Îndreptându-mi picioarele şi prinzându-mi mâinile la spate, i-am răspuns:

— Da, să trăiţi. În felul acesta, alegeţi grâul de neghină. Nu aveţi la dispoziţie decât şase luni să faceţi din noi nişte conducători, iar ţara e implicată într-un război. Vom fi răspunzători pentru vieţile altor oameni.

— În parte, aşa e, zise Jones. În acelaşi timp, v-am pus pe fiecare în posturi de comandă, cerându-vă să îndepliniţi un număr excesiv de sarcini. Asta s-a întâmplat în urmă cu trei luni. Poate că nu ţi-ai dat seama, dar acum fiecare dintre voi a învăţat să îndeplinească un mare număr de sarcini prin selectarea priorităţilor, organizare şi delegarea autorităţii.

— Da, să trăiţi.

— Uite, tu, Bendell, ai calităţi de conducător şi cred că într-o bună zi vei putea ajunge un bun ofiţer, dar deocamdată încă nu eşti gata. Săptămâna viitoare are loc întrunirea trimestrială a comitetului şi vreau ca tu să te înscrii voluntar pentru un nou ciclu. Vei putea s-o iei de la capăt alături de o altă companie şi vei absolvi ca sublocotenent. În caz contrar, sunt nevoit să te aduc în faţa comitetului şi să te exmatriculez.

Am simţit că se dărâmă cerul peste mine, dar nu mă puteam da bătut. Deşi aflat în stare de şoc, am replicat cu tărie:

— Nu, *sir!*

— Ce dracu vrei să spui cu asta? Bendell, îţi ofer o şansă să absolvi această şcoală. Dacă nu te înscrii voluntar pentru un nou ciclu, va trebui să te dau afară. Pricepi?

— Da, *sir,* pricep, dar eu am venit aici ca să devin ofiţer. Asta mi-e misiunea. N-aveţi decât să mă daţi afară; eu nu mă reînscriu, punct.

Aşezat la masa lui de lucru, Jones clătina din cap dojenitor, dar eu vorbisem cât se poate de serios. Hotărâsem că ori rezolv problema atunci, pe loc, ori îmi bag picioarele-n ea de viaţă. Toată adolescenţa mi-o irosisem dând cu şutul în gard, dar în clipa aceea mă hotărâsem să mă fac băiat mare.

— Pur şi simplu, nu te înţeleg, Bendell. Uită-te la chestia asta.

Mi-a întins o foaie de hârtie care purta titlul „Raport de observaţii”. Era scris de elevul-ofiţer pe care-l apucasem de guler şi de turul pantalonilor şi-l aruncasem prin breşa din gardul de sârmă ghimpată. Scria acolo că folosisem un limbaj vulgar, o

abatere în urma căreia puteai fi exmatriculat din Şcoala de Ofiţeri. După ce am terminat de citit, i-am înapoiat hârtia locotenentului.

— Ai văzut ce note proaste ai, Bendell? Iar calificativele obţinute la conducere sunt tare slabe. Ai citit raportul. Ai folosit un limbaj vulgar în timpul unui exerciţiu de manevră. Şi eu te-am auzit. Asta e o abatere gravă, Bendell. Ar fi cazul să te trezeşti la realitate. Ei; şi-acum, ce mai ai de spus? Te înscrii sau nu pentru un nou ciclu?

— Nu, *sir,* am răspuns eu cu fermitate. Va trebui să mă daţi afară, dar eu nu renunţ. Avea tot dreptul să scrie acel RO[5]. Dumneavoastră ne-aţi spus să scriem RO-uri despre colegii noştri, *sir,* dar eu aveam o misiune de îndeplinit şi nu-i puteam îndemna pe oameni să atace obiectivul zicându-le „Şi-acum, domnilor, să mergem, vă rog”. Ştiu că notele-mi sunt proaste, dar nu credeam că şi calificativele de conducere sunt aşa de slabe. În orice caz, *sir,* eu i-am promis tatălui meu că data viitoare când mă va vedea, voi purta bareta aurie. Dacă asta nu se va întâmpla, va fi păcatul dumneavoastră, nu el meu. Eu nu renunţ.

— Bine, mă dau bătut. Ţi-am oferit o şansă. Liber la program, Bendell.

Inima mi-a stat în loc, dar am luat poziţie de drepţi şi i-am spus:

— Da, să trăiţi.

Am făcut stânga-mprejur şi am părăsit grăbit biroul. Am luat-o pe hol, înspre camera mea, dar m-am întors şi am intrat în closet. M-am forţat să nu vorbesc şi să nu-mi trădez emoţiile faţă de cei câţiva camarazi pe lângă care am trecut. Am intrat într-o cabină, am încuiat uşa şi am izbucnit în lacrimi. Cu spatele la uşă, am început să izbesc cu pumnii în zid până când am văzut pete de sânge pe faianţă. Lacrimile curgeau nestânjenite, iar eu suspinam fără nici o reţinere. M-am potolit când am auzit pe cineva intrând în closet. După plecarea sa, am continuat să plâng, uşurându-mi sufletul după atâtea luni de stres. Nu mă mai puteam stăpâni. Era cea mai mare dezamăgire a vieţii mele şi la acea vreme eram un alcoolic inveterat, dar nu mai avusesem posibilitatea să pun nici o picătură pe limbă de câteva luni. Uşa grupului sanitar se deschise din nou şi am auzit iarăşi vocea lui Buck Lightell.

---

[5] Abreviere pentru Raport de observaţii, *(n.tr.).*

— Bendell, eşti aici?

— Recepţie, am răspuns eu. Care-i baiul, Buck?

— Locotenentul Jones te cheamă în biroul lui. Imediat!

— Mulţumesc, i-am zis, rupând nişte hârtie igienică să-mi şterg ochii.

Am alergat la spălător, mi-am stropit faţa cu apă rece. M-am studiat în oglindă după ce m-am şters şi am pornit spre biroul lui Jones.

Am intrat, l-am salutat şi Jones mi-a răspuns.

— Pe loc repaus, Bendell! Ştii ce sunt astea?

Ţinea ridicate formulare dactilografiate.

— Permiteţi să raportez, nu, *sir,* am răspuns cu glas puternic.

Jones mi-a întins foile de hârtie spunându-mi:

— Sunt alte trei Rapoarte de observaţie privind comportamentul tău în cadrul exerciţiului de manevră de ieri.

— Alte trei rapoarte? am replicat eu, iritat la culme.

Jones a zâmbit şi mi-a zis:

— Mda, scrise de locotenentul Tarr, căpitanul Douglas şi de mine.

Am înghiţit în sec şi am bâiguit:

— Comandantul companiei a scris un RO despre mine, sir?

— Bendell, felul cum ai condus acţiunea a fost de-a dreptul remarcabil. Locotenentul Tarr şi căpitanul Douglas au avut aceeaşi impresie. Notele-ţi sunt rele, dar nu chiar atât de rele. Te situezi cam pe la mijlocul clasei, deci ar fi loc destul pentru mai bine, însă calificativele de comandă sunt printre cele mai mari din toată compania.

Eram complet năucit, dar mi-am revenit îndeajuns ca să rostesc:

— Dar, *sir,* de ce aţi încercat să mă convingeţi să mă înscriu pentru un nou ciclu?

Jones a rânjit şi mi-a spus:

— Ca să văd cât de tare îţi doreşti să reuşeşti. Nu vreau să produc ofiţeri din pricina cărora sa fie omorâţi soldaţii noştri din Vietnam.

— Şi ce s-ar fi întâmplat dacă aş fi acceptat, *sir?*

— Te-aş fi lăsat s-o faci, a replicat Jones. Ai fi meritat-o pentru neputinţa de a duce la bun sfârşit o misiune. Şi ce-ai de rânjeşti fasolea la mine, Bendell? Ţi se pare că sunt caraghios, sau ce?

— Permiteţi să raportez, nu, *sir!*

— Te mai întreb o dată, Bendell, la ce te hlizeşti?

— Permiteţi să raportez, la nimic.

— Va să zică, eu sunt nimic? se interesă Jones.

— Permiteţi să raportez, nu, *sir!* răspunse tânărul zâmbăreţ.

— Continui să rânjeşti, Bendell, se răsti Jones. Şi am impresia că râzi de mine. Ia ieşi tu afară şi mergi târâş pe gazonul companiei până când or să-mi obosească mie braţele.

Eram în stare să traversez târâş toată Siberia, hrănindu-mă cu zăpadă şi tot nu m-aş fi putut opri din râs.

Radiind de fericire, i-am răspuns:

— Am înţeles, să trăiţi!

Am luat poziţia de drepţi, am făcut stânga-mprejur şi am ieşit în fugă. Ajuns pe hol, m-am îndreptat spre uşa de la intrare, am năvălit pe trepte şi m-am aruncat pe gazon. Zâmbind neîncetat, m-am târât pe iarba udă pe coate, genunchi şi burtă, stropit de aspersoare. Colegul meu de cameră, elevul-ofiţer Strandberg, ieşi în pragul uşii, continuând să-şi lustruiască un bocanc.

M-a privit într-un mod ciudat şi mi-a spus:

— Bendell, spune-mi şi mie de ce râzi?

Mi-am ridicat privirea şi i-am răspuns:

— Karl, dacă faci un lucru în care crezi, niciodată, dar niciodată să nu te dai bătut, indiferent ce se întâmplă sau ce ţi se spune!

Cu hainele îmbibate de apă şi murdare de noroi şi pete de iarbă, am râs şi mai tare în timp ce mă târâm pe gazon.

Karl îşi clătină capul într-o parte şi-ntr-alta, se întoarse şi intră în cazarmă.

Din pricina apei împrăştiate de aspersoare, mâinile şi picioarele mi-au obosit repede şi nu după mult timp aveam senzaţia că trag după mine un bolovan de vreo două sute de chile, dar nu-mi păsa. În acele momente, gândurile mi s-au îndreptat spre ultimul an petrecut la liceul Tallmadge, de lângă Akron, Ohio, de care nu mă despărţea mai mult de un an.

La Tallmadge fusesem „măscăriciul clasei” şi tot aşa se întâmplase şi înainte de asta la liceul din Coventry. Produs al unei copilării nefericite şi al unui cămin destrămat, eram un adolescent alcoolic şi mă consideram un ratat. Totuşi, îmi ascundeam întotdeauna lacrimile din adâncul sufletului în spatele unei perdele alcătuite din râsete şi farse.

Nu mi-am dat seama de asta în momentele acelea, dar confruntarea cu Jones a reprezentat un punct de cotitură al vieţii mele. Din acel moment, indiferent ce mi s-a mai întâmplat, am

început să mă consider un învingător. Târându-mă prin iarba udă, cu braţele şi picioarele tremurându-mi din pricina epuizării totale şi având senzaţia că nu mai pot parcurge nici un pas mai mult şi totuşi continuând, am trăit una din cele mai fericite şi înălţătoare experienţe din viaţa mea. În felul acesta simplu, am devenit bărbat.

Tot atunci am luat hotărârea ca imediat după absolvirea şcolii şi obţinerea baretei aurii, să ajung să port pe cap bereta verde. Nimic nu mă putea opri de la îndeplinirea ambelor ţeluri. Continuând să mă târăsc, ajuns aproape de capătul puterilor, m-am uitat dincolo de cazarma companiei mele, la tinerii paraşutişti de la Şcoala de antrenament a Trupelor Aeropurtate Fort Benning, situată peste drum de noi. În timpul „săptămânii de turn", ei erau ridicaţi cu ajutorul unui troliu, câte trei deodată, cu paraşutele gata umflate, ataşate de marile paravane din plasă întinse în afara „turnurilor pentru sărituri", înalte de şaptezeci de metri. Cei trei oameni erau ridicaţi pe partea turnului protejată faţă de vânt, păstrată în permanenţă liberă. Ajunşi în vârf, paraşutele erau deblocate şi tinerii aviatori săreau la sol. M-am imaginat purtând bereta verde şi galoane de paraşutist şi sărind în gol, pe uşile unor avioane exotice, pe tot cuprinsul lumii. Pur şi simplu, ştiam că aşa are să se întâmple. Nimic nu mă putea opri din drum.

În după-amiaza aceea am obţinut o învoire de o oră şi m-am dus la PX[6], de unde mi-am cumpărat o pereche de galoane de paraşutist şi blazonul Forţelor Speciale având imprimate cuvintele *De Oppresso Liber.* Le-am prins de curelele de protecţie dinăuntrul căştii mele negre, alături de bareta aurie pe care o ascunsesem mai demult acolo. Ori de câte ori mi se părea că treaba s-a împuţit prea tare, îmi scoteam casca şi priveam la simbolurile ţelurilor mele.

[6] Abreviere pentru *Post Exchange* – magazin destinat exclusiv militarilor, *(n.tr.).*

2

În aşteptarea plecării

Maiorul Koga nu zâmbea niciodată; de fapt, îi intimida pe toţi tinerii locotenenţi cu vorba sa aspră şi cu privirea care parcă-ţi sfredelea ceafa. Chiar şi aici, sus, în cerul albastru al Virginiei, îi vedem ochii săgetându-mă plini de mânie. Căci noi doi era cât pe ce să ne ciocnim în aer, lucru de care nu mi-ar fi păsat dacă eu aş fi fost acela cu o stea înconjurată de o cunună deasupra galoanelor de paraşutist. Cu un gest reflex, mi-am vârât mâna în cămaşa uniformei, pipăindu-mi bereta verde cu tresa aurie pe fondul emblemei roşii. Mulţumit, m-am apucat de firele de nailon din faţă şi m-am înălţat cat am putut de repede. Maiorul Koga, continuând să arunce flăcări pe ochi, trecu mai jos decât mine şi am observat că eram pe punctul de a mă prăbuşi peste paraşuta maiorului. Am tras în jos cu putere de fire şi am reuşit sa trec peste umbrela de sub mine. În timpul acestei manevre, propria mea paraşută s-a dezumflat parţial dar şi-a revenit în momentul când am ajuns în partea cealaltă. Mi-am verificat rapid „umbrela”, să mă asigur că nu era vorba de vreo defecţiune. Totul era în regulă aşa că am tras de unul din firele de ghidare şi m-am întors, pomenindu-mă iarăşi faţă în faţă cu maiorul Koga. Stânjenit, i-am adresat ofiţerului lui superior un zâmbet, ştergându-mi fruntea cu dosul palmei, încruntându-se, maiorul a urlat la mine:

— Fii dracului atent pe unde umbli, locotenente! Prefăcându-mă că nu-l auzeam, am încuviinţat din cap cu obrăznicie şi am murmurat în barbă:

— Să te…, dom’ maior.

Pământul se apropia cu repeziciune aşa încât am tras de firul de ghidare din dreapta – faţă, întorcându-mă cu faţa spre vânt. Unul dintre camarazii mei se afla la vreo cincisprezece metri distanţă de mine. M-a salutat iar eu i-am făcut semn spre umbrelă. S-a uitat în sus şi a văzut că avea un „Mae West” – unul dintre firele de suspensie ale paraşutei sale trecuse în spate,

astfel că paraşuta avea acum două umflături, una mare şi alta mică. Scutură cu violenţă de ghidaje şi firul de desprinse de paraşută, care reveni la forma parabolică normală. Din punct de vedere tehnic, regulamentele militare cereau paraşutiştilor ca într-o astfel de situaţie să folosească fără întârziere paraşuta de rezervă; cu toate acestea, majoritatea celor din Forţele Speciale, precum şi o parte dintre ceilalţi paraşutişti încercau mai întâi să iasă din încurcătură prin manevra de scuturare descrisă mai sus. Paraşutele de rezervă militare nu dispun de mica cupolă de pilotare, aşa încât apuci o mână de fire de nailon şi o arunci în aer. Întotdeauna există riscul să se încurce cu paraşuta principală, provocând formarea unui „trabuc” sau unei „serpentine”, accidente fatale în majoritatea situaţiilor.

Am privit în jos la aşa-numita zonă de aterizare, ca să văd în ce direcţie se îndrepta fumul de la grenada fumigenă de la sol. Cum aerul era aproape complet nemişcat, am întors paraşuta către camionul de 2,5 tone, care servea drept punct de reper. Paraşutele manevrabile MC-1 sau T-10 au o mişcare de avans în atmosferă fără vânt de aproximativ 15 km/h, din cauza deschiderii ovale mari de la spatele calotei. Mă îndreptam spre camionul de la sol, întrebându-mă în care dintre numeroşii copaci care populau zona de aterizare aveam să mă prăbuşesc. Totuşi, aterizarea a decurs fără incidente, exceptând faptul că şi maiorul Koga a ajuns la sol în acelaşi perimetru împădurit.

Salturile efectuate din elicoptere CH-21, vechi de pe vremea celui de-al doilea război mondial, semănând cu nişte uriaşe banane de culoare oliv, constituiau un binevenit divertisment pentru mine şi ceilalţi camarazi ai mei din Compania C, Grupa a 7-a a Forţelor Speciale. Staţionat în mod normal la Fort Bragg, Carolina de Nord, detaşamentul se afla deja de patru săptămâni în pădurile de la Tabăra A.P. Hill din Virginia. Oamenii îşi purtau beretele verzi, dar în locul salopetelor de uniformă şi a bocancilor de campanie, purtau cu toţii „pijamale” negre şi pantofi de tenis.

Toate unităţile combatante ale armatei erau obligate să participe anual la exerciţii de antrenament, în urma cărora primeau calificative referitoare la pregătirea de luptă şi starea operaţională. Chiar şi Regimentul 3 Infanterie, Old Guard, din Washington D.C, cel care asigura tot lustrul şi poleiala capitalei naţiunii, trebuia să participe. Aşa încât, oamenii care în mod normal făceau de gardă la Mormântul Soldatului Necunoscut, participau la ceremoniile funerare de la Cimitirul Naţional

Arlington şi îndeplineau toate celelalte exerciţii şi misiuni de protocol din zonă, erau nevoiţi să-şi schimbe săbiile strălucitoare cu automate M-16 şi să plece „la ţară”. Un detaşament de ofiţeri şi subofiţeri din unitatea mea de la Fort Bragg fusese trimis aici pentru a ajuta la pregătirea oamenilor şi spre a servi drept forţă de agresiune în timpul exerciţiilor de manevră.

Întrucât cei din Regimentul 3 Infanterie trebuiau să-şi îndeplinească în continuare şi misiunile din zona Washington, au trimis la antrenament pe rând câte o companie. Fiecare companie rămânea câte o săptămână, timp în care Beretele Verzi îi atacau zi şi noapte, ascunzându-se în tunelele de sub un fals sat Viet Cong, lăsându-i să se chinuie să găsească ascunzătorile noastre şi intrările în tuneluri în timp ce noi ne ascundeam de soldaţii americani în păduri şi prin mlaştini.

Mai am încă pe faţă urmele arsurilor provocate de-o grenadă experimentală cu gaz toxic, ajunsă în mâinile unui individ care a aruncat-o într-un tunel de sub satul vietnamez simulat. Fără să bănuiesc nimic, m-am târât de-a dreptul în zona contaminată. O echipă de anchetă CBN[7], trimisă imediat de la Pentagon a descoperit grenada dar nu şi-a putut nicidecum explica în ce împrejurări ajunsese aceasta la îndemâna cuiva. Măsurătorile efectuate asupra atmosferei din tunel au scos în evidenţă faptul că gazul respectiv se afla la graniţa dintre iperită şi CS.

Extrem de neobişnuitul accident m-a uluit, cu atât mai mult cu cât încă nu mi se vindecase complet cicatricea subţire provocată de un glonţ M-14 ricoşat, care mă rănise cu aproape un an în urmă la Fort Dix, New Jersey. Soldat în AIT, mă aflam în poligonul de tragere împreună cu compania din care făceam parte şi trăgeam cu o puşcă automată M-14 E-2.

Accidentul neobişnuit s-a produs în timpul unei furtuni. Din pricina ploii, toţi militarii erau îmbrăcaţi cu mantale militare.

Se pare că glonţul care m-a lovit a fost deviat de către amortizorul desfăcut de pe ţeava armei mele. Glonţul deviat s-a lovit de o piatră, s-a turtit, a sărit înapoi, provocându-mi o tăietură ca de brici pe obraz şi făcând o gaură de opt centimetri lăţime în gluga mantalei. Strania întâmplare m-a transformat instantaneu într-o celebritate, căci imediat toate tragerile au încetat la Fort Dix. Mă aflam în armată abia de trei luni şi iată-mă audiat de trei generali şi un număr de ofiţeri superiori.

La vremea când am ajuns la Tabăra A.P. Hill şi am suferit

[7] Chemical-Biological-Nuclear. *(n.a.).*

accidentul cu cazul din tunel, cicatricea de pe obraz rămăsese o linie subţire albicioasă care, în cele din urmă, avea să dispară. Un alt aspect ciudat al întregii afaceri era că între Fort Dix şi A.P. Hill am avut parte de un alt accident stupid, la Fort Benning, Georgia, în timpul Şcolii de Ofiţeri. Medicul care m-a tratat la Spitalul Militar Martin mi-a spus că, din câte ştia el, eram doar a doua persoană înţepată de un scorpion la Fort Benning. În timpul unei patrule de ambuscadă, am adormit alături de ceilalţi camarazi din grupă epuizaţi şi am fost înţepat în mâna dreaptă. S-a umflat cam de cinci ori faţă de dimensiunile normale şi am suferit ca un câine.

O patrulă a Regimentului 3 de Infanterie se deplasa pe o potecă din mijlocul pădurii A.P. Hill, căutând să facă cât mai puţin zgomot posibil. Ultimul din formaţie, un soldat E-2 înalt, cu părul negru şi purtând ochelari, îşi scoase ultima ţigară din pachetul cartonat de Marlboro. Mai avea alte două asemenea pachete în buzunarele uniformei. Se apropiau de intersecţia cu o altă potecă bine bătătorită şi comandantul grupei opri patrula din mers.

— Okay, toată lumea atenţie la mine. Avem în faţă încă o potecă principală, zise el şi apoi arătă spre doi membri ai grupei. Tu mergi pe potecă circa douăzeci de metri la dreapta, iar tu, cam tot atâta la stânga. După ce trecem, ne prindeţi din urmă.

— Dă-o-n căcat, măi, dom’ sergent, se plânse un spec. 4 negru. Al dracu’ să fiu dac-o fi vreo urmă de Beretă Verde pe o rază de zece kilometri. Beţivanii ăia zac pe undeva şi trag la aghioase, în timp ce noi futem pisici în mijlocul naturii. Pun pariu pe chestia asta.

— Ţine-ţi fleanca, Crawford, zise tânărul sergent.

Patrula traversă răscrucea şi ultimul din formaţie aruncă pachetul gol de Marlboro la marginea potecii. Cei doi militari trimişi în flancuri au văzut dar nu au dat nici o atenţie acestui amănunt; dar alţii, care urmăreau acţiunea, nu au lăsat să le scape şiretlicul cu pachetul. Patrula dispăru de-a lungul potecii şi din iarba deasă care acoperea pământul se ridică în picioare un bărbat, iar un al doilea sări dintr-un copac de deasupra răscrucii. Până atunci nevăzuţi, cei doi au apărut ca din pământ. Amândoi purtau pijamale negre, pantofi de tenis şi berete verzi.

Bărbatul mai solid deschise pachetul şi scoase dinăuntru câteva foi de hârtie îndoite. Le citi, râzând zgomotos în tot acest timp.

Celălalt îl întrebă:

— Ce s-a întâmplat, bătrâne?

— Păi, nu l-ai recunoscut pe ultimul soldat din formaţie?

— Nu, n-am putut să-mi ridic capul. Au trecut atât de aproape încât era cât pe ce să dea peste mine.

— Îţi aduci aminte de sublocotenentul ăla înalt, cu părul negru, care a venit la noi la companie acum două luni?

— Unul cu ochelari?

— Da, ăla. Cei de la comandament i-au făcut rost de nişte acte false, acum două săptămâni, cu un nume şi un grad fals. Sa infiltrat în efectivul companiei la Washington şi acum ne transmite mesaje în pachete goale de Marlboro, pe care le aruncă în principalele intersecţii de poteci. Noi le adunăm şi le ducem locotenentului Bendell sau sergentului Holland. Astfel aflăm care le sunt parolele, frecvenţele radio şi planurile operative. Am uitat că abia ai venit de la Fort Bragg.

Celălalt bărbat râse şi se plesni cu mâna pe coapsă. Uluit, spuse:

— Va să zică, am infiltrat un sublent în compania lor înainte chiar să ajungă aici?

— Al dracului să fie care te minte, replică tovarăşul lui. A făcut chiar şi de gardă şi de jurnă la bucătărie.

Sergentul râse din nou, zicând:

— Să-mi bag picioarele, nenică, da’ aşa ceva numai la noi e posibil.

Sergentul de stat-major Bobby Stewart, sergentul major Jim Hale şi cu mine stăteam lungiţi unul lângă celălalt pe nişte mici hamacuri din nailon, întinse între copaci. Fumam cu toţii, holbându-ne la feluritele siluete alcătuite de nori în mişcarea lor, deasupra adăpostului oferit de coroanele copacilor.

— Sergent Hale, eşti sigur că „iepurii[8]“ n-o să fie în stare să găsească baza noastră de gherilă?

Sergentul E-7 zâmbi şi răspunse cu vocea sa leneşă:

— Fii pe pace, Thieu-uy[9], ţi-am mai spus – om bătrân, părul rar, ani mulţi, trese multe, tu asculţi, tu înveţi.

Membrii mai tineri ai trupei din baza secretă de gherilă izbucniră în râs în vreme ce subofiţerul chelios continuă:

— Locotenente, am amplasat baza asta în raza de acţiune a mortierelor. Nu există nici cea mai mică şansă ca vreunul din

[8] În original *leges,* denumire argotică a soldaţilor din armata de uscat, *(n.tr.).*

[9] Sublocotenent în limba vietnameză, (n.a.).

ofiţerii iepurilor să-şi lase oamenii să patruleze într-o zonă atât de periculoasă.

Câteva obuze de 105 mm explodară în apropiere făcându-i pe toţi membrii echipei să se arunce la pământ şi să se târască până la cel mai apropiat copac. Cei doi subofiţeri veterani zâmbiră, urcându-se înapoi în hamace, aproape înainte ca ecourile să înceteze.

De data asta, vorbi Bobby Stewart.

— Fără mişto, băieţi, suntem atât de aproape de limita razei de acţiune, încât şansele ca vreun obuz să explodeze aproape de noi sunt mai mici decât o puţă de purice.

— Unde avea de gând sergentul Holland să amplaseze cealaltă bază de gherila? am întrebat eu.

— Doi tipi au găsit un petic de pădure aparţinând probabil unui fermier. În afara zonei de manevra, mi-a răspuns Hale. Nu se vedea nici ţipenie de om prin preajmă, aşa încât ar trebui să fim în stare să ne ascundem acolo fără să fim descoperiţi.

— Ştii ceva, am zis cu râzând, întrucât sunt singurul ofiţer, pe mine or să mă spânzure dac-or să ne prindă că ne-am amplasat bazele de gherilă exact în locurile unde ni s-a atras atenţia că n-avem voie s-o facem.

Sergentul Stewart interveni în discuţie:

— Dom’ locotenent, noi suntem în Forţele Speciale. Suntem antrenaţi să încălcăm regulamentele şi să ne folosim spiritul de iniţiativă. Ş-apoi, avem nevoie de locuri sigure unde să ne ascundem atunci când nu-i hărţuim pe iepuraşi şi, mai mult decât atât, cui crezi că-i pasă dacă o-ncasezi? La urma urmei, eşti un ofiţer.

Toţi subofiţerii chicotiră.

— Linişteşte-te, sergent, am replicat eu. N-am spus că nu putem s-o facem, mă văicăream şi eu aşa, ca omu’…

Stewart s-a uitat la mine şi a rânjit.

Am rânjit şi eu şi am adăugat.

— Ah, da, era să uit. Vedea-te-aş mort, Bobby Stewart.

Sergentul E-6 râse din toată inima şi trase adânc din ţigară, trimiţând fumul sus, către formaţiile gigantice de nori.

Cei doi cercetaşi au revenit la bază şi mi-au înmânat pachetul de Marlboro. Am citit mesajele, apoi i le-am dat sergentului Hale. Am întins pe pământ o hartă, acoperită cu folie de acetat.

— Băieţi, veniţi aici.

Cei unsprezece membri ai grupei de gherilă s-au adunat în

jurul meu, unii dintre ei aducându-şi şi gamelele cu cafea fierbinte. În timp ce vorbeam, arătam pe hartă.

— Vă aduceţi aminte de al doilea deal pe care am amplasat explozibile-capcană, ăsta de-aici, de pe partea vestică?

Câţiva dintre soldaţi încuviinţară din cap.

Am continuat:

— S-ar părea că s-au hotărât să-şi amplaseze noul perimetru al companiei exact în această zonă şi să patruleze în această arie de operaţiuni. Trebuie să ajungem acolo şi să le pregătim o mică surpriză.

O oră mai târziu, cei doisprezece bărbaţi ascunşi în pădure urmăreau cu ajutorul binoclurilor cum cei din compania Regimentului 3 Infanterie dădeau peste numeroşii fluturaşi lipiţi de copacii care acopereau dealul unde intenţionau să-şi amplaseze perimetrul. Echipa SF[10] avea grijă să aşeze explozibile capcană pe câteva dealuri, ori de câte ori sosea o nouă companie la Tabăra A.P. Hill, pentru antrenament. Nu făceam decât să alegem zonele care, datorită reliefului şi poziţiei, erau susceptibile de a fi folosite drept baze de operaţiuni de către unităţile respective. Ne făcea o deosebită plăcere să urmărim sosirea noilor soldaţi care începeau să smulgă fluturaşii de pe copaci, neavând de unde să ştie că aceştia erau conectaţi prin intermediul unor fire subţiri la explozibile-capcană. Totodată, lăsam în fiecare poziţie câte două grenade fumigene, arătând de parc-ar fi fost uitate pe-acolo. În realitate, grenadele erau conectate la un dispozitiv explozibil îngropat sub ele. Peste toate acestea, mai întindeam fire-capcană, printre feluritele pietre şi beţe care tocmai se întâmpla să fie în drum.

„Mâncătorii de şerpi” nu auzeau ce se spunea dar, oricum, îşi, puteau imagina, în timp ce priveau şi auzeau cum erau detonate numeroasele grenade fumigene, simulatoare de artilerie şi alte dispozitive pirotehnice. Mai ştiam şi că maiorul cu banderolă albă, arbitrul exerciţiului de manevră, avea să declare că un număr de atâţia oameni au fost ucişi în acţiune şi un număr de atâţia au fost răniţi. Cu siguranţă, comandantul companiei avea să cheme elicopterul sanitar pentru evacuarea soldaţilor răniţi.

Bobby Stewart zise:

— Locotenente, au fost nevoiţi să declare un număr de răniţi şi să cheme un medevac[11], dar se pare că nu au elicoptere

[10] Special Forces – Forţele Speciale, *(n.tr.).*

[11] Elicopter folosit pentru operaţiunile de evacuare a răniţilor în

disponibile.

— Da; şi?

— Aşa încât au trimis o ambulantă ca să simuleze un medevac, continuă Bobby, iar noi o să ajungem cu autostopul în perimetrul lor şi-o să-i facem pe toţi la mustăţi.

— Un adevărat SF, dom' locotenent, interveni Hale, râzând. Omoară-i pe toţi şi lasă-l pe Dumnezeu să-i aleagă!

Toţi membrii echipei râseră.

Excitat de această perspectivă, am spus:

— Mi se pare că nu-i decât un singur drum forestier care ajunge la dealul ăsta, de-a lungul crestei aceleia, nu?

Unul dintre sergenţii mai tineri din echipă, un specialist în inginerie/explozibile, spuse:

— Întocmai, *sir.* Am patrulat pe-acolo azi dimineaţă. Vine dinspre autostradă şi însoţeşte toată lungimea crestei. De-a lungul lui sunt o mulţime de copaci şi locuri numai bune de aranjat ambuscade.

Preţ de câteva secunde, am continuat să privesc compania cu ajutorul binoclului, apoi am spus:

— Bună idee, sergent Stewart. Ce-ar fi să porneşti în avangardă să alegi un loc potrivit, ca să putem deturna ambulanţa.

Stewart zâmbi, îşi luă echipamentul şi porni prin pădure într-un ritm sufocant. Am pornit pe urmele lui.

Subofiţerul vânos traversă pădurea evitând tufişurile, crengile, rădăcinile şi pietrele. Ocoli dealul şi ieşi în cele din urmă pe un drum de ţară cu făgaş dublu, ce străbătea pădurea de la est la vest. Toţi membri echipei respirau cu greutate şi aveau hainele îmbibate de transpiraţie. Fără să se oprească, sergentul Stewart o luă grăbit de-a lungul drumului. După un sfert de milă de marş forţat, Bobby Stewart anunţă o pauză.

Sorbind nişte apă din gamelă, m-am apropiat de conducătorul patrulei. Acesta spuse:

— Sir, dacă am putea să „aranjăm" cei doi copaci de acolo să cadă, unul în faţa şi celălalt în spatele-ambulanţei, îi prindem cu pantalonii în vine.

Am rânjit şi i-am spus:

— Sergent, asta e patrula ta. Dă-i bătaie.

Vorbind scurt şi energic, Bobby împărţi ordinele, în vreme ce membrii echipei se apucară să pregătească ambuscada, patru

---

special din locurile greu accesibile, (*n.tr.).*

dintre ei tăind cei doi copaci – subţiri la trunchi, dar încărcaţi de frunze – cu ajutorul unor pumnale uriaşe, cu lama ascuţită ca briciul. În câteva minute, arborii tineri erau tăiaţi aproape în întregime, de fiecare fiind legate mai multe frânghii.

Restul oamenilor au pregătit ascunzători pe ambele laturi ale drumului, în intervalul dintre cei doi copaci tăiaţi. În fiecare direcţie a drumului a fost trimis câte un om, la o distanţă de şaptezeci şi cinci de metri şi patrula se puse pe aşteptat. Cei mai mulţi şi-au aprins câte o ţigară, gândindu-se la luptă, sperând ca presupunerile lui Bobby Stewart să se adevereacă. Sau adeverit.

La cincisprezece minute după ce ambuscada fusese pregătită, prin lăstărişul pădurii răzbătu fluieratul unei prepeliţe şi oamenii îşi stinseră ţigările şi-şi luară armele. După câteva secunde, o ambulanţă militară verde apărea de după colţ, mergând cu prudenţă pe drumul accidentat. Stewart dădu semnalul şi frânghiile fură trase. Copacul mai îndepărtat se balansă, trosni şi se prăbuşi de-a curmezişul drumului, făcându-l pe sanitarul-şofer să frâneze brusc. Celălalt copac se prăbuşi în spatele lui şi, ca prin minune, se pomeni înconjurat de oameni.

Excitat de fluxul de adrenalină, simţindu-mi bătăile inimii în tâmple şi timpane, am sărit pe scara de pe partea dreaptă a ambulanţei de trei sferturi de tonă, în timp ce Stewart sări pe scara de pe partea şoferului, apăsându-şi ţeava automatului M-16 sub urechea stângă a individului.

Cu dinţii încleştaţi, sergentul Stewart spuse:

— Măi băieţaş, ai băgat vreodată vergeaua de curăţat pe ţeava unui M-16, pentru ca pe urmă să tragi cu un cartuş orb?

Clănţănind din dinţi, sanitarul răspunse:

— Nu, să trăiţi.

Bobby continuă:

— Nu-mi spune mie „să trăiţi”. Eu îmi câştig existenţa prin muncă!

Am râs şi am spus:

— Mulţam fain, sergent.

Stewart chicoti şi zise:

— Scuze, Thieu-uy, fără supărare.

Apoi, se adresă din nou şoferului:

— Săptămâna trecută, având nevoie de carne, am împuşcat vaca unui fermier cu o vergea de curăţat. I-a străpuns fără probleme cutia toracică. Dacă faci exact ceea ce-ţi spun,

vergeaua mea n-o să-ţi penetreze creieraşul tău de iepure, ai înţeles?

— Da, să trăiţi, ăă, da, vă promit. Vă jur! Fac tot ce spuneţi dumneavoastră! Declară plin de convingere şoferul-sanitar.

— Opreşte motorul, îi ordonă Bobby.

Omul se supuse şi în mâinile subofiţerului apăru o pereche de cătuşe. Prinse una de încheietura sanitarului şi cealaltă de volan. Sanitarul privi buimac la brăţara metalică apoi, cu ochii măriţi, se holbă la sergentul în pijama neagră. Bobby aprinse o Lucky şi o înfipse între buzele şoferului, după care alergă în spatele furgonetei. Am izbucnit în râs când l-am văzut pe Bobby cum îi face cu ochiul, scoate din buzunar încărcătorul de la automat, mi-l arată, apoi îl pune la loc în buzunar.

— Va să zică, cu vergeaua de curăţat! am spus eu sarcastic.

— Păi, trebuia să-l impresionez cu ceva, nu?

De data asta, *eu* i-am făcut cu ochiul.

Membrii echipei nu aveau nevoie de alte indicaţii. S-au îngrămădit cu toţii în spatele ambulanţei, ţinându-şi într-o mână arma şi în cealaltă câte o grenadă fumigenă cu cuiul tras sau câte un simulator de artilerie. Bobby Stewart se aşeză în spatele şoferului şi-i înfipse ţeava automatului în ceafa, zicându-i:

— Vrei să fii o vacă?

Sanitarul clătină repede din cap, într-o parte şi în cealaltă. Bobby îi spuse:

— Porneşte. Când ajungi la perimetrul companiei, opreşti ambulanţa chiar în mijlocul acestuia. Ai înţeles, băieţaş?

Tânărul soldat încuviinţă energic din cap. Porni motorul şi conduse maşina către obiectivul pijamalelor negre. La îndemnul lui Stewart, declanşă sirena şi aprinse girofarul.

Sunetul sirenei atrase atenţia companiei. Ambulanţa îşi făcu apariţia în luminiş şi pătrunse în perimetrul improvizat amenajat de companie. Cei mai mulţi dintre soldaţi se întoarseră la activităţile lor, săpând tranşee, latrine şi construind un buncăr pentru postul de comandă. Aşa cum i se ordonase, sanitarul-şofer opri marea furgonetă în centrul cercului de securitate.

Uşile din spate şi cea din dreapta-faţă se deschiseră brusc şi războinicii îmbrăcaţi în pijamale negre şi berete-verzi săriră afară aruncând în toate direcţiile grenade fumigene şi dispozitive pirotehnice. Membrii trupei de comando a Forţelor Speciale se aruncară sub ambulanţă de unde începură să tragă cu puştile M-16 pe foc automat, în timp ce tânărul sergent specialist în

inginerie trăgea cu mitraliera M-60. Tuburile goale ale cartuşelor oarbe se adunau în jurul nostru precum nişte fulgi de zăpadă din aramă, răscoliţi de viscol.

Soldaţii regimentului Old Guard fuseseră prinşi cu garda coborâtă. Le-a trebuit câteva secunde ca să-şi dea, seama ce se întâmplă şi mai mult timp ca să pună mâna pe arme şi să intre în joc. În momentul acela, beretele verzi consumaseră deja o mulţime de încărcătoare, care zăceau aruncate în jurul lor. Pe deasupra, coloane de fum colorat se înălţau spre cer în jurul nostru, mascându-ne poziţia, în vreme ce noi, mai aproape de grenade, puteam vedea mai uşor poziţiile ocupate de infanterişti.

În minţile celor mai mulţi dintre soldaţii Regimentului Old Guard, întregul episod nu a însemnat altceva decât o imensă zăpăceală punctată de clănţănitul neîntrerupt al armelor automate. Incidentul se petrecuse atât de repede, iar noi eram atât de bine ascunşi sub ambulanţă şi în spatele paravanului de fum, încât trupele de infanterie au fost decimate de puterea de foc a Beretelor Verzi, înainte de a apuca să opună o cât de mică rezistentă.

Roşu la faţă de mânie, comandantul companiei alerga de colo-colo, răcnindu-şi ordinele la oamenii care mişunau prin preajmă.

— Înconjuraţi-i pe oamenii ăia! Îndreptaţi armele asupra lor! urlă el şi, alergând în direcţia noastră, continuă: Aţi fost făcuţi prizonieri! Aruncaţi armele!

„Mâncătorii de şerpi” râseră zgomotos iar eu am urlat către ofiţer:

— Vedea-te-aş mort, căpitane! Eşti un căcat cu ochi mort şi nici oamenii tăi nu sunt mai breji! Compania ta a belit un caras mare de tot!

Scoţând flăcări pe nări şi apropiindu-se grăbit de trupa de comando, căpitanul rânji stânjenit şi zbieră:

— Păi, uite că tu şi oamenii tăi sunteţi înconjuraţi şi în inferioritate numerică, căcănar răzvrătit ce eşti! Aruncaţi armele sau veţi suporta consecinţele!

De-acum, aveam o personalitate şi o beretă verde pe cap şi tot aşa simţeau şi oamenii mei, aşa că am menţinut armele în poziţie de tragere, iar eu am replicat sfidător:

— Dacă vrei să-i dezarmezi pe oamenii mei, vino şi încearcă, dar ai face bine să chemi întăriri, băi, fute-muşte!

Căpitanul dădu să spună ceva dar se opri când auzi cuvintele maiorului cu banderolă albă:

— Destul, căpitane! Nu ai cum să-i iei prizonieri pe oamenii aceştia. Au reuşit să nimicească ce a mai rămas din compania ta, inclusiv pe tine!

Ofticat la culme, căpitanul replică:

— Şi cu remarcile lui obraznice cum rămâne? M-a făcut „futemuşte”!

Rânjind, maiorul îl privi pe comandantul furios şi-i spuse:

— Căpitane, în clipa asta poate să te facă cum îi vine la gură. E un Viet Cong, nu un american!

Comandantul cel mânios mă săgetă cu privirea, aşa că i-am prezentat „onorul” cu degetul mijlociu ridicat, gest imitatele toţi membrii echipei. Din rândurile infanteriştilor se auziră râsete răzleţe.

M-am apropiat de maior şi i-am spus:

— *Sir,* ne puteţi acorda un răgaz de cincisprezece minute ca s-o ştergem de-aici?

Arbitrul zâmbi şi spuse:

— Desigur, locotenente, aveţi la dispoziţie o jumătate de oră. Frumoasă acţiune.

Am zâmbit, am încuviinţat din cap şi i-am făcut semn lui Bobby Stewart să se apropie. Subofiţerul veni în pas alergător, prezentând arma pentru onor. Maiorul îi zâmbi şi privi ţintă la medalionul mic pe care Bobby îl purta la gât, legat cu un şiret de piele. Am spus:

— Domnule maior, creierul şi comandantul acestui raid a fost sergentul Stewart.

— Bine lucrat, sergente, spuse maiorul, continuând să privească la gâtul subofiţerului.

— Vă mulţumesc, sir, dar meritul aparţine întregii echipe, spuse Bobby zâmbind. Apoi, ducând mâna la medalion, adăugă: E un talisman budist, domnule maior. Îl am de la comandantul unui batalion VC.

— L-ai omorât? întrebă maiorul.

— L-am ras, să trăiţi! răspunse Bobby mândru. La drept vorbind, cred că era maior.

Ofiţerul superior râse un pic cam forţat şi le făcu semn să plece celor două „scufiţe-verzi”, nişte indivizi cam obraznici dar, din fericire pentru ei, plini de şarm. Am pornit-o din loc în marş forţat, urmaţi de restul echipei. Fără alte dispoziţii, doi membri ai comandoului au trecut în pas alergător în avangarda formaţiei, în timp ce soldaţii „lustragii” se uitau la noi cum dispăream în

pădure.

Căpitanul umilit ne însoţi şi el cu privirea, apoi săltă din umeri şi-şi aminti de umilinţa şi mai mare îndurată de precedentul comandant de companie. Aflasem numele respectivului căpitan, numărul de serie, adresa şi numele soţiei. I-am tipărit pe nişte fluturaşi, alături de comentarii defăimătoare despre cum „îi regulasem în grup” soţia, de la care am fi obţinut şi nişte „felaţii extra”. Pe deasupra, echipa mea se infiltrase în perimetrul companiei, aruncând chiar grenade fumigene şi simulatoare de artilerie în cortul comandantului.

Comandantul companiei îndepărtă incidentul din minte râzând. Îşi spuse chiar că avusese noroc. Cu o săptămână înainte de a fi detaşat în zonă, auzise două poveşti despre războinicii neortodocşi de la Fort Bragg. Prima dintre ele îl avea ca personaj principal pe generalul comandant al Centrului JFK pentru Probleme Speciale de Război, care fusese rebotezat Centrul JFK pentru Asistenţă Militară, această denumire având o rezonanţă mai „blândă”. Se spunea că în timpul unei întruniri, un alt general, comandantul Diviziei 101 Aeropurtate i se plânsese că se făcea prea multă publicitate acestor Berete Verzi, aprecierile în privinţa lor fiind după opinia sa, supraevaluate. Atunci, generalul comandant al Centrului JFK sa supărat şi l-a provocat pe comandantul Diviziei 101, spunându-i să-şi aleagă orice zonă pentru un exerciţiu de manevră şi o echipă „A” a Forţelor Speciale va pătrunde în perimetrul diviziei, va ajunge în postul de comandă al diviziei şi va simula uciderea comandantului însuşi. Legenda mai spune că, într-adevăr, echipa a reuşit să se strecoare pe lângă toate sentinelele, posturile de ascultare, patrule şi alte asemenea. Au rupt toate hărţile de pe pereţii centrului de comandă al diviziei şi le-au dat foc împreună cu alte documente. Totodată, s-au strecurat în cortul generalului în timp ce acesta dormea, i-au scris pe frunte KIA[12] cu un ruj de buze şi i-au tras pe gât o linie roşie. După ce au părăsit nestingheriţi cartierul general incendiat, membrii echipei au sărit gardul unui cinematograf „drive-in[13]“, unde erau aşteptaţi de mai multe maşini conduse de civili simpatizanţi.

Beretele Verzi şi-au schimbat uniformele cu haine civile ascunse în portbagajele maşinilor, apoi au urmărit liniştiţi un film

[12] KIA = Killed în Action – Ucis în misiune (*n.tr.).*

[13] Cinematografe în aer liber unde spectatorii urmăresc filmul direct din automobil. (n.tr.).

cu două serii, în vreme ce Divizia 101 Aeropurtată trecea zona prin ciur şi prin dârmon, în căutarea lor.

Cealaltă poveste era despre o aventură similară împotriva unei unităţi a Corpului de Marină, la Tabăra Lejeune. Detaliile erau uşor diferite, dar rezultatul final era acelaşi.

Căpitanul se întreba dacă poveştile erau adevărate sau numai nişte zvonuri, neştiind că subofiţerul comandant al echipei mele, plutonierul Mike „Hardcore" Holland făcuse parte dintre participanţii la acţiune.

Echipa ajunse la bază plină de optimism. Mi-am scos la iveală harta şi am rânjit. Subofiţerii zâmbiră şi ei, presimţind că pun la cale vreo boroboaţă. S-au adunat în jurul meu, iar eu mi-am scos creionul colorat.

— Mă băieţi, ce-aţi zice să-i radem definitiv pe inamicii noştri demoralizaţi?

Unul dintre sergenţi râse şi replică:

— Numai dacă sunteţi sigur că iepuroaicele alea sunt destul de… strâmte, dom' locotenent!

Am arătat cu creionul pe hartă:

— Când am plecat, compania se afla aici. M-am gândit că au nevoie de zece minute ca să se dezmeticească şi să vadă ce-au de făcut şi încă zece minute pentru comandantul lor de companie ca să-i ardă pe buci pe toţi. După care vor trebui să-şi mute amplasamentul şi vor pleca spre punctul lor de transport, care se află exact aici. Ca să ajungă acolo, vor avea nevoie de o oră şi jumătate, poate chiar două.

Sergentul Hale râse şi spuse:

— *Sir,* după cum se vede, nu prea eşti nici ofiţer, nici gentleman. Zona aia unde-şi ţin parcate automobilele se află în afara ariei de operaţie. Vrei să-i ataci chiar acolo, în faţa lui Dumnezeu, a civililor şi a tuturor celorlalţi?

În loc de răspuns, am rânjit şi mi-am scos o ţigară Lucky Strike, bătând-o de muchia brichetei mele argintii, marca Zippo. Mi-am aprins-o numai după ce m-am asigurat că mica emblemă Lucky Strike se află la capătul dinspre brichetă. Am pufăit repede de trei ori şi abia apoi am tras adânc în plămâni, scoţând fumul albăstrui pe nări. Am tuşit de câteva ori, simţind cum îmi ard plămânii. Mi-am adus aminte de episodul cu grenada cu gaz toxic şi am aruncat ţigara, strivind-o de pământ şi mi-am scos un cigarillo Swisher Sweef. Trabucele prezintă avantajul că nu trebuie să tragi fumul în piept. Mare noroc că n-am avut

niciodată obiceiuri superstiţioase.

M-am ridicat în picioare, luându-mi automatul M-16, cartuşiera şi harnaşamentul. Ceilalţi m-au imitat.

— La micul magazin? întreabă Bobby Stewart.

I-am făcut cu ochiul, pufăind din trabuc.

Jim Hale numi doi oameni ca avangardă şi patrula porni spre frontiera Taberei A.P. Hill.

După un marş forţat, am ajuns la marginea pădurii dese, cercetând cu privirea asfaltul negru al autostrăzii. O maşină trecu vâjâind prin faţa noastră, dar am remarcat că nici una nu era parcată în faţa micului magazin de ţară. Aşteptând maşinile să treacă şi mişcându-se câte doi deodată, membrii echipei traversară în goană autostrada şi intrară în prăvălia acoperită cu şindrilă. După câteva minute ne aflam cu toţii la adăpost. Patronul, mereu entuziasmat la vederea Beretelor Verzi, ne-a făcut cinste cu câte o Coca-Cola şi o punguţă de cartofi-pai. Doi dintre băieţi s-au şi repezit în cămăruţa alăturată şi au început să aranjeze jocul de biliard pe masa acoperită cu ardezie.

Hale îi atenţionă cu un mârâit:

— Băi, ia terminaţi cu tâmpeniile. Avem treabă şi n-a sunat încă de pauza mare.

Cei doi lăsară tacurile jos şi reveniră alături de restul echipei.

— Şase! Dădu alarma tânărul sergent care stătea de pază lângă uşă.

Deplasându-se rapid şi ordonat, echipa trecu pe lângă patronul magazinului şi ajutorul lui, un tânăr blond. Când am trecut pe lângă ajutor, i-am adresat un zâmbet. Echipa a urcat în goană scara scurtă, străbătând în vârful picioarelor coridorul întunecos de la etaj. Am intrat în cămăruţa de la capătul holului. Un subofiţer roşcat stătea în fata unei staţii radio AN/GRC-109 şi a unui generator acţionat de o manivelă. Poreclisem puternica staţie „angro 109”.

Subofiţerul ne întâmpină cu un zâmbet şi spuse:

— Dom’ locotenent, am reuşit să prind Fort Bragg cu şmexul ăsta. Uite, dacă vrea să facă cineva mişto de manivela asta, aş putea încerca din nou.

I-am făcut semn să tacă din gură, arătând spre parter. Roşcatul rânji şi zise:

— Nici o problemă, *sir.* Am verificat deja: de jos nu se aude nimic.

— Perfect. Ceva nou de la Smoke Bomb Hill?

— Aceleaşi căcaturi vechi, dom’ locotenent.

— Ia zi-mi, aţi reuşit să modificaţi camionul? Ne trebuie şi n-avem voie să fim prinşi din urmă.

Sergentul îmi răspunse râzând:

— Am crezut că n-o scoatem la capăt, sir. E greu să te-ncadrezi în timp, cu unul din noi lucrând jos ca ajutor şi celălalt supraveghind măgăoaia asta, dar până la urmă am scos-o la vopsea în dimineaţa asta. N-are armata ceva care s-o prindă din urmă, poate doar un elicopter Cobra.

Trei bătăi în podea şi echipa părăsi încăperea şi coborî scara în şir indian. După un schimb de amabilităţi cu patronul, am ieşit pe uşa din spate, îndreptându-ne spre şopron. M-am oprit din drum ca să vorbesc cu ajutorul:

— Sergente, n-avem timp pentru o vizită mai lungă, dar ţin să-ţi spun că voi doi aţi făcut o treabă al naibii de bună cu staţia şi, din câte am auzit şi cu camionul.

Am deschis uşa, în timp ce subofiţerul îmbrăcat în civil îmi răspundea:

— Mulţumesc, sir. Mulţumesc foarte mult.

I-am zâmbit şi am ieşit pe uşă, în momentul în care camionul U.S. Army cu motorul modificat, avându-i în remorca pe membrii trupei de comando, părăsea şopronul. Bobby Stewart frână brusc, dându-mi posibilitatea să mă urc şi eu.

Un jeep militar dădu buzna pe alee şi din el sări un plutonier roşcat cu un aer fioros, îmbrăcat în uniformă de camuflaj.

Era Mike Holland, locţiitorul comandantului de echipă, care, auzind de la cei rămaşi la bază ce avem de gând să facem, a venit după noi în goana maşinii. După schimbul de saluturi, i-aţi făcut loc să stea în scaunul din mijloc, zicându-i:

— Aşa-i că n-ai rezistat să stai acolo printre hârţoage?

Îmi adresă un rânjet batjocoritor:

— Să-mi bag picioarele, cred că faci mişto de mine, dom’ locotenent. Eu sunt un SF, nu un nenorocit de scârţa-scârţa pe hârtie. Îmi plac femeile, berea rece şi lupta.

— Ei, atunci, ce morţii mă-sii, hai să mergem să-i ardem la buci.

Plesnindu-l pe Bobby cu palma pe picior, Holland răcni:

— ’tu-le târla-n cur!

Intrând pe autostradă, Stewart acţionă cu bruscheţe pedala de acceleraţie. Marele camion gonea pe bitumul şoselei, în timp ce pe platforma din spate războinicii întărâtaţi chiuiau de mama

focului. Trecu vâjâind pe lângă câteva maşini, în acest timp eu căţărându-mă pe platformă, după ce ieşisem pe fereastra laterală a cabinei. Doamne, multă minte îmi mai trebuia în vremurile acelea!

— Atenţiune la mine, toată lumea! Am urlat peste huruitul motorului. Trageţi siguranţele grenadelor fumigene şi pregătiţi simulatoarele de artilerie! Camioanele lor se află în parcarea unui magazin! Ne vom apropia de ei cu viteză redusă, aruncăm pirotehnicele şi declanşăm foc automat, să-i zăpăcim definitiv!

Sergentul E-7 Richardson, cu o vechime de numai cinci ani în armată, strigă:

— *Sir,* n-or să vă pună pielea pe băţ pentru că îi atacăm în afara zonei operative?

Am rânjit şi i-am răspuns:

— Şi dacă lupta s-ar fi desfăşurat în Cambodgia, Laos sau Vietnamul de Nord?

Subofiţerul rânji, iar eu continuai:

— Şi-apoi, n-ar trebui să fii un SF dacă nu guşti glumele tâmpite!

Câţiva subofiţeri râseră şi-şi ridicară armele deasupra capului, iar eu mă întorsei în cabină.

— Superiorii noştri s-au chinuit ore şi ore în sir să ne înveţe cum să încălcăm toate regulamentele, nu-i aşa, Thieu-uy? zise Bobby Stewart micşorând viteza şi luând o curbă în scrâşnetul pneurilor.

Mi-am aprins o ţigară, am tras câteva fumuri, apoi am băgat un cartuş pe ţeava automatului, după ce m-am asigurat că selectorul se află pe poziţia „blocat”. Am tras siguranţa unei grenade cu fum roşu, ţinând-o În mâna dreaptă.

La un sfert de milă în faţa noastră am zărit compania Regimentului 3 Infanterie, făcându-şi de lucru în preajma autovehiculelor. În zonă se aflau, de asemenea, numeroase case şi maşini. Stewart reduse viteza camionului cam la vreo cincizeci de kilometri la oră.

— După ce-o să-i buşim, or să trimită după noi jeepurile alea de un sfert de tonă, zise Holland.

— N-au decât, Mike, chicoti Bobby. Gâjganiile alea or să aibă o mică surpriză când or să vadă că n-au ce face decât să-i privească puţa de la spate monstrului ăsta.

Câţiva soldaţi observară vehiculul care se apropia, dar îşi văzură mai departe de treaba lor. Camionul nostru se apropie şi

mai mult şi de data asta soldaţii băgară de seamă că platforma din spate era plină cu Berete Verzi. Bobby apăsă pe acceleraţie şi soldaţii începură să alerge spre propriile vehicule.

Camionul de o tonă dădu colţul şi se năpusti pe aleea ce intra în parcarea micului magazin. Puşcaşii regimentului Old Guard se risipiră ca potârnichile. Mâncătorii de şerpi deschiseră focul şi aruncară pirotehnicele către soldaţii derutaţi. Am izbucnit în râs când am văzut cum grenada mea cu fum roşu aterizează sub un camion de 2,5 tone, norii groşi de fum făcându-i pe „iepuri” s-o rupă la goană în toate direcţiile.

Bobby Stewart întoarse camionul în cerc şi începu să se distanţeze de „locul faptei”. Gesturile şi răcnetele comandantului de companie erau de-a dreptul hilare.

Bobby frână brusc când auzi o voce din spate strigând:

— Bereta mea!

M-am uitat înapoi şi am văzut cele două jeep-uri pornind în urmărire şi numeroşi civili ieşind din magazin şi privind uluiţi. Unul dintre sergenţii din echipa mea de pe platformă, alergă în spate, îşi ridică bereta de pe asfalt şi sprintă înapoi spre camion, între timp, ceilalţi l-au acoperit cu focuri de armă, aruncând încă două grenade fumigene către jeepurile care se apropiau. Bobby tură motorul şi porni din loc, cu cauciucurile scrâşnind, pe când sergentul se apropia de oblonul din spate al camionului. Jim Hale bătu de două ori în cabină în momentul când, ajutat de mitralior, sergentul se urcă pe platformă. Am avut parte atunci de o fază cum nu credeam c-am să văd vreodată. Camionul nostru trecu ca vântul pe lângă o maşină a poliţiei, cei doi poliţişti rămânând cu gurile căscate. Între timp, cele două jeep-uri rămaseră în urma noastră, nefiind în stare să prindă mai mult de optzeci de kilometri la oră. După ce am scăpat din zona periculoasă, Bobby a încetinit până la limita legală de viteză şi toţi şi-au aprins ţigările, felicitându-se reciproc pentru ispravă.

Am ajuns curând înapoi la magazinul sătesc, dar în faţa lui se afla parcat un alt camion militar de un sfert de tonă.

Stewart trânti piciorul pe frână şi camionul, aflat încă pe autostradă, opri zgomotos în dreptul magazinului.

Din prăvălie au ieşit doi soldaţi, eu am strigat la ei:

— Iepuri căcăcioşi!

Câţiva dintre cei de pe platformă au început să le adreseze diverse gesturi semnificative şi doi inşi au aruncat spre ei simulatoare de artilerie. Furioşi, tinerii infanterişti au sărit plini

de vitejie în vehiculul lor şi au luat-o din loc. Camionul nostru merse mai departe pe autostradă şi dispăru după o cotitură. Stewart schimbă viteza şi intră rapid pe un drum forestier lateral. Merse de-a lungul lui până când nu mai puteam fi văzuţi de pe autostradă. După câteva secunde, jeep-ul trecu vâjâind pe asfalt. Bobby parcurse în marche-arriere distanţa până la şosea. Ajunserăm astfel înapoi la magazin şi membrii echipei săriră de pe platformă, ştergând urmele în timp ce Bobby gara camionul în şopron.

Apoi, Bobby ieşi şi strigă:

— Băieţi, eu fac cinste cu bere!

Glumind şi râzând, membrii trupei de comando intrară în mica prăvălie.

Luându-l pe după umeri pe tânărul locotenent, sergentul Stewart spuse:

— Thieu-uy, văd că-ţi place să arzi la buci tot atât cât îmi place şi mie. Te rog eu, când ai s-ajungi la Marele Poligon de peste Eleşteu, roagă-te, ameninţă, fă orice şmecherie posibilă ca să fii repartizat într-o unitate alăturată de montagnarzi. Căci şi ăstora le place la fel de mult să ardă la buci şi sunt tare pricepuţi la chestia asta.

O lună mai târziu, reveniţi la Fort Bragg, alături de câţiva camarazi părăseam turnul de rapel înalt de cincisprezece metri, unde ne antrenasem de dimineaţă şi ne îndreptam spre o clădire albă de mici dimensiuni de pe Smoke Bomb Hill.

Atmosfera devenise deja fierbinte şi umedă.

Odată intrat pe uşă, am simţit răcoarea aerului condiţionat şi am dat ochii cu frumoasa doamnă vietnameză, care mă privea zâmbind. Era îmbrăcată cu o bluză lungă din mătase albă, cu fante laterale, având pe piept un papagal brodat în culori vii. Dedesubt, purta pantaloni de mătase neagră. Doamna mă întâmpină cu o plecăciune.

După reverenţa de rigoare, i-am spus:

— Chiao Ba Eaujeri. Ba manh jioi, phai khong?

— Da phai, toi manh jioi, Thieu-uv Bendell. Cam on, Ong. Ong manh jioi, phai khong?

O priveam pe profesoara mea de limbă vietnameză, întrebându-mă dacă ceea ce învăţam era limba populară sau cea a aristocraţiei. La urma urmei, femeia era sora doamnei Nhu. Nu după multe luni, aveam să aflu că într-adevăr învăţasem vietnameza vorbită numai în universităţi şi întrunirile în guvern.

Chicotelile celor din jur aveau să mă însoţească încă vreo săptămână după aceea, până am reuşit să învăţ a vorbi asemenea ţăranilor şi oamenilor obişnuiţi.

După un an de aventuri şi antrenament petrecut la Fort Bragg şi alte locuri din ţară, asemenea altor SF-işti, mi-am format o anumită atitudine faţă de ceilalţi membri ai tagmei militarilor. Era epoca în care John Wayne făcea filmul *Beretele Verzi,* bazat pe best-seller-ul cu acelaşi titlu de Robin Moore. Cântecul sergentului Barry Sadler, „Balada Beretelor Verzi", devenise un şlagăr naţional. În mijlocul tuturor protestelor antirăzboinice şi în ciuda divizării ţării în tabere pro şi contra, cei din Forţele Speciale se bucurau de o celebritate rar întâlnită. Bărbaţii ne făceau cinste cu băutură, iar femeile ne tratau ca pe nişte eroi, oferindu-şi cu generozitate trupurile. Totuşi, se întâmpla destul de des ca aceşti războinici independenţi să fie priviţi cu invidie de soldaţii aparţinând altor arme. SF-iştii începuseră să facă glume pe seama faptului că, dintr-o dată, toate unităţile speciale din cadrul forţelor armate începuseră să poarte felurite soiuri de berete. Ne imaginam chiar şi situaţii în care unităţi din cadrul unor arme convenţionale ar fi fost în stare să-şi „treacă în cont" misiuni din Vietnam duse la bun sfârşit de către noi.

Anul acela de pregătire avea să fie un an de entuziasm şi de idealism. Alături de gaşca de tineri şi zeloşi locotenenţi Berete Verzi cu care mă antrenasem, aşteptam nerăbdător să ne vină rândul să ne facem datoria în Vietnam. Vorbeam despre montagnarzi şi *nung-n* chinezi, despre *mnong*-ii laoţieni şi mercenarii cambodgieni şi despre presupusa capacitate de luptă a fiecărui grup etnic. Îi înjuram pe protestatari şi elogiam pe SF-iştii legendari: „Fasty" Fastenheimer, generalul Joe Stilwell, Bull Simon, „Splash" Kelly şi mulţi alţii. Fiecare tânăr ofiţer se credea invincibil, dar, în decurs de un an sau doi, mulţi dintre noi – de fapt, majoritatea – aveau să-şi găsească moartea. Alţii aveau să fie torturaţi în cuştile de bambus sau în celulele de piatră ale închisorilor laoţiene sau nord-vietnameze.

3

Printre Montagnarzi

În cele din urmă, sorocul s-a împlinit şi iată-l pe al dumneavoastră prea credincios fumând o ţigară pe Aeroportul Internaţional din Honolulu, la două şi jumătate noaptea. Mă aflam la jumătatea drumului peste Pacific, îndreptându-mă spre întâlnirea cu destinul. Unchiul meu, Roy Bendell, luptase în timpul celui de Al Doilea Război Mondial în Pacific şi fusese decorat cu Steaua de Argint şi cu Steaua de Bronz cu însemnul V.

Cu câteva luni în urmă, pe când stăteam de veghe la căpătâiul tatălui meu, aflat pe moarte, îl ascultam cu atenţie pe unchiul meu favorit, care-mi spunea:

— Don, eşti pe cale să pleci într-o aventură prin care nu vei mai dori niciodată să treci, dar, totodată, va fi o experienţă pe care n-ai să vrei s-o schimbi cu nimic de pe lumea asta.

Cuvintele lui m-au urmărit şi mă urmăresc şi acum: a avut dreptate. Eram excitat, dar în acelaşi timp simţeam un gol în stomac. Ştiam că voi ateriza la Baza Aeriană Bien Hoa, după care mă voi duce la Centrul de repartizare Long Binh sau la Detaşamentul de înlocuire. Presupuneam că voi ajunge la cartierul general al Grupei a 5-a a Forţelor Speciale din Nha Trang, dar nu puteam fi sigur şi îmi făceam griji. Dacă Divizia 101 Aeropurtată avea nevoie de locotenenţi, îmi spuneam eu, sau Divizia 1 Cavalerie, sau Diviziile 1, 4, ori 25 Infanterie? Dacă mă repartizau la cine ştie ce muncă de conţopist? Iubeam Forţele Speciale şi nu puteam suporta ideea de a fi repartizat la o unitate convenţională. Mă întrebam şi cât aveam să trăiesc! Voi reuşi să prind avansarea la gradul de locotenent, măcar? Şi, mai presus de toate, mă întrebam dacă, atunci când gloanţele vor începe să şuiere din toate părţile, mă voi dovedi un erou sau un papă-lapte. Căci, aşa cum obişnuiam să spun pe atunci, ţintele de pe poligonul de antrenament nu răspund cu focuri de armă. Americanii au fost chemaţi să se urce la bordul noului avion.

Mi-am stins ţigara, am privit în jur şi mi-am spus în şoaptă:

„Foarte frumos din partea Armatei că mi-a dat posibilitatea să vizitez Hawai preţ de o oră în crucea nopţii. O privelişte şi o ambianţă sonoră nemaipomenită. Uite, colo e luna, ici e asfaltul pistei şi, vai, ce frumos, aproape că pot desluşi conturul palmierului de colo. Cât de mult mă bucur că m-am înscris voluntar pentru Vietnam! Merită sacrificiul ca să ai parte de asemenea bucurii.”

La o oră după sosirea la Centrul de Repartizare Long Binh mă simţeam şocat. De fapt, aterizasem la Bien Hoa şi fusesem transportat cu autobuzul la Long Binh, fără să fiu împuşcat sau bombardat. Am primit ordinul cu zâmbetul pe buze. Trebuia să mă prezint la cartierul general al Grupei a 5-a a Forţelor Speciale din Nha Trang.

Ka-wump! Ka-wump! Ka-wump! Rachetele explodau în jurul marelui adăpost al detaşamentului de înlocuire. Cu ochii măriţi de groază, oamenii alergau în toate direcţiile, intrând şi ieşind din adăpostul care arăta ca un hangar neterminat, numai acoperişul aflându-se la locul lui. Lungit la pământ, mi-am dat seama că nu era vorba decât de câteva rachete răzleţe, am rânjit nervos şi mi-am aprins un Lucky. Am observat că mai multe perechi de ochi priveau la mine şi la bereta verde de pe capul meu, aşa că m-am ridicat liniştit şi m-am înapoiat la locul meu, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Trăsesem o sperietură zdravănă, dar bereta nu-mi adusese numai o mulţime de femei şi de băuturi obţinute pe gratis, ci îmi crease în acelaşi timp o psihologie de *macho* şi o anumită responsabilitate. Trebuia să-mi joc rolul.

Când avionul transportor cvadrimotor C-130 Hercules s-a apropiat de aeroportul Cam Ranh Bay am avut parte de prima experienţă în materie de aterizare în stil vietnamez. Avionul s-a rotit o dată deasupra bazei aeriene şi, pentru a nu atrage focul inamic de la sol, s-a înclinat brusc, îndreptându-se către pământ, revenind la orizontală cu puţin înainte de a ajunge la capătul pistei şi aterizând în ultima clipă. M-am simţit de parcă m-aş fi prăbuşit cu un lift de la etajul nouăzeci.

Împreună cu doi amici de la Fort Bragg am ajuns cu autobuzul la Nha Trang şi am început să ne adaptăm la atmosfera Grupei a 5-a. Am găsit cu uşurinţă Clubul Ofiţerilor, situat la etajul al doilea al unei clădiri mari. Toţi trei călcam ţanţoşi, cu un zâmbet larg pe buze, afişând cu ostentaţie baretele de argint noi-nouţe, căci, de îndată ce ne prezentaserăm la raport, fuseserăm

avansaţi la gradul de locotenent.

Ajunşi în capătul scării, unul din ei mi-a spus:

— Ia zi, Bendell, ai curaj să-ţi faci intrarea cu răcnetul pe care-l foloseai la Armpit[14]?

— Deh, ştiu şi eu ce să zic?

— Bendell, să-ţi cadă flocii de pe coaie dacă n-o faci! zise celălalt.

Am intrat în sala înţesată de oameni. Într-un colţ, pe o mică estradă, o fortăreaţă de vietnamezi se chinuiau să interpreteze un rock-and-roll american, într-o engleză stricată. La bar şi la numeroasele mese se aflau subofiţeri, locotenenţi, căpitani, maiori şi locotenent-colonei. Vorba multă, râsete şi veselie.

După câţiva paşi, ne-am oprit.

— Credeţi că dintre toţi ăştia de-aici au fost destui la Fort Bragg ca să ştie ce au de făcut? am întrebat eu.

Unul dintre cei care mă însoţeau a râs şi mi-a spus:

— Nu există decât o singură posibilitate să afli, Don şi deci trebuie s-o faci.

Plin de semeţie, am rânjit şi mi-am dus mâinile căuş la gură.

Când am început să zbier, toţi au încetat să mai vorbească şi s-au holbat la noi:

— Cine nu ştie să danseze step e un poponar!

Ca la un semnal, toţi cei de faţă s-au străduit, care cum a putut, să bată la repezeală câţiva paşi de step. Deşi puternic, zgomotul nu a durat decât câteva secunde, fiind urmat de aplauze furtunoase şi urale din partea mulţimii de beţivi. În după-amiaza aceea, eu şi prietenii mei nu am dat nici un ban pe băutură, dar ne-am făcut criţă.

Timp de trei zile, am urmat un aşa numit „curs de orientare combativă”, în care noii veniţi erau învăţaţi să nu-şi dea cu after shave înainte de ambuscade, cum trebuie să vorbească politicos cu civilii indigeni şi alte drăgălăşenii de-astea. De la cartierul general al echipei C din Pleiku am plecat la cartierul general al echipei B din Kontum. Aici am fost repartizat ca CA/PO-XO[15] la Echipa A 242 din Dak Pek. Reuşisem! Dacă nu muream, aveam să-mi petrec următorul an din viaţă printre montagnarzi. Faţă de această rasă de oameni, am simţit o dragoste „la prima vedere”.

---

[14] Subsuoara denumirea sub care era cunoscută anexa Diviziei 82 Aeropurtate de la Clubul Ofiţerilor din Fort Bragg. *(n.a.).*

[15] Ofiţer responsabil cu afacerile civile/operaţiunile psihologice, (n.a.).

Încă înainte de grădiniţă, din cine ştie ce motiv, m-am îndrăgostit de legendele şi tradiţiile indienilor americani. Când mă jucam împreună cu ceilalţi copii de-a Vestul Sălbatic, întotdeauna vroiam să fiu indian. La vârsta de şapte ani am făcut parte dintr-un grup de dansuri populare indiene. Alături de ceilalţi membri ai grupului, din care făcea parte şi fratele meu mai mare, Bruce, ajunsesem să-mi fac singur costumele, beretele de război, coifurile cu pene. În anii adolescenţei, câştigam concursuri de dans indian, învingându-i destul de des pe copiii băştinaşilor. De multe ori, mă duceam la şcoală încălţat în mocasini şi aveam tot timpul în buzunar o bentiţă cu mărgele. Întrucât nu mi se îngăduia să plec cu ea la şcoală, o ţineam ascunsă până când nu mai riscam să fiu văzut de părinţi, apoi o puneam pe cap, o purtam toată ziua la şcoală şi o scoatem înainte de a reveni acasă. Visam atunci despre cum ar fi fost să fi trăit în anii 1800 ca membru al unui trib nomad din Vest; şi acum visez. Când aveam şapte ani, am început să merg la vânătoare cu arcul şi să citesc tot ce-mi cădea în mână despre Vestul Sălbatic.

Când în iunie 1968 am făcut cunoştinţă cu tribul Jeh al montagnarzilor, am simţit că trăiesc împlinirea unui vis de-o viaţă. Eram acasă. Montagnarzii erau complet diferiţi faţă de vietnamezi, fiind o rasă aparte. Războinicii – respectiv, bărbaţii – purtau o fâşie de pânză în jurul şalelor, fiind înarmaţi cu suliţe, pumnale şi arbalete. Cea mai mare parte a timpului şi-o petreceau vânând în munţii acoperiţi de junglă din Podişul Central al Vietnamului de Sud. Femeile îşi înfăşurau şoldurile cu un fel de fustă neagră numită *atok,* în rest umblând desculţe şi cu pieptul gol. Atât bărbaţii cât şi femeile purtau numeroase brăţări, cercei şi inele în jurul gleznelor, toate din alamă, precum şi coliere din mărgele. Locuiau în colibe din bambus, în sate şi se hrăneau în principal cu orez, şobolani, maimuţe şi alte vietăţi din pădurea tropicală.

Montagnarzii respectau familia, erau nobili, cu înclinaţii religioase şi iubitori de distracţii. Tabăra A de la Dak Pek se afla în valea în care se uneau râurile Dak Poko şi Dak Pek. Înconjurată de munţii cei mai înalţi şi de jungla cea mai deasă din Vietnamul de Sud, ea era situată la şase kilometri de graniţa cu Laos şi era total inaccesibilă pe calea apei sau pe şosea.

Când am sosit în tabără, în primele douăzeci şi patru de ore am avut parte de o serie de incidente pline de suspensie, o

veritabilă „piatră de încercare” pentru un membru al Forţelor Speciale. A trebuit să duc corpul neînsufleţit al unui băieţel montagnard tatălui său, un şef în ierarhia satului. Reproşându-le americanilor faptul că nu-i salvau pe oamenii lor, chiar şi atunci când veneau cu ei la sanitari abia când erau aproape pe moarte, sătenii furioşi erau cât pe ce să mă împuşte, fiind opriţi de către şeful lor. Din fericire, ne-am împrietenit în aceeaşi zi. Echipa Forţelor Speciale vietnameze a încercat să-şi revendice cele şase prostituate sosite în tabără o dată cu mine şi cu Commo Willy, un tânăr sergent arătos şi cu aer adolescentin, ajutorul operatorului radio al echipei. Americanii şi vietnamezii au avut o mică confruntare armată, până la urmă vietnamezii abandonând lupta.

Commo Willy negociase o mitralieră sovietică pentru plata în avans cu o săptămână a celor şase târfe. Comandantul echipei n-a fost prea încântat de achiziţie, dar până la urmă s-a gândit că ar putea constitui un troc bun pentru cineva de la Divizia 4 Infanterie, pentru mâncare sau băutură.

Membrii Forţelor Speciale erau faimoşi pentru abilitatea cu care comercializau sau „completau” toate lucrurile de care aveau nevoie. De exemplu, tabăra Dak Pek era autorizată să aibă paisprezece mitraliere de calibrul 0,30, iar noi aveam cincizeci şi două, amplasate permanent în jurul perimetrului. Autorizată să posede două mitraliere de calibrul 0,50, tabăra avea şapte. Deşi nu eram autorizaţi să dispunem de un tanc, aveam şi aşa ceva în dotare. În tot cazul, până la sosirea mea nimeni nu reuşise să imagineze o modalitate de a-l transporta pana la Dak Pek. Nu puţine erau ocaziile în care câte un automat AK-47 sau o mitralieră RPG capturate, puteau aduce în schimb echipei un întreg transport de hrană.

Tot în cursul primei mele zile, am fost însărcinat să plec chiar a doua zi într-o misiune. Împreună cu un sergent ne-am deplasat cu un jeep până la pista de aterizare a taberei, tocmai la timp ca să vedem cum un membru al echipei LRRP a Diviziei 4 Infanterie erau înghesuit într-un sac funerar de fabricaţie indigenă, care se vădea a fi prea mic. Băiatul, în vârstă de şaptesprezece ani, murise ciuruit de o mitralieră, iar camarazii săi, plângând de mama focului, se tot chinuiau să-i îndese cadavrul în sacul de plastic.

Ultimul incident excitant: în aceeaşi primă zi m-am ciocnit aproape nas în nas cu Ning, o minunată femeie montagnardă şi ne-am îndrăgostit unul de altul la prima vedere.

În mod special, una din întâmplările petrecute în acele prime douăzeci şi patru de ore m-a făcut să-mi dau seama cam ce avea să însemne experienţa vietnameză. Mă plimbam prin tabără, doar aşa, să văd cum merg lucrurile. Trecând pe lângă parcul de maşini al taberei, am auzit nişte râsete şi am văzut un grup de patru vietnamezi beţi. În mijlocul lor se afla un băieţel montagnard de nouă-zece ani, cu gura plină de sânge, pe care brutele îl îmbrânceau de la unul la altul. Râzând cu sadism, unul din vietnamezi i-a pus băiatului o întrebare, pe care n-am auzit-o, iar bravul copil pur şi simplu l-a scuipat pe individ, privindu-l cu dispreţ. Vietnamezul a început să-l lovească cu piciorul pe tânărul războinic, care-l înfrunta cu semeţie pe bătăuş, pregătit să îndure cu curaj orice umilinţă la care l-ar fi supus cei patru bărbaţi. Am văzut negru în faţa ochilor şi, fără să scot o vorbă, m-am apropiat de grup, luând cu mine o scândură rezemată de un butoi de motorină. L-am izbit pe şeful bandei cu scândura în abdomen şi apoi cu genunchiul în faţă. Fără să dau drumul scândurii, am rotit-o în spate şi l-am lovit pe un altul în cap, după care i-am vârât-o între picioare. Puştiul stătea lângă mine, cu pumnii strânşi, gata să sară în orice direcţie ar fi fost nevoie. Cele patru brute nu se grăbeau să plece aşa că mi-am scos un cigarillo Swisher Sweet şi i-am dat scândura băiatului. Am râs de m-am prăpădit văzând cum îi alerga puştiul pe vietnamezii care ţipau de mama focului.

Deodată, am simţit un fior, ca atunci când realizezi că eşti privit şi m-am uitat în sus, spre numeroasele dealuri mici care mă înconjurau. Fiecare deal avea câte un brâu de buncăre ce adăposteau familiile mercenarilor montagnarzi din cadrul forţei de soc a taberei Dak Pek. O mulţime de bărbaţi şi femei Jeh stăteau pe dealuri şi se uitau la mine zâmbind. Tocmai fuseseră martori la felul cum îi luasem apărarea băiatului. Am hotărât că ar fi mai bine să nu pomenesc nimic despre incident, fără să ştiu însă că unul dintre bătăuşi, cel pe care-l lovisem primul, era văr cu Trung-uy Hoe, comandantul taberei Dak Pek.

După o singură zi petrecută la Dak Pek, devenisem deja apropiat faţă de montagnarzi. Oricum, vietnamezii aveau o părere diferită despre mine, chiar foarte diferită. Îl făcusem pe vietnamezi „să-şi piardă prestigiul”, luând partea unui *moi,* apelativul dat de aceştia motagnarzilor, având înţelesul de „sălbatic”, dar de fapt fiind un echivalent mai adecvat la termenul „cioroi”.

Nu voi uita niciodată amestecul de gânduri şi sentimente din acea zi: teamă şi dragoste, veselie şi compasiune, uimire şi veneraţie. Niciodată nu mi s-au întâmplat atât de multe lucruri palpitante într-un interval de douăzeci şi patru de ore.

A doua zi, un elicopter Huey mă lua de pe platforma de aterizare şi după un zbor de cinci minute am ajuns în vârful muntelui aflat la vest de tabără. Ajutorul specialistului în probleme de spionaj al taberei, sergentul Jim Mitchell, un tânăr cu părul negru, căruia îi plăceau femeile, trebuia să plece în concediu, eu urmând să-l înlocuiesc. Celălalt american cu care eram se numea Harry Boyle, sergent E-7, un roşcat foarte prietenos şi cam fluşturatic. Harry era operatorul radio principal. Al taberei, priceput în specialitatea sa şi simpatizat de toată lumea dar cunoscut pentru ceva cu totul diferit: Harry Boyle era îndrăgostit nebuneşte, până peste urechi de soţia sa latino-americană. Foarte curând am aflat că nu scăpa nici o ocazie să le arate camarazilor săi fotografia ei şi să vorbească despre marea ei frumuseţe. Întotdeauna povestea că o cunoscuse în timpul misiunii sale pe lângă Grupa a 8-a a Forţelor Speciale, încartiruite în Panama dar acţionând în toată America Centrală şi de Sud. Ea se afla acum în California şi nu ştia o boabă englezeşte, ceea ce-l făcea pe Harry să sublinieze ca nu putea fi omorât căci astfel ea ar rămâne singură pe lume.

Ne aflam în vârful unui munte cu două piscuri gemene. Jungla fusese defrişată şi pe un perimetru ce înconjura culmea fuseseră săpate buncăre. Muntele aflat imediat spre sud era ocupat de o companie aparţinând Brigăzii 1 a Diviziei 4 Infanterie, din apropiere de Dak To. Următorul munte dinspre sud se afla în grija unei alte companii şi a unei baterii de artilerie de 105 mm, iar pe celălalt munte se găsea încă o companie.

Funcţionând sub controlul operaţional al batalionului Diviziei 4, unitatea mea trebuia să asigure securitatea flancului dinspre nord şi să organizeze mici patrule şi ambuscade într-o arie de operaţiuni delimitată.

Se aflau acolo şi o sută de puşcaşi montagnarzi, iar comandantul companiei CIDG[16] era un Cambodgian, dl. Lon. Cu toate că era unul dintre cei mai înalţi membri CIDG de la Dak Pek arăta de parcă ar fi fost fratele mai scund al lui Errol Flynn.

[16] *Civilian Irregular Defense Group* – luptătorii mercenari plătiţi de către militarii Forţelor Speciale dintr-un cont particular fondat de CIA, *(n.a.).*

Coastele munţilor erau abrupte, aproape verticale, iar jungla cu plafon triplu era atât de deasă şi te trăgea atât de mult înapoi, încât puteai încerca să străbaţi o milă, fără ajutoare şi fără machetă şi dacă începeai marţi, avea toate şansele să ajungi în lunea care deja trecuse.

Obuzele de artilerie de 105 şi 155 milimetri soseau în nişte tuburi metalice mari, cu capace care se înşurubau. Apa ne era adusă în astfel de tuburi, cărate cu elicopterul de la Dak Pek. Era prea dificil şi prea periculos să trimiţi patrule în josul muntelui, până la izvoare.

Un incident petrecut în a doua sau a treia zi a acestei misiuni mi-a demonstrat că unii dintre indigeni aveau, într-adevăr, simţul umorului. Într-una din zile, deci, luam masa de prânz împreună, iar eu şedeam lângă dl. Lon, cambodgianul. Acesta avea un mănunchi de ardei iuţi pe un buştean şi, în timp ce-şi consuma orezul la fiecare câteva secunde înghiţea şi câte un ardei iute. Interpretul, care avea cincisprezece ani şi era deja tatăl a doi copii, se numea Suet.

Prin intermediul lui l-am întrebat pe dl. Lon dacă ardeii nu erau cumva prea iuţi. Cambodgianul a săltat din umeri şi a clătinat din cap în semn că nu. Cu un zâmbet prietenos pe buze, mi-a oferit un ardei, pe care l-am dus la gură, am muşcat de două ori, după care am simţit că mă sufoc şi am căscat gura. În timp ce Lon şi montagnarzii se prăpădeau de râs. Am alergat la o canistră de apă, i-am desfăcut capacul şi am turnat apă peste mine şi în gâtul care parcă-mi luase foc. Ud fleaşcă, am fost în stare în cele din urmă să râd de mine însumi. Aş putea spune că montagnarzilor le-a plăcut asta.

Mai târziu, în aceeaşi zi, eu şi Harry Boyle stăteam pe un buştean, cu gamelele aburinde în mâini, cu ochii la foc. Era unul din acele lucruri pe care bărbaţii le făceau de sute de ani şi probabil că le vor mai face timp de alte câteva sute de ani de acum încolo. Ajunsesem la o discuţie despre un binecunoscut plutonier SF, cu care eu fusesem camarad la Bragg, iar Harry în America Latină.

— Ei, cum dracu să nu-l ştiu pe „Tightskin”. Doar a fost în America de Sud cu mine. Zici că ţi-a fost sergent-instructor?

— Da. Ştii că se însoară pentru a cincea oară?

— Fără mişto?

— Fără mişto.

— Şi când te gândeşti ce era în stare să le zică locotenenţilor,

când auzea că s-au logodit!

Harry râse şi, după ce sorbi din cafeaua fierbinte, zise:

— Locotenente, sunt în stare să cred orice mi s-ar spune despre Mike. Ce vă zicea?

Hohotind, i-am spus:

— Mai întâi ne ţinea câte o predică despre faptul că toate femeile sunt nişte iepe şi nişte jartele penale, aşa că trebuia să ne ţinem departe de ele. Când vedea că asta nu are nici un efect, ne zicea: „Să vă spui io cum s-o duceţi bine cu nevestele. Când plecaţi dimineaţa la muncă, le bateţi uşor pe poponeţ, da' când veniţi seara acas', caftiţi-le şi trântiţi-le aşa, să le arătaţi cine-i sefu'."

De-atâta râs, Harry fii gata-gata să cadă de pe buştean, iar eu îi ţineam isonul.

— Ei da, ăsta-i Tightskin, n-am ce zice.

— Stai să vezi, că nu s-a terminat. Îşi juca rolul cu seriozitate şi, dacă râdeam de el, zicea: „Dom'le, io nu glumesc, pă bune! Ascultaţi la mine, dacă vreţi s-aveţi parte de-o căsnicie ca lumea. Ce dracu', doar cunosc bine subiectul. Am fost însurat de patru ori, ce muşchii mei!"

Am râs amândoi pe săturate. Pe urmă, Harry mi-a povestit despre o ispravă a bătrânului plutonier SF din timpul ultimului termen petrecut în Vietnam.

— La un moment dat, apare în tabără un misionar american simpatic, împreună cu nevastă-sa şi fiică-sa. Puştoaica era trăsnet, cu toate că avea numai cinşpe anişori. În tot cazul, cei de la Grupă au însărcinat un E-8 să-i însoţească prin cartierul general şi să le ţină de urât. Ei şi pe când nenicu' ăsta le arăta peisajul, s-a întâmplat ca Tightskin şi un alt tip, un E-7, să-şi facă apariţia pe-acolo. Amândoi fuseseră într-o misiune şi de două săptămâni nu apucaseră să se bărbierească, să se spele sau să-şi schimbe hainele. Însoţitorul face mare caz de eroismul celor doi, aşa că face prezentările. Ei bine, bătrânul Mike dă mâna cu misionarul şi nevastă-sa, apoi, uitându-se la fetişcană ridică pumnul, uite aşa şi o apucă de cot. După care, chiar în faţa părinţilor, Mike îi zice: „Hei, da ştii că eşti mistocuţă? Ţi-ar plăcea să simţi un ştremeleag uite aşa de baban în păsărică ta cea strâmtă?"

Am vărsat ceaiul pe mine şi m-am tăvălit pe jos de râs.

— Şi ce dracu au zis părinţii?

Râzând, Harry mi-a spus:

— Tipul care mi-a povestit mi-a zis că mama a leşinat, lucru care mi se pare greu de crezut.

— Că veni vorba de femei, adăugă el, ţi-am arătat ce nevastă frumoasă am?

Harry dădu să-şi scoată portofelul şi eu am râs din nou, spunându-i:

— Harry, am văzut-o deja de câteva ori. Într-adevăr, e o femeie frumoasă. Şi apropo de femei frumoase, o ştii pe tipa din tabără pe care o cheamă Ning?

— Cum să nu! Ea e prinţesa taberei; împreună cu prietena ei, Mai, aia cu ţâţoancele alea imense, locuieşte chiar în spatele dispensarului.

Am chicotit şi am încuviinţat din cap.

Harry râse şi spuse:

— M-am gândit eu c-ai s-o remarci. Nişte ţâţe ca alea sunt greu de neglijat.

— Sau de uitat, am spus eu, râzând.

Glumeam despre înzestrarea fizică a lui Mai, dar nu-mi puteam lua gândul de la Ning, minunata şi zvelta fată montagnardă. La drept vorbind şi ea avea nişte sâni frumoşi, de dimensiuni respectabile; în plus, îmi plac picioarele lungi, iar ale ei începeau de la pământ şi se terminau în paradis.

Tânjeam după nişte aventuri în paradis.

Totodată mă gândeam la soţia cu care mă însurasem de curând, rămasă „în lumea civilizată” şi simţeam cum îmi ard urechile de ruşine şi vinovăţie. Mă căsătorisem cu o lună înainte de a pleca în Vietnam. Cu două săptămâni înainte, murise tatăl meu. Fusese un an încărcat. M-am pomenit că începeam să mă gândesc prosteşte că mă aflam într-un război, la capătul celălalt al lumii şi că în orice clipă viaţa mi se putea sfârşi. Îmi dădeam seama ca nu era decât o încercare de a găsi o justificare pentru visurile pe care mi le făceam în legătură cu frumoasa orientală, dar n-aveam ce face. Dacă avea să se întâmple, ştiam şi eram încredinţat că avea să fie un păcat, dar eram tânăr, alcoolic şi egoist.

— Ce poţi să-mi spui despre Ning, Harry?

— Păi, am auzit că ea şi Mai s-au cam dat în bărci cu nişte soldaţi de la O sută unu Aeropurtată, când au venit aici, în tabără.

N-am încercat să-mi ascund surprinderea:

— S-au dat în bărci? Nişte femei montagnarde?

— Nu ştiu sigur. Aşa am auzit şi eu. Ştiu că orice bărbat care pune ochii pe ea ar vrea s-o facă să-i sară capacele. Cred că e mai înaltă decât celelalte fiindcă taică-su sau bunicul ei a fost soldat francez. Cred că are nişte măsuri de manechin. În mod cert, ai la ce să te uiţi. Şi e şi deşteaptă.

Mi-am adus aminte de incidentul petrecut în buncărul meu înainte de a urca pe munte. Era prima noapte pe care o petreceam în tabără şi luasem masa cu noul meu prieten Nhual, alături de familia sa. El era interpretul şef de la Dak Pek şi avea o soţie drăguţă şi doi copii mici. Totodată, s-ar putea spune că am fost „adoptat" de o fetiţă rămasă orfană, Plar, care a venit să mănânce cu noi în micul buncăr subteran.

Părăsind locuinţa lui Nhual, am străbătut nişte tunele care duceau spre buncărul TOC al echipei noastre, am urcat cele patru trepte ce dădeau în amplasamentul cu pereţi betonaţi al mortierului de 4,2 inch, l-am traversat, coborând apoi patru trepte de pământ bătătorit spre uşa buncărului meu. Auzind un zgomot uşor în partea cealaltă a uşii, mi-am tras iute din toc revolverul 0,357 magnum şi am dat buzna în încăperea întunecoasă.

Ning a aprins lumina, lăsându-şi să cadă fusta *atok.* „Purta" doar. Un zâmbet şi un şnur cu mărgele ce-i înfăşură talia şi cobora spre triunghiul negru al pubisului. Opinia lui Harry Boyle în legătură cu silueta ei de clepsidră era cât se poate de adecvată. M-a sărutat şi a încercat să mă seducă dar nu mi-am putut da frâu liber simţurilor şi să fac dragoste cu ea.

Descumpănită, m-a părăsit prezicându-mi că nu va trece mult şi o voi dori. Imaginea trupului ei gol m-a obsedat, la fel ca şi zâmbetul ei poznaş, dar chestia ciudată era că cel mai mult mă gândeam la ochii ei veseli, inteligenţi. Întotdeauna se uita la tine de parcă ar fi vrut să-ţi facă în necaz, iar ochii ei se bucurau parcă de o glumă numai de ea ştiută.

Era în timpul siestei şi am fost trezit din somn de Suet, venit în grabă în buncărul meu din buşteni şi pământ.

— Trung-uy, vino repede! VC[17]. Vino repede!

Înhăţându-mi puşca cu ţeava tăiată, CAR-15, am alergat pe uşa buncărului. În acelaşi timp, Harry ieşea şi el din buncărul lui. Am schimbat priviri nedumerite şi l-am urmat pe Suet către o tranşee orientată spre Dak Pek. Alb la faţă, un puşcaş montagnard foarte tânăr stătea la marginea tranşeei. Nu avea

[17] Viet Cong – aderent al mişcării comuniste vietnameze, *(n.tr.).*

mai mult de zece sau unsprezece ani, dar la tribul Jeh asta însemna vârsta bărbăţiei.

Suet fusese angajat ca interpret deoarece omorâse un vietnamez într-o încăierare, pe când avea doar doisprezece ani.

Ajuns la vârsta de cincisprezece ani, războinicul scund şi îndesat era deja soţ şi tată de câţiva ani.

Suet vorbi repede cu puşcaşul speriat, iar eu mă întrebam despre ce oare discutau, văzându-l pe băiat cum gesticulează către jungla deasă din apropiere. Suet avea un zâmbet larg pe faţă, ceea ce mă făcu şi mai curios. Fiecare din cele treizeci şi unu de triburi montagnarde avea propria limbă şi propriile obiceiuri şi majoritatea nu vorbeau vietnameza, astfel că nu pricepeam o iotă din ce se discuta.

Râzând, Suet se întoarse spre noi şi zise:

— Asta prima misiune pentru acest bărbat. Soldat NVA[18] cu AK-patru'ş'şapte iese din junglă chiar acolo jos şi amândoi bărbaţi privesc unul la altul. Bărbatul acesta n-a ştiut ce să facă aşa că spune lui NVA: „Eşti un VC?" NVA fuge în junglă. Acum, toţi or să-l necăjească *beaucoup.*

Nu m-am mai putut stăpâni. Îmi părea rău pentru tânărul războinic, dar am râs cu poftă, împreună cu Harry Boyle.

Trebuia să găsesc o modalitate de ieşire din situaţie, astfel încât, totuşi, puştiul să nu-şi piardă prestigiul. Arăta distrus.

— Suet, vreau să rosteşti asta cât poţi de tare. Spune-i că am zis eu că este foarte deştept. Uneori, îmi place să-i îmbrac pe cei din patrule în uniforme NVA, dându-le şi automate AK-47. Dacă se întâlnesc cu o altă patrulă NVA, ei pot să deschidă focul primii. A fost deştept pentru că aceea putea să fie o patrulă trimisă de mine, dar spune-i că de acum încolo am să dau de veste tuturor atunci când am să mai trimit o patrulă îmbrăcată în NVA.

Aruncându-mi o privire atotştiutoare, Suet îmi traduse cuvintele. Nu înţelegeam ce spune, dar pieptul tânărului bărbat se umflă dintr-o dată, iar expresiile întipărite pe chipurile camarazilor săi vorbeau de la sine.

Ne-am întors şi am pornit spre vârful muntelui, iar Harry Boyle mi-a spus, adresându-mi un zâmbet viclean:

— Locotenente, eşti un adevărat SF!

Mi-am umflat pieptul iar umerii mi s-au tras parcă mai spre spate.

---

[18] Nord Vietnamese Army – Armata Vietnamului de Nord, *(n. tr.).*

I-am făcut cu ochiul şi l-am prins din urmă pe Suet, care o luase înainte.

— Suet, ce-ar fi să mă înveţi limba jah cât suntem aici, în vârful muntelui?

— Dar de ce, Trung-uy? întrebă el, uimit. Avem interpreţi buni la Dak Pek.

— Vreau eu să vă învăţ limba.

Suet zâmbi şi spuse:

— *Liem jai.*

— Asta ce înseamnă?

— Înseamnă „foarte bine”, „numărul unu”, Trung-uy.

A doua zi, Harry Boyle a plecat, fiind înlocuit de ajutorul lui, Commo Willy. Don Williams se născuse în Virginia, dar încă din adolescenţă se mutase cu mama lui în Florida. Primul an în Vietnam şi-i petrecuse alături de Divizia 1 Cavalerie Aeriană, dar când l-am cunoscut făcea parte din Forţele Speciale de aproape două termene de serviciu. Toţi bărbaţii din familia sa muriseră în război, aşa încât el era hotărât să le dovedească mamei, mătuşilor şi verişoarelor sale că nu plana nici un fel de blestem asupra ramurii bărbăteşti a familiei. Commo Willy era tare şugubăţ. Muncea din greu şi avea un simţ al umorului al naibii de dezvoltat. Tot timpul cu zâmbetul pe buze, arăta precum un băieţel poznaş care tocmai a şterpelit plăcinta de pe pervazul bunicuţei.

A doua zi după sosirea lui Commo Willy pe munte, am plecat cu o mică patrulă în misiune de cercetare în partea de nord a poziţiei noastre. Am mers de-a lungul unei creste domoale preţ de vreo trei kilometri, coborând apoi într-o râpă adâncă. Am traversat încă o creastă spre vest şi am ieşit pe următoarea creastă, situată în dreptul coastelor stâncoase ale muntelui învecinat. Ascunse în jungla din preajma coastelor stâncoase, se aflau nişte peşteri şi nişte vechi mine franceze de aur, folosite frecvent de NVA şi Viet Cong-ii localnici drept ascunzători.

Deodată, cei opt montagnarzi care mă însoţeau şi-au adus armele în poziţie de tragere şi s-au ghemuit la iuţeală în junglă. Nu-mi dau seama de unde ştiau că trebuie să procedeze astfel, sau de unde ştiau că se apropie pericolul, dar aceasta a fost doar prima din numeroasele ocazii în care am fost martor la acest gen de comportament inexplicabil al montagnarzilor.

Câteva secunde mai târziu, cei doi oameni trimişi în recunoaştere şi-au făcut apariţia, târându-se în mâini şi în

genunchi.

Prin intermediul lui Suet, mi-au transmis că dăduseră peste un soldat NVA, înarmat cu un automat SKS, care s-a făcut nevăzut într-un buncăr de la marginea potecii. Cei doi ne-au condus într-o zonă din apropierea buncărului. Am lăsat doi oameni în ariergardă, pentru cazul în care am fi fost urmăriţi de o patrulă inamică sau asupra noastră s-ar fi deschis focul şi ar fi trebuit să ne repliem strategic. Când e vorba de inamic, se numeşte retragere, când e vorba de tine, repliere strategică.

Buncărul se afla de-a lungul marginii potecii străjuite în ambele părţi de pereţi abrupţi şi stâncoşi, sufocaţi de junglă. Era un buncăr din buşteni şi pământ, abia vizibil, acoperit cum era de lăstărişul junglei. La adăpostul lui, un cuib de mitralieră putea ţine în loc o unitate timp îndelungat, aşa încât am rămas lungiţi, aşteptând răbdători.

După o jumătate de oră, văzând că nu se întâmplă nimic, mi-am zis că soldatul NVA ori ştia că venim şi aştepta să acţionăm noi primii, ori se vârâse înăuntru numai ca să se ascundă, plecând de îndată ce urmăritorii săi au venit să mă anunţe.

Nu eram un erou, ci doar un tânăr nesigur pe el, foarte destoinic pentru că îmi plăceau emoţiile violente şi doream să mă afirm. În calitate de comandant, aveam la îndemână mai multe opţiuni, dar le-am spus montagnarzilor să rămână pe loc, hotărând să rezolv eu însumi problema. Mi-am desfăcut cartuşiera şi harnaşamentul, mi-am agăţat arma CAR-15 la spate ca pe o tolbă de săgeţi şi i-am încredinţat lui Suet harta mea operativă acoperită cu folie de acetat. Pe ea erau marcate poziţiile tuturor aliaţilor noştri, aşa încât nu puteam risca să cadă în mâinile inamicului.

— Dacă voi fi ucis sau făcut prizonier, arde harta şi du-i pe oameni înapoi la Commo Willy, am spus eu – ca de obicei, uşor melodramatic.

L-am chemat pe Commo Willy prin radio şi l-am înştiinţat că urma să iau cu asalt un buncăr în care, probabil, se ascundea un NVA. Aveam un încărcător la puşcă şi mi-am luat unul de rezervă, vârându-l în buzunarul stâng al uniformei de camuflaj. Mi-am mânjit faţa cu noroi şi, luând câte o grenadă cu mare putere de explozie în fiecare mână, am început să cobor coasta, spre potecă.

Numai cineva care a încercat să traverseze relieful într-o astfel de regiune îşi poate da seama cât de greu este să te deplasezi în

astfel de condiţii. Jungla întunecoasă este atât de deasă încât la fiece mişcare vegetaţia ţi se agată de piept, picioare şi braţe. Nu vezi la mai mult de un metru şi jumătate în faţa ta, iar coasta pe care mă deplasam în diagonală era aproape verticală. Cea mai mare parte din drum am parcurs-o târâş şi a trebuit să apreciez „după ureche” momentul în care am ajuns în dreptul buncărului.

Era o distantă de numai cincizeci de metri, dar mi-au trebuit aproape treizeci de minute ca să ajung la acelaşi nivel cu buncărul. Eram plin de lipitori, în special pe sub cămaşă, dar nu aveam timp să mă gândesc la chestii de-astea. Când am scos capul din vegetaţia junglei, mă aflam la numai şase metri de partea frontală a buncărului. Puteam fi văzut prin orificiul de tragere, că mi-am făcut socoteala că inamicul dinăuntru nu stătea tot timpul să se uite chiar în faţa buncărului. Mai curând era de presupus că stătea ascuns în vizuină şi se uita din când în când dacă nu venea cineva pe cărare.

Am tras siguranţele ambelor grenade ţinând strâns lipite de micile bombe aripioarele „Mickey Mouse”. Cu câte o grenadă în fiecare mână, m-am lipit de pământ, străduindu-mă să mă fac cât mai nevăzut, în timp ce mă târam în coate şi genunchi.

Am reuşit sa ajung lângă orificiile de tragere, am deblocat mânerele şi am ţinut grenadele în mâini, numărând în gând, o mie, două mii. Am aruncat mingile mortale prin gaura întunecată şi am auzit dinăuntru un strigăt de surpriză şi un clinchet metalic. Am alergat doi paşi, cu corpul aplecat în faţă şi m-am aruncat în frunziş. În spatele meu, buncărul a explodat, în timp ce eu înotam prin vegetaţia deasă. M-am rostogolit prin lăstăriş, până când m-am oprit într-un copac tânăr. Câteva secunde mai târziu, asupra mea se prăvălea o ploaie de bulgări de pământ şi fragmente de buncăr.

Mi-am adus arma în faţă, i-am curăţat ţeava de pământ şi am început să mă caţăr înapoi pe coasta muntelui. Suet şi ceilalţi membri ai patrulei m-au întâmpinat lângă buncărul demolat. Acoperişul îi explodase, dar cea mai mare parte se prăbuşise înăuntru. Buşteni groşi se iţeau din solul umed, cafeniu-roşcat. Nevăzând nici urmă de cadavru, am presupus că soldatul fusese îngropat sub dărâmături. Mi-am aprins un cigarillo Swisher Sweet în timp ce câţiva Dega[19] cercetau ruinele.

Unul din ei mi-a arătat zâmbind un încărcător de la un automat SKS. I-am transmis lui Commo Willy un raport scurt prin

[19] Termenul folosit de montagnarzi pentru propria rasă. *(n.a.).*

care anunţam doar că buncărul fusese distrus, dat fiind că nu văzusem cadavrul. Mesajul a fost retransmis către Divizia a 4-a.

Ne-am strâns lucrurile şi ne-am înapoiat la adăpost.

Împreună cu Commo Willy am mai petrecut o săptămână pe munte, la un moment dat fiind bombardaţi de către o companie NVA, de pe piscul învecinat. Ignorându-le obuzele, Commo Willy trăgea în ei cu mortierul nostru de 81 mm, în timp ce eu dirijam asupra poziţiei lor focurile de artilerie şi mortiere din Dak Pek şi ale Diviziei a 4-a. Nord-vietnamezii erau ascunşi în buncăre fortificate, aşa încât a trebuit să solicit efectuarea unui raid aerian. Avioanele au venit şi au aruncat bombe de două sute cincizeci de kilograme şi CBU[20], dar nici acestea nu au avut vreun efect. Au trimis atunci alte avioane care au aruncat bombe cu napalm, nimicind întreaga companie. Cu toate că nord vietnamezii stăteau ascunşi în buncărele lor sigure în timpul contraatacurilor noastre, napalmul le-a distrus plămânii, iar cei care au supravieţuit la asta au ars de vii.

În timpul atacului cu mortiere al nord-vietnamezilor, s-a petrecut un incident care mi-a adus aminte că acţionam sub controlul operaţional al unei unităţi militare convenţionale. Taman în toiul bombardamentului şi când eu mă chinuiam să dirijez focul nostru indirect din mai multe poziţii, am primit un apel prin staţia Prick-25 de la ofiţerul S-3[21] al batalionului Diviziei 4 Infanterie.

Mă aflam în vârtejul luptei, inima-mi bătea cu putere, mintea mi se învârtea în mici cercuri, întrebându-mă unde va cădea obuzul, ori de câte ori auzeam bubuiturile de pe piscul învecinat şi tocmai atunci am primit un apel de la cartierul general al batalionului Diviziei 4, situat pe al doilea pisc, spre sud fată de mine.

Am răspuns şi am auzit vocea ofiţerului S-3 croncănind pe fondul zgomotos al bruiajului.

— Alfa, câte din obuzele inamicului au căzut în interiorul perimetrului şi câte în afară? Recepţie.

Nu-mi venea să cred ce auzeam.

Apăsând clapeta microfonului, am răcnit:

— Ieşi în paştele mă-tii de pe circuit! Te sun eu dac-oi avea nevoie!

Am trântit microfonul la pământ şi mi-am aprins o ţigară.

[20] CBU = Cluster Bombs Units – Unităţi de bombe „ciorchine”, *(n.tr.).*

[21] Ofiţer coordonator al operaţiunilor, *(n.a.).*

Toată lumea stătea ascunsă în buncăre şi tranşee, dar m-am întors şi m-am uitat la faţa zâmbitoare a lui 6ommo Willy, ocupat în continuare cu lansarea proiectilelor de 81 mm către poziţiile NVA. Îşi clătina capul dintr-o parte în alta şi râdea în hohote.

Am rânjit şi i-am, strigat:

— Hei, sergent, vrei să fii omorât? Nu vezi că labagiii ăia trag în noi?

— Ce aia a mă-sii, nimeni nu trăieşte o veşnicie. Să ştii că ăla pe care tocmai l-ai înjurat e ori căpitan, ori maior.

Râzând, i-am răspuns:

— Ei bine, ce aia a mă-sii, nimeni nu trăieşte veşnic.

Stăteam acolo, expuşi focului inamic, râzând de noi înşine şi de soarta noastră nefericită.

A doua zi, ofiţerul S-3, care s-a dovedit a fi maior, a zburat cu elicopterul pe vârful nostru de munte. S-a purtat tare frumos cu mine, cerându-mi părerea în legătură cu locul unde să fie amplasate patrulele de ambuscadă ale Diviziei 4. Tot timpul cât am discutat, Commo Willy a stat în spatele lui, strâmbându-se şi arătându-mi prin gesturi cum voi fi spânzurat sau împuşcat.

Mai târziu, în după-amiaza aceleiaşi zile, am băut cafea şi am mâncat carne condimentată deshidratată, în timp ce Commo Willy a ales spaghetti cu perişoare deshidratate. Raţiile LRRP erau destul de gustoase şi, oricum, erau cu mult mai bune decât raţiile C.

Mestecând un dumicat de carne, am spus:

— Spune-mi, ce ştii despre Ning?

Commo Willy a rânjit şi mi-a spus:

— Şi pe gratis dacă s-ar putea. Păi, arată-mi-l p-ăla care n-ar face-o.

— Cum, asta-i tot ce poţi să-mi spui despre ea?

— Asta-i tot, locotenente. Nu ştiu prea multe despre ea.

Mi-am preparat o cană de cacao fierbinte, oferindu-i din ea şi lui Commo Willy. I-am zis:

— Ai auzit ce ni s-a întâmplat, mie şi lui Harry Boyle, înainte s-ajungi tu aici?

— Da, sir, am auzit că ţi-ai câştigat o poreclă.

Commo Willy a început să râdă în hohote; în schimb, eu m-am făcut roşu la faţă de ruşine. Făcusem aluzie la dimineaţa în care am ieşit din buncărul meu înveşmântat cu un *poncho* militar, o pălărie de cowboy, în culori de camuflaj, un pistol magnum de calibrul 0,357 într-un cobur legat la şold şi o barbă nerasă de o

săptămână.

Mi-am aprins un cigarillo şi m-am uitat la Harry Boyle, care mi-a spus:

— Clint Eastwood!

Încercând să fac pe durul, am scuipat, dar saliva mi-a picat pe vârful bocancului. Harry s-a tăvălit pe jos de râs şi uite aşa s-a născut porecla mea. N-aveam nici un chef să mai aud sfârşitul poveştii:

— Nu, nu la chestia asta mă gândeam, ci la momentul când am fost nimiciţi de regimentul NVA.

— Locotenente, despre ce mama dracului vorbeşti? Am fost la Kontum vreo câteva zile, dar n-am auzit că tu şi Harry să fi intrat în căcat.

Am sorbit din cana de cacao şi i-am spus:

— Ba da, să-mi bag picioarele, a fost groaznic. De fapt, s-a întâmplat în timp ce te aflai în drum spre Kontum; mi-aduc aminte c-am auzit chestia asta prin radio.

Tânărul sergent deveni extrem de interesat şi zise:

— Şi ce aia a mea s-a întâmplat?

— Păi, uite, Harry şi cu mine stăteam aci şi beam cafea, cam tot aşa cum stăm noi doi acuma.

— Şi ce-au făcut, au trimis patrule sau ce? a întrebat el, din ce în ce mai incitat.

— Nu, tăticu', ne-au atacat la meserie. O întreagă companie de căcănari s-a îngrămădit pe creasta aia de colo, taman în toiul siestei. O companie cu întăriri acţiona aici ca forţă de blocaj şi încă una, de-a lungul perimetrului, jos, înspre tabără.

— 'Tu-i morţii mă-sii! Şi în partea aia, spre Laos?

— Ei, un căcat, aveau altă companie de infanterie întărită, cu o mulţime de indivizi înarmaţi cu rachete B-40 şi genişti cu încărcături explozive. De acolo a venit atacul principal. S-au răspândit de-a lungul extremităţii vestice a perimetrului şi au măturat pur şi simplu baza de sprijin a artileriei. A fost de-a dreptul incredibil.

Commo Willy făcuse nişte ochi cât cepele, total absorbit de poveste.

— Şi, până la urmă, ce curu' măsii s-a întâmplat?

Am zâmbit, am sorbit alene din cacao şi i-am spus:

— Păi, ce să se întâmple, amândoi am fost ucişi, fireşte!

Commo Willy s-a holbat la mine o secundă, apoi a rânjit cu gura până la urechi, izbucnind în hohote de râs.

— Hei, locotenente, să te aia pe tine şi pe calul pe care l-ai călărit.

După ce m-am întors la Dak Pek, mi-am petrecut o mare parte din timp prin satele montagnarzilor. Şaisprezece asemenea sate înconjurau tabăra, fiecare din ele fund aşezat pe câte o colină defrişată. Pentru mine era o chestie nemaipomenită, fiind invitat cu regularitate de către şefii satelor să bem rachiul de orez, preparat de montagnarzi. Orezul era fermentat, alături de coji de cartofi, bucăţi de şobolan şi alte asemenea, în nişte ulcioare mari de lut. Îmi plăcea rachiul, dar nu mă înnebuneam după mesele care constau, de regulă, din şobolani, lilieci, maimuţe, şerpi, câini, pisici, viermi şi alte mâncăruri alese găsite prin jungla învecinată.

În afară de uciderea „băieţilor răi”, misiunea mea principală era să-i fac pe montagnarzi să devină ataşaţi luptei pentru libertate a sud-vietnamezilor. Era ca şi cum mi s-ar fi ordonat, prin secolul al XIX-lea, să-i conving pe sclavi că trebuie să lupte din răsputeri pentru stăpânii şi negustorii de sclavi, împotriva altor stăpâni şi negustori de sclavi care vroiau să le ia pământurile. În plus era ca şi cum mi s-ar fi ordonat să-i fac respectivii sclavi să-i iubească şi să-i preţuiască pe stăpânii şi pe negustorii de sclavi. Cealaltă latură a misiunii consta în propaganda împotriva NVA şi VC, ceea ce nu era dificil. Prin simplă comparaţie, montagnarzii ştiau în cine pot avea încredere şi în cine nu. Vietnamezii i-au deposedat de pământuri, de drepturi, de pace, de vieţi. Montagnarzii îi urau şi continuă să-i urască, pe vietnamezi, atât pe cei din nord cât şi pe cei din sud.

Majoritatea militarilor SF afişau doze nemăsurate de individualism, eroism, principialitate şi independenţă. Asta i-a făcut să fie îndrăgiţi de montagnarzi, care respectau toate aceste trăsături. Iată de ce ei au rămas unii dintre aliaţii cei mai dârzi şi mai loiali ai Americii, cu toate că i-am tras în piept la mare artă.

Am fost în stare să mă ţin departe de Ning cam la fel cum ar fi în stare polul unui magnet faţă de polul opus, mai ales după ce Harry Boyle, soţ mândru şi devotat, a fost ucis. Larry Crotsley, specialistul în inginerie/demolare al echipei, a băgat un obuz „prelucrat” pe ţeava mortierei de 60 mm, de faţă fiind aproape întreaga echipă. A explodat la cinai metri de la ieşirea din ţeavă, ucigându-l pe loc pe Harry şi pe un tip de la Agenţia pentru Securitate a Armatei. Pe Larry, explozia l-a aruncat peste movila

de pământ a buncărului, iar pe sanitarul echipei, Dennis Afshar, l-a rănit grav la ambele braţe. În fine, membrul cel mai nou al echipei a fost rănit la stomac, murind o săptămână mai târziu. În momentul acela, eu mă aflam la Nha Trang.

Trebuie să spun, cu toată sinceritatea faţă de fosta mea soţie, că mariajul nostru nu a avut nici o şansă în zilele acelea. A mai durat încă zece ani după Vietnam, dar cu fiecare zi petrecută acolo, se apropia de sfârşit. Eram îndrăgostit până peste urechi de Ning. O iubeam pe fetiţa Plar şi am obţinut actele pentru a o adopta, dar n-am putut nici măcar aduce vorba despre asta în scrisorile pe care i le trimiteam soţiei. În fond, de ce aş fi făcut-o? Ne căsătorisem cu numai o lună înainte de plecarea mea. Beam fără încetare şi uram pe toată lumea în afară de montagnarzi, dar mai era ceva care îmi submina căsătoria şi şansele de a duce o viaţă normală. În anii adolescenţei, avusesem un nume indian, „Wahpecan”. Însemna, pur şi simplu, „Tunet”. Unii dintre montagnarzi îmi spuneau „Bau Jah”, adică „Ucigaşul” sau, mai corect, „cel care ucide”. Visele din copilărie de a dansa măreţul dans al soarelui, de a lupta alături de fraţii îmbrăcaţi în sorturi în sălbăticia neîntinată, revenind apoi în coliba mea pentru a face dragoste cu iubita mea cu pielea arămie şi părul negru ca pana corbului – toate aceste vise deveniseră realitate. Ajunsesem în propriile mele „ţinuturi fericite ale vânătorii”.

În filmele cu cowboy apar indieni ce poartă pene de vultur în păr, pe coama cailor, pe coifurile de război sau pe bâtele de luptă. Aceste pene de vultur erau dobândite prin socotirea loviturilor. Dacă un viteaz vătăma în timpul luptei un războinic inamic, era considerată o lovitură de gradul unu. Uciderea unui duşman era o lovitură de gradul doi, uneori de gradul unu; lovirea unui inamic pe care altcineva deja îl socotise atins, era considerată ca fiind de gradul doi sau trei, după cum inamicul era viu ori mort. Omorârea unui urs grizzly era o lovitură de gradul unu.

Eu număram de zor la lovituri şi mai fericit de-atât nici nu-mi doream să fiu. Mi-am cumpărat chiar şi un arc Bear Kodiac Magnum şi o tolbă cu săgeţi de vânătoare de pe piaţa neagră din Kontum, organizând apoi concursuri de tir cu montagnarzii care foloseau arbalete din lemn de bambus, aşezam ţigări pe saci de nisip şi pariam pe pachete de ţigări americane sau pe cutii de bere. Am participat chiar la vânarea unui tigru care o mâncase pe una dintre femeile tribului.

Firește, eram însoţit de o patrulă de montagnarzi, aşa încât nu aveam motive să-mi plâng soarta amară ce-mi fusese hărăzită.

Implicarea mea în problemele montagnarzilor s-a adâncit tot mai mult şi până la urmă am fost numit general de brigadă în cadrul FLHPM al mişcării FULRO! FLHPM era un acronim pentru Front de Liberation des Hauts Plateaux – Montagnards. Aceasta era o mişcare secretă de rezistenţă, compusă din montagnarzi din toate cele treizeci şi unu de triburi şi făcea parte din mişcarea trilaterală FULRO. FULRO însemna frontul Luptei Unite a Raselor Oprimate şi era compusă, în afară de montagnarzi, din mişcarea de rezistenţă a cambodgienilor, Frontul de Eliberare Khmer Krom şi din rezistenţa poporului Cham, denumită Frontul de Eliberare Champa. Întreaga mişcare FULRO era condusă de un montagnard din tribul Radte, Y-Bham Enuol. Ţelul mişcării era unirea tuturor triburilor în încercarea de a obţine retrocedarea Platourilor Centrale, cunoscut fiind faptul că aceste ţinuturi fuseseră pentru prima oară recunoscute ca fiind ale lor printr-o ordonanţă emisă de francezi, pe 27 mai 1946, act prin care li se consfinţise şi autonomia; mai târziu, la începutul anilor cincizeci, Bao Dai, ultimul rege al Vietnamului, le-a recunoscut şi el autonomia. Cu toate acestea, Ngo Dinh Diem, primul preşedinte al Vietnamului de Sud, a declanşat o politică guvernamentală menită a-i goni pe montagnarzi din Platourile Centrale, cu scopul vădit de a acapara ţinuturile bogate în minereuri în folosul poporului vietnamez. Montagnarzilor nu le-au fost acordate şi nu au nici acum, dreptul la vot, reprezentare în guvern, şcoli sau spitale. De fapt, nu au nici un fel de drepturi. Soldaţii vietnamezi năvălesc în satele montagnarzilor şi se dedau la jafuri sub pretextul perceperii de impozite. Se asemenea, batjocoresc femeile după bunul lor plac, iar pe bărbaţii cunoscuţi ca având calităţi de conducători îi acuză că fac parte din FULRO, torturându-i şi executându-i în public.

Din pricina asocierii şi sprijinului acordat FULRO, sud-vietnamezii din tabăra noastră au încercat în repetate rânduri să mă ucidă. Ning a fost internată în spital după ce a băut nişte whisky otrăvit destinat mie. S-a vindecat, dar o bună bucată de vreme a avut probleme digestive. Mi-au instalat o bombă pe jeep-ul pe care-l conduceam şi rezervorul de benzină a explodat, învăluind vehiculul într-o sferă de flăcări. Am reuşit să plonjez în afară, scăpând cu o zgârietură minoră.

Într-o noapte, în care am stat de veghe lângă staţia radio, mi-

au pus în drum, chiar lângă uşa adăpostului echipei, un fir-capcană, legat de un CBU. Am călcat pe el, dar n-a funcţionat.

Stăteam împreună cu Larry Crotsley pe sacii de nisip ai cuibului mitralierei de calibru 0,50, situat deasupra buncărului meu. Era noapte şi când Larry mi-a aprins ţigara, cineva din interiorul taberei a tras şase gloanţe deasupra capetelor noastre, smulgându-mi bereta de pe cap.

Un prieten de-al meu, şef de cadre în FULRO, a fost ucis prin otrăvire într-un sat, iar altul a fost omorât în bătaie cu bâtele de un grup de vietnamezi care l-au atacat noaptea, când se întorcea în buncărul lui. Doi ucigaşi plătiţi, veniţi de la Kontum, s-au ţinut scai de mine în timpul unei sărbătoriri din tabără. Eram beat şi continuam să beau, în vreme ce Nhual şi garda de corp FULRO veghea asupra mea. După căderea întunericului, cei doi ucigaşi au dispărut şi nimeni nu i-a mai văzut vreodată. Oamenii de la FULRO i-au dus în junglă, le-au tăiat beregatele şi le-au aruncat cadavrele în apele iuţi ale râului Dak Poko.

Agenţii noştri au descoperit că bărbierul vietnamez pe care-l angajasem şi care mă tunsese de câteva ori deja, era şi el un ucigaş năimit să-mi facă felul la momentul potrivit. Am aruncat un pumnal şi i-am retezat vârful urechii, l-am ameninţat şi l-am forţat să le ducă un mesaj vietnamezilor. A alergat într-un avion Caribou care urma să decoleze de la Dak Pek şi s-a agăţat cu desperare de o ţeavă de fier dinăuntru, nelăsând pe nimeni să-l dea jos din avion.

Lucrul cel mai trist care s-a întâmplat, a fost moartea unei fiinţe nevinovate. Mă apropiasem foarte mult de Plar, fetiţa pe care o adoptasem. Vietnamezii ştiau asta şi, într-o noapte, au răpit-o, au violat-o şi au ucis-o, aruncându-i corpul neînsufleţit în sârma ghimpată ce înconjura perimetrul nostru. Am simţit că numai sângele vietnamez îmi poate domoli setea de răzbunare, dar nimic nu a reuşit s-o facă până la urmă.

Deşi părea imposibil, am băut şi mai mult. Totodată, m-am oferit voluntar să conduc, în locul camarazilor mei, misiunile desfăşurate în junglă. Motivul principal pentru asta era lupta. O doream; eram însetat de ea. Eram în stare să transpir, să îndur suferinţe de tot. Soiul, numai pentru câteva minute de luptă palpitantă, generatoare de panică, din care ieşeam zdruncinat, îngreţoşat, speriat de moarte, dar totodată victorios şi invincibil, cu setea mea „negativă” potolită pentru o vreme.

Celălalt motiv pentru care mi-am petrecut cea mai mare parte

a timpului în junglă a fost acela că aşa era mai sigur.

Vietnamezii, aliaţii noştri, încercau în mod constant să mă ucidă în tabără, unde se presupunea că eram în siguranţă. Eram un războinic: cu cât supravieţuiam mai mult, cu atât eram mai încredinţat că nu puteam fi ucis. Am constatat că acest lucru era adevărat pentru foarte mulţi SF-işti. Toţi erau stăpâniţi de o dârzenie incredibilă, exagerată.

Când reveneam în braţele iubitei mele Ning, iubeam cu tot atâta pasiune cu care luptam. Nu cu violenţă, dimpotrivă.

Făceam dragoste cu întregul meu trup, cu tot sufletul, cu întreaga mea fiinţă încercând să mă topesc în trupul ei, să devenim un singur tot, scăpând astfel de temerile şi ororile care mă bântuiau.

Cei mai puternici şi mai duri luptători pe care i-am văzut vreodată erau cei din forţele Speciale, aceştia mai având încă alte trăsături comune şi anume inteligenţa şi spiritul de independenţă. Vietnamezii, atât cei din nord cât şi cei din sud, extindeau războiul şi asupra copiilor şi foarte puţini puteau înţelege acest lucru. Cei mai mulţi dintre noi credeau că bărbaţii trebuie să uneltească unii împotriva altora şi să facă tot posibilul ca să se omoare unii pe alţii, dar cei din forţele Speciale ştiau de asemenea să meargă în sate şi să-i înveţe pe oameni cum să prevină infecţiile şi îmbolnăvirile, cum să-şi sporească recoltele şi să-şi îmbunătăţească condiţiile de viaţă. În Vietnam, membrii Forţelor Speciale puteau merge într-o zi într-un sat, să vaccineze toţi copiii şi să revină a doua zi ca să-i găsească pe toţi cu braţele stângi retezate şi aşezate grămadă în mijlocul satului. Ăsta-i unul dintre motivele pentru care veteranii războiului din Vietnam suferă de dereglări psihice provocate de stresul posttraumatic.

Pe atunci, eu eram un tânăr bărbat din Akron, Ohio, iar Larry Vosen, din Cleveland, era şi mai tânăr decât mine. Larry activase la echipa C din Pleiku şi la echipa B din Kontum, dar ardea de dorinţa de a ajunge într-o tabără A şi să-i ardă la buci pe nemernici, când am pus pentru prima oara ochii pe el, Larry avea optsprezece ani. Arăta ca unul care tocmai câştigase o bursă de fotbalist la Oklahoma sau Notre Dame şi pentru nimic în lume nu-mi puteam explica de ce ajunsese în ţărişoara asta fierbinte şi umedă, să tragă cu puşca în oameni, când ar fi trebuit să fi rămas în ţară şi să tragă cu piciorul în minge.

Larry era un tip simpatic, un E-5 care a venit în tabără ca

specialist în armament uşor, chestie în care s-a specializat în timpul pregătirii practice de luptă. De asemenea, sub îndrumarea lui Larry Crotsley, a devenit omul de rezervă pentru probleme de inginerie/demolare. Oricum, din cauza unui mic incident petrecut pe când Crotsley se pregătea să plece în concediu, Larry Vosen a avut parte de multe tachinări din partea camarazilor. Una dintre însărcinările lui Larry Crotsley era să distrugă din când în când orice arme sau muniţii inutile pe care le ţineam în tabără. Pentru aceasta, avea la dispoziţie o groapă uriaşă săpată pe malul râului Dak Poko, la est de tabără. Arunca toată muniţia neconsumată în puţ, aşeza deasupra încărcături explozive direcţionându-le cu faţa în jos şi arunca totul în aer cu ajutorul unui detonator conectat la încărcături cu nişte cabluri electrice. Crotsley l-a rugat pe Vosen să adune tot surplusul de exploziv din tabără şi să-l distrugă, dar a uitat să-l instruiască în această problemă. Aşa încât băieţii s-au apucat să îngrămădească câteva sute de kilograme de explozibil de diferite tipuri, deasupra câtorva cutii cu TNT, pe care le-au conectat la sistemul de detonare de la suprafaţă.

Când groapa plină cu muniţie a explodat, obuzele de artilerie, rachetele şi celelalte explozive s-au ridicat în aer, prăvălindu-se ca o grindină deasupra taberei. Comandantul echipei – la acea dată, căpitanul Mike Sizemore – era şi el plecat în concediu şi o bucată mare de şrapnel a intrat prin acoperişul adăpostului echipei făcând o gaură mare la capătul mesei noastre comune, acolo unde stătea de obicei Sizemore.

Un obuz de mortier de 4,2 inch a intrat prin acoperişul adăpostului echipei LLDB, a străpuns podeaua primului etaj, înfigându-se în pardoseala de beton de la parter, exact lângă sergentul echipei LLDB, care tocmai atunci avea o întrunire.

Alte trei mortiere de 4,2 au găurit bitumul pistei de aterizare. Un obuz a făcut o gaură mare în perimetrul dealului cel mai estic. Un altul a rănit o femeie montagnardă la picior, aceasta fiind, din fericire, singura persoană accidentată.

Larry Vosen era îndrăgit şi respectat de membrii echipei şi toţi şi-au dat seama că accidentul nu se produsese numai din vina lui. Cu toate acestea, fiind vorba de nişte SF-işti, timp de două săptămâni a fost victima unor tachinări nemiloase.

Nu mult timp după aceea, s-a întâmplat şi incidentul cu „elefantburger”-ul.

O patrulă plecase în misiune pe Muntele Vulturului Pleşuv,

piscul înalt şi singuratic aflat la capătul sudic al văii celor două râuri, Dak Pek şi Dak Poko. Culmea fusese defrişată de Divizia 101 Aeropurtată, care-şi amplasase acolo o bază de sprijin a artileriei, fiind ocupată după aceea de Divizia 4 Infanterie. Patrula făcea parte din plutonul nostru de recunoaştere, fiind alcătuită numai din montagnarzi, luptătorii noştri cei mai buni, toţi fiind membri devotaţi ai FULRO.

La căderea serii, membrii patrulei au făcut un popas în vârful muntelui, fără să-şi dea seama că-şi aşezaseră focul de tabără deasupra unui obuz de artilerie de 165 mm. Şapte bărbaţi au sfârşit în saci funerari. Dat fiind că asta se întâmpla în anotimpul musonic, era foarte dificil de obţinut sprijin aerian, în cele din urmă, şeful lui Commo Willy, operatorul radio principal, sergentul major Steve Olson, a făcut îndeajuns de mult scandal pe undele radio, astfel că un elicopter a plecat să ridice cadavrele montagnarzilor, aruncându-le în faţa dispensarului şi dispărând apoi în amurg, ca să zic aşa.

A doua zi, patrula şi-a continuat misiunea şi, pe versantul nordic al muntelui, puţin mai jos de limita până la care jungla fusese defrişată, au dat peste o unitate de aprovizionare NVA. Nord-vietnamezii încercau să transporte provizii peste una din crestele lungi ale muntelui cu ajutorul unui elefant.

Aveam o vorbă pe care o spuneam de multe ori în Vietnam. Trei bărbaţi aflaţi într-o patrulă trec pe lângă o floare de junglă minunată. Americanul se gândeşte: „Ce floare frumoasă. Aş vrea să i-o dăruiesc mamei mele.” Vietnamezul îşi zise: „Ce floare frumoasă. Mă întreb cu cât aş putea sa i-o vând americanului?”. În fine, al treilea, un montagnard, gândeşte: „Oare ce gust o avea?”

Fără doar şi poate, această anecdotă reflectă experienţa trăită în Platourile Centrale ale Vietnamului.

Când soldaţii nord-vietnamezi au trecut prin dreptul oamenilor noştri ascunşi în junglă, montagnarzii au hotărât că era momentul să-şi anunţe prezenta prin focuri de armă. Unii dintre soldaţii NVA au murit, alţii au fugit, dar lucrul cel mai important pentru oamenii Dega era elefantul care zăcea pe versantul muntelui.

Din pricina lipsei de preocupare a celor care stăteau bine-mersi la birouri în marile oraşe şi poate, în parte, datorită dificultăţilor ridicate de transportul aerian, de mai multe săptămâni oamenii din echipa de la Dak Pek nu mai primiseră

carne. Mâncaserăm nenumărate conserve cu raţii C şi carne de porc cu fasole, dar nici un fel de carne proaspăta.

Sergentul Olson a plecat cu câţiva oameni pe munte şi elefantul a fost măcelărit. Carnea a fost împachetată şi transportată în tabără, unde aveam o maşină de tocat carne.

Mulţumită ambuscadei improvizate de către montagnarzi, timp de câteva săptămâni am mâncat „elefantburgeri”, până când ne-au fost împrospătate rezervele de carne. Pentru mine, oricum era aproape o delicatesă, dat fiind că-mi petreceam mai tot timpul în misiune, hrănindu-mă cu raţiile LRRP. Iar când reveneam în tabără, mai totdeauna îmi consumam tainul normal de lilieci, şobolani şi maimuţe în satele montagnarzilor, împreună cu rachiul dulce dar tare din orez.

În luna august a anului 1968 mă pregăteam să conduc o sută de puşcaşi într-o misiune în zona sud-estică a ariei noastre de operaţiuni. Ori de câte ori organizam operaţiuni de anvergură, alături de cei o sută de puşcaşi, plecau doi americani, unul sau doi LLDB şi un interpret. Încercam să punem la cale cât mai des astfel de misiuni. De data aceasta, am fost însoţit de Larry Vosen. Urma să acţionăm în valea râului Dak Poko, la sud de tabără, între fortăreaţa nord-vietnameză cunoscută sub numele de Valea Tu Mrong şi tabăra A abandonată de la Dak Sut. În această operaţiune am fost însoţiţi de un subofiţer din echipa LLDB, specialistul lor în probleme de armament uşor şi greu. Interpret a fost Nhual.

La momentul acela, FULRO însărcinase şase dintre cei mai destoinici şi mai experimentaţi războinici să constituie garda mea de corp. Ei mă urmau peste tot, zi şi noapte, gata oricând să intervină dacă vietnamezii încercau din nou să mă omoare. Dacă aş fi fost ucis, cei şase bodyguards ar fi plătit cu viaţa, dar pentru montagnarzi, să devină garda mea personală constituia atingerea unui statut care nu era depăşit decât de acela de interpret al echipei.

Îi compătimeam pe soldaţii din unităţile convenţionale ale armatei de uscat sau ale corpului de marină, atunci când plecau în misiuni „la ţară”. Cel mai adesea ei trebuiau să poarte veste grele de protecţie anti-glonţ şi să care cratiţe metalice şi rucsacuri imense încărcate cu haine, muniţie, grenade şi conserve. Erau atât de împovăraţi, încât abia puteau să se mai mişte.

Când era vorba de pregătire pentru misiune, mă consideram

norocos că fac parte din Forţele Speciale. Regula generală a SF-iştilor era să călătorească cu cât mai puţin echipament, aşa încât nu ne luam nici măcar trusele de bărbierit. Asemenea oricărui SF-ist aveam propriul meu stil de împachetare şi de alegere a lucrurilor pe care le luam în misiune, dar felul cum procedam nu se deosebea prea mult de cel ales de majoritatea membrilor echipelor A.

Purtam un „costum-tigru" de camuflaj, cu obişnuitele buzunare mari laterale şi o teacă mare din bambus cusută la spatele coapsei drepte. În teacă îmi ţineam pumnalul Jeh uriaş, cu mânerul din corn de bivol indian cu încrustaţii din alamă şi cu lama făcută din şrapnelul unei bombe de două sute cincizeci de kilograme. În buzunarul din stânga îmi ţineam hărţile operative, ordinele, bloc-notesul, un creion şi o periuţă de dinţi. Toate acestea erau protejate la apă cu folie de acetat. În buzunarul drept ţineam o pereche de mănuşi din plasă pentru ţânţari şi un fileu pentru cap cumpărate dintr-un magazin de articole sportive din ţară. În acelaşi buzunar aveam şi o cutie metalică ce conţinea o sticluţă cu ser de albumină. Într-unui din buzunarele de la şold aveam un hamac cu fire de suspensie „împrumutate" de la o paraşută. Hamacul se întindea între doi copaci iar deasupra, drept acoperiş pe timp de noapte, întindeam un *poncho* militar. Portofelul mi-l ţineam în celălalt buzunar de la şold. În buzunarul stâng de la piept ţineam un pachet cu cinci fiole de morfină Syrettes, chibrituri şi creioane de rezervă. În celălalt buzunar de la piept ţineam un steag de semnalizare aeriană împăturit. Ţigările, protejate de o cutie din plastic, se aflau în buzunarul lateral drept. Pe mâneca stângă aveam un buzunăraş în care ţineam o sticluţă din plastic cu insecticid militar, pentru îndepărtarea lipitorilor. La gât aveam plăcuţele de identificare, lipite ca să nu facă zgomot. De ele, prinsesem cu bandă adezivă o oglindă miniaturală, un deschizător de conserve P-38, chibrituri acoperite cu ceară şi un cârlig de undiţă împreună cu doi metri de gută încolăcită. Aceasta constituia trusa mea de supravieţuire „E şi E"[22], pentru situaţia în care aş fi fost surprins de un atac în timp ce făceam baie.

Desfăceam ambalajul de plastic al porţiilor de hrană deshidratată şi, legându-le în pacheţele mici, luam cu mine echivalentul unei raţii pentru o săptămână, într-un rucsac de fabricaţie indigenă. Aveam la mine o pereche de ciorapi curaţi.

[22] Escape and evasion – Evadare şi fugă, *(n.tr.).*

Nu cunosc pe nimeni care să fi purtat în Vietnam lenjerie de corp – tot timpul era mult prea cald şi umed. Tot în rucsac mai aveam o gresie, cârpe pentru curăţat şi solvent pentru armă, hârtie igienică, săpun, cafea, ceai şi cacao. De asemenea, *poncho-ul* şi muniţie şi grenade atâtea câte puteam duce. În buzunarele exterioare ale rucsacului, ţineam gamele cu apă, o sticluţă cu pilule de sare şi una cu tetraciclină. Eram alergic la penicilină şi la muşcătura unei insecte foarte răspândite în junglă, căreia îi ziceam „musca de sânge”. Se întâmpla des să fiu muscat de această insectă şi atunci faţa sau mâna mi se umflau de mai multe ori faţă de mărimea normală, astfel că de fiecare dată înghiţeam câte o sticluţă de pastile de tetraciclină. Totodată, mai aveam şi un burduf de apă, legat de rucsac.

În locul unei cartuşiere obişnuite, purtam un harnaşament şi o centură BAR[23] „meseriaşă”, de pe vremea celui de Al Doilea Război Mondial. Centura dispunea de patru buzunare. În fiecare dintre ele, ţineam câte trei încărcătoare în poziţie verticală şi peste ele, un al patrulea, aşezat de-a curmezişul, sub clapeta buzunarului. În timpul unui schimb de focuri, scoteam încărcătorul gol de la armă, îl aruncam rapid în deschizătura cămăşii şi scoteam la iuţeală un încărcător din centură. Fiecare încărcător putea primi câte douăzeci de cartuşe, dar eu foloseam numai optsprezece, întrucât tipul respectiv de încărcătoare avea arcurile slabe. Totodată, al treisprezecelea glonţ era trasor, tot trasoare fiind şi ultimele trei gloanţe. În felul acesta prindeam de veste imediat când mi se terminau cartuşele din încărcător.

Pe harnaşament aveam prins un pumnal Ka-Bar, cu lama îndreptată în jos, două grenade cu mare putere explozivă şi două grenade fumigene. În partea din faţă a centurii ţineam un bandaj militar. Pentru situaţii de urgenţă sau eventualitatea în care aş fi fost capturat, pe gamba stângă aveam prins cu bandă adezivă încă un pumnal mare cu lama ascunsă. În anumite misiuni, când mă aşteptam să am de a face cu buncăre sau tancuri de fabricaţie sovietică, luam cu mine şi un lansator portabil de rachete, M-72 LAW, prins cu curele deasupra rucsacului.

Pentru lupta în junglă, arma mea, un CAR-15, era ideală, între ea şi sora ei mai mare, M-16, erau trei diferenţe. Prima: avea ţeava tăiată. A doua: patul din faţă era rotund şi striat, în vreme ce cel al automatului M-16 avea o formă triunghiulară. A treia: patul din spate era telescopic.

[23] Acronim pentru Browning Automatic Rifle, *(n.tr.).*

Pe cap purtam o pălărie de cowboy, în culori de camuflaj, iar la gât o eşarfă de cowboy. Sub vestonul costumului de camuflaj, purtam un pulover de culoare verde închis, cald în nopţile răcoroase şi răcoritor sub soarele fierbinte.

Asemenea multor membri ai Forţelor Speciale, mai aveam la mine un obiect, pe care-l consideram o necesitate: o garotă. Era o armă alcătuită dintr-o coardă de pian, lungă de circa o jumătate de metru, având la fiecare capăt câte un mâner din lemn. Dacă trebuia să ataci o sentinelă sau să omori pe cineva pe tăcute, trebuia să încrucişezi capetele cablului şi mâinile şi să treci bucla astfel formată peste capul victimei. Strângeai apoi rapid bucla şi, răsucindu-te, îl ridicai pe cel atacat în spinare, trăgând în acelaşi timp cu putere de ambele mânere. Coarda de pian trecea prin beregată şi muşchii gâtului şi, în cele din urmă, printre vertebrele gâtului, retezând capul victimei.

Ca întotdeauna, noaptea de dinaintea plecării a fost încordată între mine şi Ning. Ne-am certat, pentru că era cuprinsă de teamă ori de câte ori plecam în misiune în junglă. Lucrul acesta părea să se întâmple în permanenţă; căci îmi petreceam cea mai mare parte a timpului în misiune. Îmi plăcea să plec în junglă, în căutarea unor emoţii cât mai puternice.

Când ne aflam în tabără, cei de la eşaloanele superioare ne cereau să scriem volume întregi de documente, iar eu eram cel mai neglijent din echipă în această privinţă. Dacă cineva mă anunţa că trebuie să întocmesc nu ştiu ce raport, îl rugam s-o facă el în locul meu.

— Ai grijă numai să foloseşti câteva cuvinte de-alea, umflate, bagă cât mai multe prescurtări, cât mai puţine semne de punctuaţie şi dacă le trimiţi trei exemplare, nimeni n-o să-şi dea seama de diferenţă.

Când am intrat în buncăr, imediat după căderea întunericului, Ning era culcată în patul meu. Adusesem cu mine o tavă improvizată, cu două farfurii. Cina era alcătuită din cartofi copţi, salată, friptură de elefant şi. Două pahare cu vin. În mijlocul tăvii aşezasem o cutie metalică plină pe jumătate cu apă, în care pusesem un buchet de flori de junglă albe.

Zâmbind, Ning dădu la o parte pătura şi cearşaful, dezvelindu-şi trupul unduitor. Ne-am aşezat pe marginea patului şi am început să mâncăm. Ning şi-a prins o floare în păr, deasupra urechii drepte. Am încercat să continui să mănânc, dar ea a pus farfuria jos şi a început să mă dezbrace. Mi-am pierdut pofta de

mâncare. Curând, am rămas dezbrăcat, căutând un loc unde să-mi aşez farfuria cu mâncare. Ning a îngenuncheat în faţa mea şi, cu un zâmbet viclean, m-a privit drept în ochi.

— Uite, mi-a zis, arătând spre pântecele meu, verşi mâncarea pe tine. Curăţ eu.

O oră mai târziu, stăteam lungiţi în pat, trupul iubitei mele fiind acoperit cu petale de flori. Stătea cu capul pe pieptul meu, iar eu îi mângâiam alene părul lung, negru şi lucios. În clipele acelea, Charlie[24] putea să mă omoare şi nu mi-ar fi păsat.

M-am răsucit în pat şi m-am uitat în ochii ei negri. Ei mi-au zâmbit şi ne-am sărutat îndelung, cu tandreţe.

— Ce se întâmplă cu mine, cu tine? întrebă ea încetişor.

— I-am scris soţiei mele că vreau să divorţez. Am făcut cerere de prelungire a şederii în Vietnam. Astfel, ne vom putea căsători, iar eu voi rămâne aici până la terminarea războiului şi apoi voi lupta pentru drepturile poporului tău.

— Şi cu plecat America, cum rămâne? a întrebat ea cu nevinovăţie.

— După ce vom avea mulţi copii şi voi termina lupta pentru independenţa voastră. Vrei să locuim aici?

— Nu, mi-a răspuns ea, cu ochii măriţi. Eu *beaucoup* speriată. Nu avut şcoală, nu deşteaptă. Tu îndrăgostit femei americane frumoase cu părul galben.

Am chicotit.

— Nu, Ning. Sunt îndrăgostit de o fată montagnardă proastă.

Am râs amândoi şi ne-am sărutat. Am ridicat cu buzele o petală de floare şi i-am mângâiat cu ea sfârcurile sânilor, stomacul şi toate celelalte locuri sensibile, ca s-o aud cum geme şi toarce ca o pisică.

M-am ridicat şi m-am uitat iarăşi în ochii ei. Deveniseră extrem de serioşi şi i-am mângâiat părul, ştiind că are să-mi spună ceva foarte important.

— Şi dacă mori?

Mă pregăteam să-i răspund, dar ea a continuat:

— Sau poate, la fel-la fel, poate vei fi împuşcat sau *beaucoup* bolnav? Te trimit acasă America?

Am reflectat preţ de o clipă şi i-am spus:

— Ning, n-am de unde să ştiu ce se poate întâmpla în fiecare zi. Ştiu numai că noi doi suntem nişte supravieţuitori.

Indiferent de ce ni s-ar putea întâmpla, noi doi vom

[24] De la Victor Charlie – termen argotic pentru Viet-Cong, *(n.tr.).*

supravieţui. Trebuie să gândeşti tot timpul în felul acesta. Şi mai ştiu că nu vor putea să mă ucidă.

Ea mi-a zâmbit şi printr-o simplă dar profundă afirmaţie, specifică montagnarzilor, m-a zguduit până în adâncul sufletului:

— Don, tu eşti om. Nu eşti Iisus.

— Nu, nu sunt, dar Dumnezeu mi-a vorbit despre intenţiile sale. M-a protejat de atâtea ori de tentativele de asasinat, încât simt, pur şi simplu, că nu mă va lăsa să mor.

Ochii iubitei mele s-au înnegurat de lacrimi.

— Poate uneori oamenii vor să mori la fel-la fel.

Mi-am adus aminte de trupul pe jumătate gol al micuţei Plar, aruncat în sârma ghimpată. Ochii mi s-au umplut de lacrimi şi am strâns-o la piept pe Ning. Ea plângea. Faţada mea de *macho* din zilele acelea ale tinereţii nu permitea să mi se audă suspinele înăbuşite. Sunt sigur, însă, că, după aceea, obrajii ei au simţit perna umedă.

— Ning, am spus eu după câteva minute, nu-ţi pot spune decât atât: te iubesc cu toată inima şi nu avem decât ziua de astăzi. Dacă vom trăi şi vom fi împreună şi mâine, vom avea şi acea zi, dar astăzi ne avem unul pe altul.

Trupurile noastre s-au contopit într-un sărut lung şi plin de pasiune şi am făcut dragoste până târziu, în noapte.

Soarele se înălţa deasupra munţilor ce străjuiau Valea Tu Mrong şi razele timpurii ale dimineţii străpungeau vălul de ceaţă care stăruia deasupra văii râului Dak Poko. Ultimii oameni din coloană traversau puntea improvizată întinsă peste râul

Dak Pek, după care ne-am continuat drumul nostru ocolit pe lângă satele cele mai sudice din vale, îndreptându-ne spre piciorul Muntelui Vulturul Pleşuv. Atmosfera continua să fie umedă din cauza musonilor, ceea ce făcea drumul mai dificil.

Nguyen Van Dong a crescut în Saigon. A fost înrolat în ARVN, petrecându-şi un an de zile sub focurile Viet Cong-ilor şi ale celor din NVA. Nu a fost prea încântat de asta, astfel încât, la una din trecerile prin Saigon, Dong a împrumutat nişte haine civile de la un vechi prieten şi a spălat putina cât ai zice peşte. O lună mai târziu, tăia frunză la câini prin barurile din Kontum. Aici locuia în casa vărului său – care era membru al echipei LLDB din Dak Pek.

În Kontum i se punea o mulţime de întrebări, legate de faptul că fiind abia trecut de douăzeci de ani nu era nici înrolat în armată, nici nu lucra pe undeva. De câteva ori a fost anchetat ca

posibil VC şi o dată a fost interogat în legătură cu jefuirea unui bar.

S-a mutat la Dak Pek, unde a fost imediat recrutat ca spion. I s-a spus să seducă o femeie montagnardă destul de atrăgătoare, care părea dornică să-şi facă un rost. Trebuia să joace rolul unui reformator, mânat de compasiune faţă de soarta grea a poporului Dega şi să se folosească de femeie, pe care o chema Triu, pentru obţinerea de informaţii legate de activităţile FULRO în şi în jurul taberei Dak Pek.

Dong a început să-i facă curte lui Triu, dându-i cadouri cumpărate cu banii pe care vietnamezii i-i dădeau bucuroşi. Ea era încântată de daruri şi de curtea care i se făcea, dar a fost singurul montagnard care s-a lăsat păcălit. Spionii noştri l-au tratat cu amabilitate, primindu-l, cum se spune, cu braţele deschise, urmărindu-l, totodată, cu ochii şi urechile în permanenţă treze.

Nu trecuse mult timp de când începuseră să se vadă, când el s-a dus să-i viziteze pe părinţii lui Triu, ducându-le în dar un porc, câţiva pui şi un sac de orez – un preţ foarte bun pentru o logodnă – şi cu toate astea, tatăl fetei a scuipat fără şovăire în obrazul lui Dong. A doua zi, un băieţel, vărul lui Triu, a fost găsit plutind cu faţa în jos în apele râului Dak Poko. Fusese torturat. Nu mult după aceea, Dong şi Triu s-au căsătorit.

Dong a aflat într-adevăr câteva informaţii despre FULRO numai bând rachiu de orez cu câţiva montagnarzi mai slobozi la gură. Se bănuia că el îi „turnase” pe câţiva membri ai conducerii FULRO, asasinaţi de către vietnamezi. S-a hotărât eliminarea lui. Dong participa la operaţiunea noastră, fără să ştie că era un om însemnat.

După traversarea râului Dak Poko, ne-am deplasat de-a lungul malului estic, ajungând cam pe la mijlocul după-amiezii la extremitatea nordică a ariei noastre de operaţiuni, unde am amenajat un perimetru pentru noapte.

A doua zi, la est de ruinele taberei Dak Sut, patrula noastră, trimisă în avangardă, a deschis focul timp de câteva secunde. Am oprit coloana pe loc şi cercetaşii s-au deplasat repede înainte. Ei au făcut semne către grupa din frunte să oprească coloana. Am mers spre fruntea coloanei, însoţit de Nhual şi de sergentul artilerist LLDB.

Nhual şopti:

— Dacă vom ajunge să ne luptăm cu NVA, Dong va primi o

mulţime de gloanţe în spinare.

I-am făcut cu ochiul şi am ajuns la cei din avangardă.

— *My wa huh?* am întrebat eu.

Oamenii vorbeau agitaţi şi, curios, am pornit înainte după ei, alături de Nhual şi de LLVC[25]. În mijlocul potecii, zăcea un mistreţ cu intestinele scoase afară, pline de sânge.

Cu ochii măriţi, unul dintre montagnarzi arăta spre nişte urme mari cât farfuriile, pe poteca noroioasă. Erau urmele unui tigru – unul mare.

Nhual spuse:

— Trung-uy, când au venit după cotitura potecii, tigrul tocmai mânca stomacul mistreţului. A urlat la ei, dar a rupt-o totuşi la fugă când au tras cu arma.

Mi-am aprins un Lucky Strike şi m-am uitat încă o dată la urmele mari.

— Ba Nua, am spus eu folosind numele cu care mă adresam de obicei lui Nhual şi care însemna „tatăl lui Nua”. Crezi că s-ar putea să fie tigrul care a mâncat mai mulţi săteni?

— Da. Nu sunt prea mulţi tigri care să trăiască în zona din jurul taberei. Au arii de operaţiuni, ca şi noi.

Am zâmbit, gândindu-mă la comparaţia simplă dar inteligentă.

A doua zi, am trimis în sectorul sud-estic numeroase patrule în căutare de semne ale mişcărilor trupelor inamice. Înainte de misiune am efectuat un zbor de recunoaştere cu elicopterul şi am reperat o grupă VC cărând coşuri cu orez, prin aceeaşi zonă. Mi-am pregătit trei grenade explozive şi am dirijat elicopterul înapoi, deasupra Viet-Cong-ilor care încercau să se facă nevăzuţi în junglă, aruncând grenadele asupra lor. Au ripostat cu focuri de armă, dar majoritatea erau extrem de preocupaţi să găsească un „pat mare de alamă” sub care să se adăpostească şi să tragă.

Pentru noaptea aceea, ca de obicei, i-am pus pe oameni să sape amplasamentele, am aşteptat căderea întunericului şi apoi ne-am deplasat către poziţiile adevărate. Mi-am scos din buzunar micul hamac din nailon şi am legat firele de suspensie între doi copaci, apoi mi-am amenajat un mic baldachin cu ajutorul poncho-ului. Am înfipt în pământ un băţ cu crăcană, atârnând de el arma CAR-15 şi centura împreună cu harnaşamentul. Lângă băţul cel mare, am înfipt două beţe mai mici, pe care mi-am aşezat bocancii, cu tălpile în sus. În felul acesta, nu numai că

[25] Aluzie la faptul că membrii echipelor LLDB colaborau frecvent cu Viet-Cong-ii. *(n.tr.).*

picioarele şi bocancii se uscau dar era împiedicată pătrunderea nenumăratelor gâjgănii în încălţăminte, în timpul nopţii. Ar fi fost tare neplăcut să fim atacaţi noaptea, să-mi trag bocancii şi să mă pomenesc muşcat sau înţepat de vreuna din insectele sau şerpii junglei. Mi-am pus mănuşile şi fileul contra ţânţarilor şi m-am culcat.

Zgomotul era asemenea huruitului unei bile de popice pe pistă. Am sărit din hamac, mi-am luat încălţările, arma şi harnaşamentul.

Nu-mi scosesem încă mănuşile şi fileul dar mintea mea trecea deja în revistă, în subconştient, o listă de pericole potenţiale. Nimic din cele ştiute nu părea să se fi întâmplat.

O dată cu huruitul puternic îi auzeam pe montagnarzi pălăvrăgind neinteligibil, dar mi-am dat seama că nu-şi părăsiseră adăposturile. Nu se trăsese nici un foc de armă, dar zgomotul devenea tot mai puternic. Jungla era atât de deasă şi bezna atât de neagră încât nu-mi puteam vedea nici măcar mâinile. Ceea ce producea acel zgomot se apropia direct de perimetrul nostru, străbătând lăstărişul şi tufişurile de sub copaci, într-o hărmălaie de grohăituri, trosnet de crăci, foşnet de frunze şi alte asemenea. Am auzit norul distrugător apropiindu-se şi trecând pe lângă mine, la foarte mică distanţă. Am auzit apoi murmurele şi răcnetele montagnarzilor, pe măsură ce zgomotul se îndepărta de noi, ca să se stingă nu după multă vreme.

A doua zi de dimineaţă am descoperit că fusese o turmă de mistreţi.

Prima săptămână a misiunii a decurs fără prea multe evenimente, dar la sfârşitul acestui interval, a apărut o problemă majoră. Luaserăm în rucsacuri hrană pentru o săptămână şi mai aveam în faţă o săptămână cu o zi înainte ca mâncarea să se termine. În tot cazul, musonii bântuiau regiunea Platourilor Centrale şi toate operaţiunile aeriene erau în impas. Din acest motiv, cerusem cu o zi înainte împrospătarea proviziilor. Totuşi, era limpede că numai un instrument ascuţit ar fi putut străpunge stratul de nori. Acesta era atât de dens, încât eram în stare să pun pariu că o bombă lansată de un B-52 ar fi ricoşat înapoi în aer de pe spinările norilor.

Două zile mai târziu, rămăsesem fără mâncare, la fel ca şi montagnarzii mei. Problema se prezenta foarte simplu: azi ai mâncare, mâine ioc. La vremea aceea, pentru mine, faptul şi mai

grav era că rămăsesem fără ţigări.

Mă simţeam pus la o grea încercare. Eram foarte supărat din cauză că nu ni se puteau trimite elicoptere, lucru care părea să nu-i afecteze câtuşi de puţin pe montagnarzi. Când sosea ora mesei, pe tot cuprinsul perimetrului erau aprinse focuri pentru gătit şi mici grupuri de puşcaşi se întorceau din junglă. Aduceau cu ei felurite rădăcini, ierburi şi mici animale. Din ele, cei aşezaţi în jurul grămezilor de beţe cuprinse de flăcări pregăteau diferite feluri de mâncare. Câţiva Dega veneau lângă focul pregătit de una din gărzile mele de corp şi începeau să frigă câteva mici rozătoare, pe care le jupuiseră în prealabil.

Nu îmi plăcea ca cei doi americani să stea aproape atunci când îşi pregăteau sau stăteau în adăposturile pentru noapte.

Exista pericolul ca o grenadă, un obuz sau o rachetă să ne nimicească pe amândoi. În cazul unui atac pe timpul nopţii, puteam prelua fiecare jumătate din trupă şi să ducem lucrurile la bun sfârşit. Ori de câte ori făceam un popas, stabileam în prealabil eventualele puncte de întâlnire pentru asemenea situaţii. Am presupus că Larry Vosen, aflat în partea cealaltă a perimetrului, avea parte de o trataţie similară. Aşa era. De fapt, în următoarele cinci zile, am mâncat alimente procurate din junglă. Unul dintre vietnamezii aflaţi în misiune avea la el ţigări vietnameze, aşa că i-am plătit un preţ exorbitant ca să fumez şi eu ceva. Era cam aceeaşi chestie ca şi cum ai fi fumat cozi de şobolan.

În acest răstimp, Chuck Challela, care până nu demult fusese responsabil cu armamentul uşor la Dak Pek, a participat la o confruntare armată la noua lui tabără, Dak Seang. Învecinată cu tabăra noastră la sud, Dak Seang a fost atacată de un regiment NVA, cu o mulţime de genişti străpungând împrejmuirea din sârmă ghimpată.

În prima noapte, Chuck şi comandantul echipei, căpitanul Jimmy Chiles, au câştigat fiecare câte o stea de argint, echivalentul Crucii pentru Merite Deosebite, acordat celor din unităţile convenţionale. Sub focul inamic, cei doi au alergat neobosiţi prin toată tabăra, întărind, aprovizionând cu muniţie şi îmbărbătându-i pe toţi, iar Chuck s-a căţărat chiar şi într-un foişor de mitralieră, trăgând asupra atacatorilor. Asta nu însemna că restul echipei stătea pitită în buncăre, uitându-se la televizor. În mod incredibil, echipa a respins atacul, lăsând o mulţime de cadavre de genişti sinucigaşi în sârma ghimpată.

După primul asalt, NVA a menţinut Dak Seang sub stare de asediu timp de câteva zile, respingând cu ajutorul mortierelor orice încercare de aterizare a avioanelor. A fost nevoie ca proviziile să fie lansate cu paraşutele din aparatele C-74 Caribou, zburând pe deasupra taberei atunci când reuşeau să-şi croiască un coridor aerian.

Un batalion al Diviziei a 4-a Infanterie rămăsese izolat în nişte baze de sprijin ale artileriei situate la vest de tabără şi aceştia trebuiau salvaţi de urgenţă. NVA ocupase acele dealuri şi pe cele din apropierea taberei, mutându-şi mortierele din foc în loc şi adăpostindu-se în buncăre adânci, săpate pe coastele abrupte. De asemenea, amenajaseră numeroase poziţii antiaeriene de-a lungul crestelor muntoase. Trăgeau în avioanele care se apropiau de tabără, mutându-şi apoi tunurile în alte poziţii înainte ca aviaţia să revină şi să le bombardeze poziţiile.

În acest timp, elicopterul medevac al Diviziei a 4-a a fost doborât pe una din crestele situate la sud-vest de tabără.

Echipajul şi chiar cei răniţi au scăpat ca prin minune de atacatori şi s-au întors la Dak Seang; totuşi, pilotul elicopterului a fost împuşcat în picioare şi a fost imediat înconjurat şi capturat de mulţimea de soldaţi ai Regimentului 24 din cadrul Diviziei a 2-a.

În vreme ce noi petreceam a patra zi în care ne chinuiam să găsim creaturile pe care să le consumăm la micul dejun, la prânz şi la cină, Chuck Challela a intrat într-o confruntare armată cu o bandă de NVA nenorociţi, în afara taberei. Din fericire, era însoţit de circa o sută de montagnarzi Jeh, Sedang şi Halang, care au reuşit să-i pună pe fugă pe nord-vietnamezi, fără prea multe pierderi.

Am chemat prin radio Dak Seang şi i-am întrebat dacă nu au nevoie de ceva ajutor. Mi-au spus că ar fi bucuroşi, astfel că am obţinut aprobarea de la comandantul echipei mele şi ne-am îndreptat către albia largă prin care curgeau undele râului Dak Poko. Cei de la Dak Seang au trimis la râu o patrulă care a adus frânghii pentru a putea trece pe malul celălalt.

Ne-am întâlnit cu ei puţin mai sus de un cot important al râului înspumat, la est de Dak Seang. Ne-am oprit pe malul apei, am asigurat flancurile şi ariergarda şi am aşteptat. După o jumătate de oră, montagnarzii au devenit brusc tăcuţi, pregătindu-şi armele. Asta se întâmpla destul de des. Se părea că simţeau când se apropia un pericol de noi. Pe celălalt mal îşi făcu apariţia

un soldat NVA. Răsărise ca din pământ. Cerceta cu privirea malul nostru, încercând să ne repereze. Avea la îndemână un automat AK-47, era îmbrăcat într-o uniformă kaki şi purta o cască maro, cu o stea roşie în centru.

Am trecut selectorul armei pe automat şi am ochit pieptul inamicului. Se uita cu atenţie peste tot, dar oamenii mei erau bine ascunşi. Montagnarzii erau disciplinaţi şi ştiau să aştepte până trăgeam eu mai întâi. Degetul meu începuse să apese uşor trăgaciul, dar m-am oprit, să văd câţi alţi soldaţi NVA aveau să mai apară. Nu părea a fi un cercetaş, căci nu ar fi purtat o uniformă atât de nouă şi un automat atât de bun şi în plus, în zona respectivă, nu se aflau căi de acces importante. El s-a uitat spre jungla din spatele lui şi, cu un gest larg, le făcu semn să se apropie tovarăşilor săi nevăzuţi.

Câteva secunde mai târziu, apăru o grupă de puşcaşi Jeh, purtând carabine şi costume de camuflaj. Era clar că veneau de la Dak Seang. Am sărit cu toţii în sus, răcnind şi făcându-le semne cu mâna. Ei au izbucnit în râs şi ne-au salutat tot prin răcnete, în vreme ce eu răsuflăm uşurat.

Era un obicei al celor din Forţele Speciale să-şi îmbrace oamenii trimişi în avangardă în uniforme şi armament NVA ca să poată induce în eroare ambuscadele în care ar fi nimerit din greşeală. Uneori şi eu îi puneam pe oamenii trimişi în recunoaştere să îmbrace şorturi pentru acelaşi motiv, ca să scape de patrulele NVA şi să ne dea posibilitatea să atacăm noi primii, în loc să fim prinşi pe picior greşit.

Cei de la Dak Seang au scos la iveală o sfoară subţire legată de o grenadă al cărei cui nu fusese tras, ataşată la o carabină M-1. Cercetaşul în uniformă NVA a luat arma, a ţintit spre mine şi a tras. Larry Vosen se apropiase între timp de mine, astfel că am privit împreună grenada zburând pe deasupra apelor mânioase trăgând ceva după ea. A aterizat cu un zgomot înfundat chiar între noi. Am privit în jos la grenada neexplodată, cu un fir de nailon legat de ea, apoi ne-am uitat unul la altul rânjind, realizând ce prostie făcusem că lăsasem grenada să aterizeze la picioarele noastre. Singurul lucru care ne despărţea de o moarte sigură era un cui de siguranţă.

Larry împreună cu doi montagnarzi au luat firul şi au început să tragă de el. Era legat cu un nod meşteşugit de o frânghie groasă. Au înfăşurat capătul frânghiei în jurul unui copac la circa doi metri şi jumătate deasupra solului. Pe malul celălalt, sfoara a

fost legată în acelaşi mod.

Unul dintre membrii echipei CIDG s-a oferit să treacă primul, scoţându-şi arma, harnaşamentul şi rucsacul. Fiind din nailon, frânghia s-a întins în momentul în care s-a apucat de ea, intrând în apă, astfel că montagnardul a trebuit să se deplaseze cu grijă, mutându-şi pe rând mâinile pe frânghie.

Fiul meu cel mai mare este pe cale să ajungă caiacist de nivel olimpic pe apele de munte şi „navighează" pe câteva dintre cele mai sălbatice torente din America de Nord şi vestul Statelor Unite. Dak Poko ar fi putut să fie cu uşurinţă înscris pe lista râurilor de antrenament, mai ales când avea apele umflate din pricina musonului, aşa cum era cazul în acel moment.

În plus, apa era plină de liane, trunchiuri, rădăcini şi crengi, care făceau traversarea şi mai periculoasă. În fine, de regulă, caiaciştii şi plutaşii din Statele Unite nu sunt expuşi focului inamic.

Primul montagnard a trecut cu succes, urmat de al doilea. Reuşita lor a fost întâmpinată cu entuziasm de cei de pe ambele maluri, dar nici unul dintre ei nu-şi cărase arma sau rucsacul.

Nhual se întoarse către puşcaşi şi vorbi în limba Jeh.

— Următorul va trebui să treacă cu armament cu tot.

M-am uitat fix la Dong, vietnamezul-spion însurat cu o montagnardă. Vorbea limba Jeh în mod fluent aşa că a înţeles cuvintele lui Nhual. Ochii săi căutau un loc unde să se ascundă, dar eu i-am adresat un zâmbet larg, ca să-l fac să se simtă şi mai prost. Cei doi sergenţi LLDB stăteau lângă mine, astfel că Dong, vrând probabil să-i impresioneze şi presat de privirea mea insistentă, făcu un semn cu mâna şi se oferi să treacă el râul de data asta. M-am întors, zâmbind şi făcându-i cu ochiul lui Nhual.

Dong apucă frânghia şi se opri la marginea apei învolburate. Privi la milioanele de litri de apă gonind nebuneşte la vale şi apoi înghiţi în sec când se uită cât avea de mers până la malul celălalt. Puşcaşii de la Dak Seang au început să chiuie entuziaşti când l-au văzut intrând în apă, după ce şi-a atârnat la spate arma proprie precum şi puştile celor doi montagnarzi.

Ei nu vedeau decât un soldat în „costum-tigru" înfruntând cu vitejie apele, fără să-şi dea seama, de la distantă, că era vorba de un vietnamez.

Îl urmăream cu privirea pe Dong care îşi începuse traversarea agăţat cu mâinile de frânghie, apele furioase trăgându-i corpul la vale. Mi-am amintit de una din zilele petrecute la Şcoala de

Ofiţeri de Infanterie, când am ieşit pe teren pentru câteva ore de exerciţii de traversare a râului. Era cea mai geroasă zi a iernii la Fort Benning, Georgia şi a trebuit să ne scoatem hainele pe malul râului Chattahoochee. Ne-am împăturit *poncho*-urile în formă de dreptunghi, umplându-le cu ace uscate de pin şi propriile haine. Am îndoit apoi marginile dreptunghiului, legând pachetul ce alcătuia un soi de plută personală, de culoare verde închis. Ne-am aşezat apoi armele deasupra plutelor improvizate, pe care le-am luat apoi în braţe şi am pornit să traversăm apa repede şi învolburată, cu ordinul strict din partea ofiţerului tactic să nu care cumva să lăsăm armele să se ude. Nu-i păsa dacă ne înecam, numai armele să rămână uscate. Odată ajunşi pe malul celălalt, unul dintre noi a traversat râul înot cu o frânghie pe care a legat-o pe malul de pe care venisem, în vreme ce noi ne îmbrăcam hainele şi echipamentul. Am trecut râul înapoi, de data asta îmbrăcaţi. Îmi amintesc şi acum cât de greu a fost şi cât de tare mi-au obosit braţele şi picioarele.

Ştiam că Dong n-are să reuşească. Când a ajuns la trei sferturi din drum, un vârtej i-a acoperit capul şi nu i se mai vedeau decât mâinile încleştate cu desperare de frânghie. A mai reuşit să străbată circa un metru şi jumătate şi capul îi fu acoperit de curentul de apă timp de câteva secunde. Am aruncat o privire către Nhual şi câţiva dintre membrii FULRO şi toţi mi-au răspuns cu mici zâmbete şi gesturi aprobative din cap. Am auzit o mişcare lângă mine şi l-am văzut le Larry Vosen scoţându-şi bocancii; Dumnezeu să-i binecuvânteze pe eroi...

L-am apucat de braţ şi i-am spus:

— Nu, sergent Vosen, sunt prea mulţi oameni care au nevoie de tine aici. Malul celălalt e mai aproape.

În timp ce vorbeam, am văzut doi puşcaşi de la Dak Seang dezbrăcându-şi uniformele şi bocancii. Mâinile lui Dong au scăpat frânghia şi l-am văzut scufundându-se sub apele învolburate. Cei doi montagnarzi au plonjat şi au înotat în josul râului. Câteva momente mai târziu, capul şi umerii vietnamezului mai ieşiră o dată la suprafaţă, dispărând apoi în adânc.

Armele şi rucsacul dispăruseră de pe umerii săi.

Unul dintre montagnarzi intră la fund cu o mişcare ca de balenă şi ieşi la suprafaţă cu capul lui Dong la subsuoară. Cu braţul liber, începu să înoate spre mal şi doi puşcaşi aflaţi pe mal îi întinseră repede un băţ de bambus! Apucă băţul şi ceilalţi îl traseră lângă malul abrupt. Când s-a uitat la faţa lui Dong şi a

văzut că e vietnamez, i-a împins capul înapoi sub apă şi s-a urcat pe mal.

Vorbind în limba Jeh, a strigat:

— Era deja mort!

— *Choi oi! Choi doc oi!* a urlat furios sergentul LLVC.

Am răspuns cu glas potolit:

— *Xin loi, Trung-si.*

M-am întors spre Nhual şi liderii FULRO străduindu-mă din răsputeri să nu izbucnesc în hohote de râs. Ca nişte şcolari, au început să chicotească, oprindu-se brusc când celălalt LLDB s-a întors, la auzul zgomotelor. Au rămas cu nişte figuri sobre până când vietnamezul s-a întors cu spatele.

Larry Vosen s-a apropiat de mine şi mi-a spus:

— *Sir,* acum vreau să trec eu. Va fi un bun exemplu pentru montagnarzi.

— Mulţumesc, sergent, dar vom aştepta să fim luaţi de aviaţie.

Răspunsul meu nu i-a plăcut. Era aţâţat şi dornic de acţiune, iar eu îi cunoşteam şi-i înţelegeam simţămintele, dar nu puteam uita că eram comandantul misiunii şi deci răspundeam pentru vieţile celor o sută de oameni. Ştiam că eu, Larry şi mulţi alţii puteau trece râul cu uşurinţă, dar mai ştiam şi că unii dintre noi, în special cei mai în vârstă, riscau să împărtăşească soarta lui Dong. Aşa ceva n-avea să se întâmple. Întrucât nu-mi plăcea să-mi explic hotărârile, n-am făcut-o nici acum. Urma să aşteptăm să se însenineze, aşa încât le-am ordonat celor doi puşcaşi care traversaseră deja să însoţească patrula de la Dak Seang înapoi în tabără.

Larry era sictirit, aşa că l-am lăsat în banii lui. Calităţile unui comandant pot fi apreciate, în opinia mea şi după starea psihică a subordonaţilor. Câteodată, dacă aceştia sunt furioşi, înseamnă că cel care ia decizii ştie să fie îndeajuns de dur.

A doua zi, cu ajutorul elicopterelor, am trecut cu toţii pe malul celălalt al râului Dak Poko. Am parcurs apoi o distanţă scurtă în junglă, ajungând la tabăra asediată de la Dak Seang, în timpul unui bombardament cu mortiere. Mai fuseseră aduse acolo o companie de la tabăra A de la Mang Buk şi încă o companie din cadrul forţei Mike[26] a echipei B din Kontum.

Atunci l-am cunoscut pentru prima dată pe căpitanul Joseph K. Dietrich. Sergentul major Steve Owens de la Dak Pek îl descria cel mai bine pe Joe Dietrich când spunea că arată ca o versiune

[26] Mobile Strike Force – Forţa Mobilă de Asalt, (n.a.).

în miniatură a lui Arnold Schwarzenegger, cu ochelari şi părul tuns perie. Joe era comandantul forţei Mike, după ce fusese comandantul echipei A de la Piei Me şi, de asemenea, ofiţer de legătură pentru Divizia a 4-a Infanterie la Pleiku. Povestea lui e prea lungă şi prea interesantă pentru a fi descrisă aici, astfel că acum nu vă voi oferi decât o mică avanpremieră.

Fiecare unitate urma să acopere o anumită arie de operaţiuni la vest de Dak Seang, într-o misiune „caută şi distruge”.

Locţiitorul comandantului echipei B urma să fie comandantul întregii operaţiuni, numai că el venise acolo doar pentru ţinerea instructajului, în timp ce comanda efectivă avea să cadă în sarcina lui Joe Dietrich. Compania lui Joe trebuia să se desfăşoare la vest de tabără şi să cucerească baza de sprijinea artileriei ocupată de inamic, cu vedere directă asupra taberei.

În paralel cu forţa Mike, dar spre Sud-vest, urma să se desfăşoare trupa venită de la Mang Buk, în vreme ce unitatea mea, cu întăriri de la Dak Seang urma să se deplaseze pe direcţie sud-vestică. Primisem misiunea să dau de urma pilotului de elicopter capturat şi să-l salvez, dacă era posibil, sau să-i recuperez măcar cadavrul, dacă fusese omorât. De asemenea, trebuia să localizăm elicopterul doborât şi să-l distrugem astfel ca NVA să nu poată recupera nimic din ei.

Tabăra Dak Seang avea drept mascotă o maimuţă. Câţiva băieţi se cam matoliseră, împreună cu Joe Dietrich şi subofiţerii săi din cadrul forţei Mike. Locţiitorul-comandant al echipei B se bronza în spatele adăpostului echipei, în bermude şi cu o şapcă de baseball pe cap, astfel că Joe Dietrich şi ceilalţi şi-au zis că ar fi cazul să se distreze niţel. XO[27] fusese transferat la Grupa a 5-a, venind de la Divizia 1 Cavalerie, se pare că datorită unei lipse acute de ofiţeri superiori, fiind total nepregătit pentru Forţele Speciale. De fapt, nici măcar nu era „aeropurtat” – era un „iepure”. Cu toate acestea, purta cu neruşinare la beretă emblema SF, chestie menită să-i întărâte la culme pe toţi cei care cunoşteau adevărul. Beretele verzi, galoanele de paraşutist şi emblemele SF erau nişte obiecte pe care nu toţi erau îndreptăţiţi să le poarte, ele fiind încărcate de o mare doză de mândrie profesională. Prin urmare, cei care purtau vreunul din aceste simboluri fără să le merite, riscau să-i facă pe anumiţi oameni să le sară muştarul.

[27] Prescurtare de la „Executive Officer” – Locţiitor de comandant, (n.tr.).

În glumă, Dietrich a început să-i tachineze pe membrii echipei Dak Seang în legătură cu faptul că maimuţa pe care o aveau drept mascotă nu era nici măcar „aeropurtată”. Ceilalţi au prins gluma din zbor şi i-au răspuns în consecinţă. Totul fusese pus la cale ca să-l înfurie pe XO, care în tot acest timp a stat prin preajmă, ascultând conversaţia. Cineva i-a improvizat pe loc maimuţei un harnaşament după care au atârnat-o de o paraşută şi i-au dat drumul de cinci ori din foişorul mitralierei, ca să-i poată atribui calificarea de „aeropurtată”. S-au făcut apoi numeroase glume pe seama maimuţei „aeropurtate” şi despre necesitatea absolută a acestei calificări pentru oricine făcea parte din Forţele Speciale. La scurt timp după asta, maiorul a părăsit tabăra.

De fapt, am fost chiar fericit când a plecat, căci începusem să am probleme cu bruiajul transmisiilor radio. În jurul taberei, jungla fusese defrişată pe o anumită distanţă, aşa că până la marginea junglei aveam în faţă un câmp destul de neted, acoperit cu vegetaţie încâlcită şi orez crescut în voia sorţii. Când echipa mea a părăsit tabăra, traversând zona deschisă, timp de o oră, la fiecare cinci minute, am fost bombardaţi cu obuze de mortier de 82 milimetri. Momentele acelea în care auzeam zgomotele surde ale obuzelor părăsind ţevile mortierelor, ştiind că sunt îndreptate spre noi şi aşteptând să cadă undeva, au fost unele dintre cele mai lungi şi mai înspăimântătoare clipe din viaţa mea, punându-mi nervii la grea încercare.

După aceasta, poziţia noastră a fost lovită şi am avut parte de o reluare pe cinste a bătăliei armate de la OK Corral. Am pierdut câţiva oameni de nădejde în cursul acelei lupte, inclusiv garda mea de corp favorită, tată a cinci copii, care a încasat un mănunchi de plumbi ce-mi fuseseră destinaţi mie. Chuck Challela şi Larry Vosen s-au comportat amândoi cu vitejie. Era prima luptă armată pentru Larry Vosen, dar s-a dovedit a fi un SF în toată puterea cuvântului. Am mai păţit şi necazul cu racheta de semnalizare care mi-a explodat tocmai când vroiam s-o lansez ca să avertizez FAC[28]-ul ce trecea pe deasupra noastră că aveam nevoie de sprijin aerian. A trebuit să-mi înfăşor încheietura mâinii drepte cu bandaje de presiune şi să mă descurc în continuare numai cu mâna stângă.

Spre ghinionul nostru, aveam în echipă şi un tânăr E-5 de la Dak Seang, pe care l-am concediat după luptă pentru laşitate. În

[28] Forward Air Controller Control aerian de recunoaştere, (n.a.).

timpul bătăliei, am fost pe punctul să-i zbor creierii, pentru că nu vroia să se supună ordinelor lui Chuck Challela. În astfel de momente, trebuie să iei rapid măsuri severe, altfel oamenii intră în panică, încep să facă prostii, putând provoca moartea lor şi a camarazilor. L-am ameninţat cu ţeava armei îndreptate spre gâtul lui şi nu glumeam deloc. Din când în când, ajungeau şi în Forţele Speciale mere stricate, dar nu prea des.

După ce i-am pus pe fugă pe nord-vietnamezi spre Laos, am început urcuşul spre sud-vest, în căutarea pilotului şi a elicopterului. Pe drum, am intrat într-o dispută-radio cu XO, lungit confortabil pe şezlong, în tabără la Dak Seang. Alesese un punct de pe hartă, ordonându-mi să merg într-acolo. Din păcate, comandantul misiunii era subofiţerul locţiitor de comandant de la Dak Pek, eu fiindu-i doar consilier. Am încercat să-i explic acest lucru, dar maiorul meu n-avea nici o treabă şi a început să zbiere la mine să oblig compania să meargă unde spusese el. L-am întrebat dacă vroia să-i forţez sub ameninţarea armei, iar el mi-a răspuns că nu-i pasă, atâta timp cât făceam ceea ce-mi ordonase. I-am explicat din nou că USSF[29] nu puteau da ordine VNSF[30], întrucât noi eram consilierii lor şi din punct de vedere tehnic, subordonaţii lor. Dar nici un argument nu-l putea convinge, aşa că dintr-o dată am anunţat că transmisiile sunt bruiate, i-am spus că nu-l mai aud şi am aruncat la pământ microfonul staţiei.

Un alt factor care m-a făcut să iau această decizie a fost disputa pe care am avut-o cu subofiţerul LLDB în privinţa poziţiei în care ne găseam. El arăta o poziţie de pe hartă, iar eu o alta, la vreo doi kilometri distanţă. Am ales un pisc situat la capătul unei creste abrupte şi am convenit că era o formă de relief uşor de distins atât pe hartă cât şi pe teren. Am făcut pariu pe două lăzi de bere americană. Ştiam că am dreptate şi ardeam de nerăbdare să câştig, numai ca să-l fac pe bătrânul Trung-si să-şi piardă prestigiul. Am măsurat distanţa parcursă de la copac la copac şi am trasat azimuturi faţă de piscul ales.

Când am ajuns acolo, mai târziu în aceeaşi zi, am privit înapoi în vale şi a trebuit să recunoască faptul că eu avusesem dreptate. Chiar şi în Războiul din Vietnam erau zile când mă simţeam fericit numai pentru faptul că mă trezisem dimineaţa.

---

[29] United States Special Forces Forţele Speciale ale Statelor Unite, *(n.tr.).*

[30] Viei Nam Special Forces – Forţele Speciale ale Vietnamului, *(n.tr.).*

Pe când ne îndreptam spre pisc, am traversat o intersecţie importantă de poteci în junglă şi am auzit câteva împuşcături separate în timp, trase cu un AK-47. După ce m-am asigurat că şi ultimul dintre oamenii mei trecuseră cu bine de intersecţie, am anunţat pauza de ţigară. La fiecare cincizeci de minute le dădeam oamenilor o pauză în care fumau câte o ţigară, îşi ardeau lipitorile strânse pe picioare sau pe gât, beau apă şi înghiţeau pastile de sare.

Am chemat Dak Seang prin staţia PRC-25, în timp ce Larry Vosen şi Chuck Challela stăteau de vorbă la marginea potecii.

— Ce face locotenentul Bendell? se interesă Larry.

Chuck rânji şi spuse:

— Ai auzit adineauri zgomotele alea familiare de AK-47?

— Păi, le-am auzit.

Chuk continuă:

— NVA pun câte un cercetaş la fiecare răscruce importantă. După ce am trecut, a tras trei focuri separate, dând astfel de ştire că suntem o unitate de mărimea unei companii. După aia, micul labagiu gălbejit a mai tras un foc, indicându-i şefului său direcţia în care am luat-o. Am o bănuială că bătrânul Clint Eastwood a chemat artileria care-o să-i buşească toate coiţele alea galbene.

Cei doi bărbaţi izbucniră în râs iar Chuck trase un fum lung din ţigară. M-am apropiat de ei, urmat de montagnardul care căra staţia radio. Mi-am aprins o ţigară şi am început să-mi pârlesc lipitoarele de pe picioare.

— Tocmai am vorbit cu Dak Seang şi am cerut un foc concentrat unu-zero-cinci pe cercetaşul de colo, le-am spus eu. L-aţi auzit când a tras?

Amândoi au încuviinţat din cap şi am continuat:

— Deja au localizat intersecţia, aşa că nu vor mai trage obuze de reperare şi vor trece direct pe foc concentrat.

Chuck întrebă:

— Şi ce te faci cu plafonul triplu al junglei, Trung-uy? Cred că obuzele vor exploda înainte de a străpunge tot desişul ăsta de crengi.

— Le-am cerut să folosească obuze VT[31]. Vor exploda înainte de a atinge solul şi vor nimici totul înjur.

Larry îl privi întrebător pe Chuck, care îi explică:

— Astea sunt nişte obuze care în mod normal se folosesc

[31] Variable Timing – (aprox.) Detonare întârziată, (n.a.).

împotriva buncărelor. Nu explodează în momentul impactului, ci după o secundă sau două. Astfel că vor lovi plafonul junglei, vor trece prin el şi vor exploda înainte de a atinge solul.

Am auzit zgomotele îndepărtate ale artileriei şi o voce prin staţia radio:

— *Dan lua, cuoi cung.*

Am răspuns:

— *Da u, cuoi cung.*

Larry îl privi din nou nedumerit pe Chuck şi acesta îi explică:

— Echipa LLDB mânuieşte obuzierele, iar locotenentul le-a vorbit în vietnameză. Probabil că ei îşi închipuie că le-a vorbit unul de-ai lor.

Larry a râs şi, o fracţiune de secundă mai târziu, jungla a fost zguduită de exploziile înspăimântătoare din spatele nostru. Le-am spus lui Larry şi Chuck să pregătească rapid nişte ambuscade iar eu am plecat cu o patrulă înapoi, pentru evaluarea efectelor bombardamentului. Am găsit fragmente din cadavrul cercetaşului răspândite peste tot, prin copaci, tufişuri şi pe sol.

O oră mai târziu, după câteva lupte locale cu nord-vietnamezii puşi acum pe fugă, am ajuns la elicopterul sanitar. NVA luaseră tot ce se putea folosi din el. După aceea, l-am găsit şi pe pilot, sau mai exact, rămăşiţele sale. Convenţia de la Geneva era o simplă glumă pentru nord-vietnamezi. Iniţial, pilotul fusese rănit în coapse, dar ciracii lui Ho Şi Min nu fuseseră satisfăcuţi numai cu atât. I-au sfărâmat fiecare încheietură a trupului, împuşcându-l în frunte cu un AK, zdrobindu-i partea din spate a craniului. Ni l-au lăsat plocon, lungit pe targă. A trebuit să-i adunăm rămăşiţele într-un sac funerar.

Aşteptam cu nerăbdare să mă întorc la Dak Pek, căci timp de aproape o lună încheiată mă aflasem în misiune. Eu şi Larry nu apucasem să facem baie, să ne bărbierim sau să ne schimbăm hainele. Nu mai aveam nevoie de insecticide – din pricina mirosului, ţânţarii nu se apropiau de noi.

A doua zi am plecat în recunoaştere împreună cu o patrulă, doar aşa, de dragul aventurii. Am *dat* peste doi NVA care sau ascuns într-un tunel. Ei, Bendell, mi-am zis, iată că ţi se oferă posibilitatea să-ţi învingi teama căpătată în urma incidentului cu tunelul petrecut la tabăra A.P. Hill, Virginia. Am luat un revolver Colt 0,45 automatic de la sergentul artilerist al echipei LLDB, care venise cu noi şi o lanternă de la unul dintre montagnarzi. Intrarea în tunel era săpată în peretele lateral al unui crater de

bombă aruncată de un B-52 pe versantul estic al muntelui, dinspre Dak Seang.

I-am aruncat lui Nhual o privire neliniştită şi m-am strecurat, cu capul înainte, prin mica gaură întunecoasă. În clipa aceea ar fi fost nevoie de un baros – ba nu, de un ciocan pneumatic – ca să-mi înfigă un cui în rect.

Fasciculul slab al lanternei mi-a îngăduit să văd că tunelul intra în munte şi, după o porţiune înclinată în jos, cotea spre dreapta. Încheietura mă durea tare, aşa încât trebuia să ţin lanterna sprijinită de piept. Am înghiţit în sec şi am mers mai departe. Brusc, s-a făcut beznă şi am simţit că nu mai puteam să respir. Tunelul se prăbuşise, dar vreţi să ştiţi ceva? Nu eram câtuşi de puţin speriat. Mi-am ţinut respiraţia şi mi-am astupat nările. Simţeam o apăsare zdrobitoare şi mi-ar fi fost imposibil oricum să-mi umflu pieptul. Nu ştiu cum, dar faptul că montagnarzii erau alături de mine îmi dădea un sentiment de securitate: eram pur şi simplu sigur că nu mă vor lăsa să mor. Aveam dreptate: am simţit mai multe perechi de mâini apucându-mă de glezne şi de gambe. Pe urmă, am simţit cum nişte mâini se chinuiau cu desperare să îndepărteze pământul de pe spinarea mea, în vreme ce altele mă trăgeau înapoi.

După câteva secunde, clipeam ca să mă acomodez cu lumina soarelui fierbinte vietnamez. Sunt convins că Dumnezeu se îngrijeşte de soarele care răsare şi apune deasupra statului Colorado, aşa cum sunt convins că soarele de deasupra Vietnamului a fost lăsat în grija Satanei. De fapt, sunt convins că ori de câte ori plecam într-o misiune, diavolul întorcea termostatul într-o poziţie superioară.

M-am ridicat scuturându-mi pământul de pe haine şi am început să râd. Curând, montagnarzii m-au imitat şi am râs ca nişte nătărăi nebuni sau, poate, ca nişte nătărăi înspăimântaţi.

Am băut un litru de apă şi am înghiţit două pastile de sare, apoi mi-am aprins un cigarillo.

Zâmbind, i-am spus lui Nhual:

— Dacă mă mai auzi vreodată spunându-ţi că am să mă strecor cu capul înainte în vreun tunel, te rog să-mi fii un bun prieten şi să-mi dai voie s-o fac numai dacă are păr pubian împrejur.

Am râs singur de propria glumă, imitat din politeţe de Nhual, care mi-a spus:

— Ce e aia păr pubian?

M-am tăvălit pe jos de râs. Era momentul să ne întoarcem la Dak Pek.

4

Joe Dietrich

Când am ajuns din nou la Dak Pek, l-am găsit acolo şi pe căpitanul Joe Dietrich, care preluase funcţia de comandant al echipei. Joe nu era un individ obişnuit şi nici un comandant obişnuit. Era scund, dar era un adevărat bărbat şi, pe deasupra, un SF-ist. Înalt cam de un metru şaizeci şi cinci, avea părul tuns perie, purta ochelari şi, lucru cât se poate de evident, practica halterele. De asemenea, mai purta şi un revolver Smith & Wesson 0,41 magnum cadou involuntar de la un comandant de regiment Viet-Cong. Mai păstra în vorbire doar o urmă din accentul german nativ. Pe când era copil, reuşise să evadeze din Germania de Est împreună cu o mătuşă, ajungând în cele din urmă în America, aducând cu el tot felul de amintiri din copilărie, ca de exemplu senzaţia avută atunci când asupra lui s-a tras de pe tancurile sovietice.

Când Joe a ajuns pentru prima oară la Corpul II al Armatei, a fost repartizat ca ofiţer-comandant al taberei A de la Piei Me, dar asta este în sine o altă poveste; la fel ca şi scurta perioadă în care a activat ca ofiţer de legătură cu Divizia a 4-a Infanterie, încartiruită la Pleiku. După aceasta, a devenit ofiţer-comandant al Forţei Mike B-24 din Kontum şi, în sfârşit, ofiţer comandant la Dak Pek. Joe avea un fel al lui de a face valuri, foarte liniştit şi adeseori plin de umor.

Totodată, avea şi reputaţia de a fi primejdios sau, în cel mai bun caz, foarte, foarte zelos. Joe îşi făcea însemnări în mod regulat. Fiind un bun ofiţer SF, îşi ţinea la zi un dosar CYA2[32] precum şi carnetele de însemnări. Şi acest lucru îi făcea nervoşi pe comandanţii incompetenţi. Pare ciudat, dar o persoană care ia notiţe tot timpul este aplaudată de un director bun şi temută de unul prost. Totuşi reputaţia cea mai mare a lui Joe venea de la felul cum conducea jeepul.

[32] Cover Your Ass – Asigură-ţi spatele, *(n.a.).*

Pe Şoseaua 14 dintre Pleiku şi Kontum, convoaiele cădeau în mod regulat în ambuscadele organizate zi şi noapte de NVA şi VC. Se produceau numeroase atacuri cu mortiere şi rachete iar drumul era minat zilnic de către inamic. Locul cel mai comun unde se produceau aceste atacuri era o porţiune singuratică, mărginită spre vest de un munte înalt acoperit de junglă. De fapt, fusese numit Muntele VC, iar Joe îi provoca în mod constant spiritul malefic.

Într-o noapte (nu, nu e nici o greşeală, noaptea; Joe conducea maşina numai după căderea întunericului, chiar dacă intra în zonele interzise), Joe gonea de-a lungul drumului întunecat, fără nici o lumină aprinsă, călăuzit doar de lumina lunii.

Ajunse la o curbă largă, fără să ştie că, mai devreme, avusese loc un atac aerian. Un crater de bombă de două sute cincizeci de kilograme, cu diametrul de şase metri şi adânc de patru metri, se afla exact în locul unde drumul cotea brusc la stânga, pentru vehiculele care se îndreptau spre sud. Aflat în drum spre Pleiku, Joe trecu zburând peste buza craterului, purtat de inerţia jeep-ului. În realitate, era o camionetă Willys de un sfert de tonă, dar toată lumea o numea jeep.

Joe clătină din cap şi privi în jur. Nu văzu nimic în afară de pereţii craterului. În depărtare, auzi huruitul unui bombardament-linţoliu B-52, aşa numita Lumină de Arc. Joe îşi scoase revolverul din partea stângă a centurii, locul unde îl ţinea ori de câte ori conducea jeep-ul, vârându-l în tocul de pe şoldul drept. Mai avea la el un automat Swedish K, petrecut pe după gât şi introduse un cartuş pe ţeavă, trecând selectorul pe blocat. Dietrich se târî până la marginea craterului şi cercetă cu privirea întunericul din jur. Nu distinse nimic în umbra muntelui aflat destul de aproape, dar desluşi nişte voci îndepărtate care vorbeau în vietnameză. N-avea nici un chef să zăbovească prin preajmă ca să efectueze o analiză de contraspionaj asupra conversaţiei şi cu atât mai puţin să joace rolul lui John Wayne.

Căpitanul Dietrich vroia să lase în urmă trecutul său imediat. Vroia să vadă orice groapă cât de mare în asfalt, dar numai prin oglinda retrovizoare.

Astfel că Joe se rostogoli înapoi la jeep, porni motorul şi, după ce balansă de câteva ori înainte şi înapoi vehiculul cu tracţiune dublă, reuşi să-l treacă peste marginea craterului. Panta era atât de abruptă încât avu senzaţia că se va rostogoli înapoi, pe spate, dar până la urmă jeep-ul îşi menţinu direcţia. Ajuns la liman, Joe

comută vehiculul pe tracţiune simplă şi porni cu toată viteza spre Pleiku, mulţumind în gând lui Dumnezeu că nu trebuia să ajungă la Kontum.

Căci la Kontum, QC-iştii – Poliţia Militară a vietnamezilor, aşa numiţii „şoareci albi” – amplasau bariere pe diferite străzi din oraş. De câteva ori, lui Joe i s-a întâmplat să intre în viteză în Kontum şi, după primul colţ, să se tragă asupra lui dinspre o astfel de barieră. În asemenea situaţii, trecea pe marche-arriere şi dispărea după colţ, căutând un traseu mai sigur către cazarma forţei Mike.

A ajuns la Pleiku fără alte probleme, dar două săptămâni mai târziu, căpitanul Dietrich a trebuit să ajungă la Kontum, pentru o întrunire. Era în timpul zilei, dar Joe nu a putut ajunge pe calea aerului, astfel că a împrumutat un jeep de la Forţa Mike din Pleiku. Trecu în forţă pe lângă barierele amplasate de poliţia militară în afara oraşului Pleiku şi porni cu viteză maximă pe şoseaua aglomerată, plină de ţărani localnici. Ajuns cam pe la jumătatea drumului, Joe văzu în faţa sa explozii şi fum. La stânga sa, se înălţa tăcut dar ameninţător Muntele VC. Deodată, văzu imaginea îndepărtată a unui avion cu reacţie F-4A Phantom, răsărind ca din pământ în faţa sa. În timp ce se înălţa cu iuţeală spre plafonul de nori, Joe auzi explozia unei bombe de două sute cincizeci de kile şi văzu înălţându-se la orizont un nor negru de fum. Încă un F-4A răsări parcă din norul negru şi dispăru undeva deasupra capului, iar Joe auzi o altă detunătură şi văzu un alt nor de fum.

Joe apăsă pedala acceleratorului, dând „pinteni” micului armăsar de oţel, sperând să apuce ceva „acţiune”. Soarele fierbinte şi umiditatea ridicată îi făcuseră deja uniforma să acţioneze ca un burete, dar sudoarea curgea acum râuri-râuri, în timp ce căpitanul vânjos schimba de zor vitezele. Când Joe a ajuns la locul faptei, „acţiunea” se terminase. Trecu în goană pe lângă nişte tancuri şi câteva TAB-uri şi văzu la marginea şoselei un camion de două tone şi jumătate care fusese lovit în plin de un mortier sau de o rachetă. Două elicoptere Huey Cobra zburau în cerc deasupra zonei libere dintre şosea şi Muntele VC.

Joe se opri să vadă care era treaba pe-acolo, când un maior cu ochii bulbucaţi de teamă, de panică sau de amândouă deodată, îi făcu semne desperate să meargă înainte.

— Suntem atacaţi! Pleacă dracului de acolo! ţipă el.

Joe rânji şi dădu aprobativ din cap, pornind spre Kontum.

Trecu pe lângă coloana oprită în loc, observând numeroşii soldaţi care stăteau cu puştile şi mitralierele pregătite, holbându-se în direcţia Muntelui VC. Joe se întrebă de ce nu-şi continuau drumul, dar nu era treaba lui să discute probleme de tactică. Maiorul îi spusese să plece dracului de acolo aşa că îşi spuse că dacă unitatea avea un asemenea comandant, avea toate şansele să fie împuşcat de vreun soldat nervos, speriat de moarte. Apăsă pe accelerator şi, deplasându-se în zig-zag, depăşi coloana. Joe văzu în continuare în faţa sa două coloane de fum înălţându-se, consecinţă a atacului cu bombe.

Râse în sinea lui de maiorul înspăimântat şi ajunse la un alt camion lovit de mortiere, partea din spate a vehiculului fiind cuprinsă de flăcări şi învăluită în fum. În viteza cu care se deplasa, Joe nu mai avu timp să frâneze în dreptul norului de fum negru care acţiona ca un paravan pe şosea, anulând vizibilitatea. Traversa valul de fum şi încă o dată trecu în zbor peste marginea unui crater de bombă nou-nouţ. Joe plonjă spre fundul craterului iar jeep-ul intră cu botul în solul roşcat şi afânat.

— ’tu-i morţii mă-sii! exclamă el cu năduf şi începu să râdă de unul singur.

Câţiva soldaţi alergară la marginea gropii şi se uitară la Bereta Verde cuprinsă subit de veselie.

— Dom’ căpitan, strigă un spec. 4, aţi păţit ceva?

Joe râse, îşi ridică privirea şi le făcu cu ochiul.

Spec. 4 zise:

— Suntem aici cu o unitate de reparaţii de la Pleiku. Vă agăţăm şi vă scoatem de-acolo într-o clipită, sir.

Joe zâmbi larg şi le făcu semn cu mâna.

Joe Dietrich a făcut un număr apreciabil de curse periculoase pe drumul dintre cele două oraşe, la una din ele am participat şi eu, dar cea mai rea a fost una în care a mers de unul singur, noaptea târziu. Mergea de la Pleiku la Kontum şi, în mod deosebit în acea noapte, avea o senzaţie stranie. Vezica începu să-l supere la puţin timp după ieşirea din Pleiku şi îşi blestemă proasta inspiraţie de a nu se fi uşurat la plecare, încercă să se abţină până la Kontum, ştiind însă că nu va reuşi, în cele din urmă, la umbra Muntelui VC, Joe opri maşina lăsând natura în drepturile ei.

Lăsă motorul pornit, îl scoase din viteză şi trase frâna de mână, pe care, oricum, nu se prea bizuia. Ca şi în întâmplarea precedentă, era o noapte cu lună plină. Totuşi, de această dată,

cerul era acoperit de nori. Joe se apropie de nişte tufişuri de la marginea drumului şi privi în jur. Automatul Swedish K, în mod normal petrecut pe după gât, se afla în mâna dreaptă a lui Joe. Se simţea neliniştit şi ochii săi cercetau cu atenţie fiecare umbră de-a lungul drumului. Căpitanul Dietrich trecuse prin destule situaţii grele şi nu pierise. Avea toate simţurile în stare de alertă, căci i se părea că, pur şi simplu, ceva nu era în regulă. Ascultă. Privi cu atenţie. Ba chiar adulmecă briza nopţii, fără să detecteze nimic. În cele din urmă, după cinci minute de atenţie încordată, Joe îşi atârnă automatul pe după gât.

Continuă să privească în jurul său, în timp ce-şi descheia şliţul pantalonilor de uniformă. Începu să se uşureze, cu toate simţurile la pândă. Termină şi, după ce se lăsă scuturat de fiorul care-i străbătu şira spinării, se încheie la nasturi.

Soldatul NVA era tânăr, să fi avut şaptesprezece sau optsprezece ani şi avea ochii încărcaţi de ură şi de teamă. Răsări ca din pământ, ţinând în mâini o armă SKS, la capătul căreia lucea ameninţător baioneta îndreptată spre abdomenul căpitanului. Joe nu mai avu timp să apuce SKS-ul, ori să-şi scoată revolverul de la centură, după cum nu mai avu timp să gândească, ci doar să reacţioneze.

Joe se folosise de ambele mâini ca să se încheie la şliţ şi reuşi să pareze lovitura de baionetă cu mâna stângă, în imediata apropiere a coapsei. Soldatul NVA atacase cu toată hotărârea şi tocmai în asta constase greşeala lui. În timpul fandării, piciorul drept îi alunecase în faţă, iar ţeava pustii lui trecu dincolo de femurul celui atacat. Joe îşi încleşta dreapta pe mânerul pumnalului Ka-Bar, pe care-l scoase din teacă şi, cu o mişcare arcuită, îl înfipse în gâtul soldatului, chiar sub mărul lui Adam. Ţinând strâns cu mâna stângă ţeava SKS-ului, împinse pumnalul până la plăsele. Cu inima bătându-i cu putere din pricina fricii şi a adrenalinei, Dietrich suci cât putu de repede lama pumnalului. Nord-vietnamezul căscă nişte ochi cât cepele spre Joe, dar ochii aceia nu mai aveau viaţă în ei. Joe îşi simţi mâna inundată de ceva cald şi umed. Corpul înţepeni preţ de o clipă, apoi se înmuie complet. Soldatul NVA căzu la picioarele lui Joe, pumnalul ieşind din gâtul său.

În continuare, Joe se lăsa condus de reacţiile instinctive. Ştia că intrase într-un căcat mare de tot şi că trebuia să-şi ia tălpăşiţa de-acolo cât mai curând. Şterse sângele de pe lamă de uniforma soldatului şi vârî pumnalul în teacă, luându-şi din nou automatul

Swedish K. Apucă revolverul cu mâna stângă şi parcurse în goană cei câţiva paşi până la jeep, cu câte o armă în fiecare mână. Vârându-şi revolverul în toc, îşi aşeză automatul în poală şi porni din loc, apăsând pedala de acceleraţie până la podea. Se deplasa cu viteza maximă de care era în stare vehiculul militar.

Joe şi-a făcut socoteala că, în noaptea aceea, va trebui să zboare, de-a dreptul, peste orice crater de bombă ar fi întâlnit în drum, pe Şoseaua 14. Ajuns la Kontum, o luă de-a lungul unei străzi la capătul căreia văzu o barieră QC. Sentinelele traseră câteva focuri de avertisment, dar Joe îşi ridică automatul şi le dădu o replică pe măsură, făcându-i pe „şoarecii albi" să-şi caute ascunzători în cea mai mare grabă. Joe trecu în marche-arriere, dădu colţul şi porni pe o rută mai sigură spre B-24. Abia când ajunse în cazarmă, observă că avea uniforma plină de sânge uscat. Se duse la baie şi făcu un duş fierbinte şi cât se poate de lung.

Când a ajuns la Piei Me, căpitanul Dietrich a aflat că în tabără, comandant era unul dintre acei minunaţi aliaţi care făceau tot ce le stătea în puteri ca să se descotorosească de orice comandant de echipă american ajuns acolo. Şi asta până când dădea de unul căruia să nu-i pese că dumnealui se îmbogăţea peste măsură de pe urma pieţei negre locale pe care o conducea şi a tot felul de tertipuri murdare. De fapt, în numai un an de zile, venerabilul Dai-uy Ha a reuşit să schimbe din funcţia de comandant de echipă nu mai puţin de opt căpitani SF americani.

Odată ajuns în tabără, Joe a observat că era amenajată în formă de triunghi, în stilul vechilor tabere SF. Altele fuseseră construite în formă de stea, dar spre deosebire de Dak Pek, care era atât de uşor de apărat, Piei Me oferea inamicului o ţintă facilă. Fostă bază a armatei franceze, în trecut fusese scena multor bătălii. Având o misiune de îndeplinit, Joe analiză situaţia pentru a găsi modalitatea de a menţine securitatea taberei Piei Me. Mai demult, cu prilejul cuceririi taberei de către nord-vietnamezi, un căpitan SF fusese decorat cu Medalia de Onoare, pentru comportamentul în timpul atacului. Joe ar fi vrut să câştige şi el o Medalie de Onoare, dar fără ca tabăra să-i fie cucerită de inamic.

Primul lucru pe care l-a observat a fost că toţi puşcaşii CIDG purtau uniforme vechi, zdrenţăroase. Lucrul acesta i se păru ciudat, căci fiecare tabără avea un croitor şi apoi erau destule uniforme în stoc cu care puteau fi înlocuite zdrenţele acelea.

Astfel că luă un interpret montagnard şi începu să se plimbe prin tabără. Ştiind că ochii vietnamezilor îi supravegheau fiecare mişcare, se mărgini să discute banalităţi cu interpretul şi să arate cu degetul diferite lucruri întâlnite în cale. În cele din urmă, Joe găsi ceea ce căuta; ajunşi în partea cealaltă a adăpostului americanilor, feriţi de priviri indiscrete, dădură peste un puşcaş îmbrăcat într-o uniformă extrem de uzată, care făcea cărămizi din argilă.

Joe îi ceru interpretului:

— Întreabă-l de ce are uniforma găurită.

Interpretul îi vorbi montagnardului, apoi îi transmise răspunsul lui Joe:

— Dai-uy şi eu aş fi putut să vă spun asta. Ca să-şi repare hainele la croitor, puşcaşii trebuie să meargă la LLDB şi sa cumpere bilet.

— Să cumpere bilet? urlă Joe. Cum aia a mă-sii vine asta, să cumpere bilet?

— LLDB ne pune să plătim pentru tot.

— Pentru tot?

Interpretul zâmbi şi zise:

— Dai-uy, mulţi oameni nu luptă cu aşa de multă dârzenie în timpul misiunilor, fiindcă le e frică să nu fie răniţi.

Joe era uluit şi nu încercă să-şi ascundă starea.

— De ce? întrebă el.

— Pentru că trebuie să plătim cinci sute de piaştri[33] la LLDB ca să ne ducă la spital cu medevacul.

— Cum? urlă căpitanul. Să fiu al dracului dacă pot să cred o asemenea mârşăvie.

În orice caz, a fost singurul prilej cu care vânjosul căpitan nu şi-a putut stăpâni furia. În general, Joe Dietrich nu rezolva problemele zbierând sau trântind uşile. Ajutat de calm şi raţiune, încerca să găsească modalitatea optimă de ieşire din impas. Primul lucru pe care avea să-l facă era să ia legătura cu locotenent-colonelul Marquis, comandantul echipei B de la Kontum şi să-l pună în temă cu situaţia respectivă. Joe se duse la buncărul de transmisiuni şi îi ordonă operatorului radio să trimită un mesaj codificat prin intermediul staţiei cu bandă laterală unică. După o oră, Joe primi drept răspuns un ordin insistent de a coopera fără nici o reţinere cu „echivalentul” său vietnamez.

Restul zilei trecu fără alte evenimente, dar ziua următoare

[33] Echivalentul a circa patru dolari şi douăzeci de cenţi. *(n.a.).*

începu devreme. În zorii zilei, o explozie zgâlţâi buncărul lui Joe, care se sculă din pat, cu arma în mână, gata de „rock-and-roll”. Părăsindu-şi buncărul, întâlni mai mulţi membri ai echipei, treziţi şi ei din somn. Se holbară cu toţii la norul de praf şi fum care se înălţa şi văzură un început de incendiu.

Joe se întoarse spre, sergentul de lângă el şi spuse:

— Lasă-mă să ghicesc: a fost cumva atelierul croitorului?

Sergentul îşi duse o ţigară la buze, oferindu-i alta lui Joe.

— Okay, sir, aţi ghicit. Al dracu’ să fiu dacă aia n-a fost coşmelia croitorului.

Joe pătrunse în adăpostul echipei, bombănind:

— Remar-futabil.

Fu întâmpinat de câţiva sergenţi cu mutre obosite, ocupaţi cu umplerea ceştilor de cafea. Unul din ei se uită la Joe şi zise:

— Dom’ căpitan, am impresia că dom’ conseler vrea să-ţi transmită un mesaj.

Joe întoarse capul şi văzu în uşa adăpostului un sergent LLDB cu un rânjet batjocoritor pe buze. Acesta spuse:

— Dai-uy, Dai-uy Ha zice dumneata venit acum la adăpost LLDB.

Joe râse şi sorbi din cafea, apoi îi răspunse:

— Sergent, mergi şi spune-i comandantului tău să nu încerce să-mi dea mie ordine şi să mă facă să-mi pierd prestigiul. Dacă vrea să discute cu mine, poate să vină aici sau să mă roage politicos să mă duc eu la el.

— *No biet*! făcu micul subofiţer.

— Care va să zică, nu înţelegi, ai? Ei, în cazul ăsta, cred că şeful tău o să aştepte pân-or să i se lungească urechile.

Supărat, sergentul făcu stânga-împrejur şi plecă grăbit.

Unul dintre americani, fără să-şi ridice privirea, ocupat cum era cu umplerea ceştii de cafea, zise:

— Ei, s-ar zice că dom’ căpitan Dietrich a transmis şi el un mesaj.

La vremea aceea, Joe nu avea de unde să ştie că evenimentele acelor două zile aveau să constituie începutul faimosului „război al aliaţilor”.

Joe fu convocat la o întrunire la Kontum, aşa că plecă cu elicopterul.

După terminarea întrunirii, care nu dură mult, vrând să se simtă bine, Joe se duse la clubul subofiţerilor, unde atmosfera era mult mai degajată şi mai plăcută decât la „ţeapănul” club al

ofiţerilor. Aşezat la barul cu furnir închis la culoare, căpitanul se delecta cu o cutie de bere Budweiser, stând la taclale cu câţiva sergenţi de la Divizia a 4-a Infanterie şi doi tipi îmbrăcaţi în civil, de la FOB2 – Comandă şi Control din Kontum.

— Mdea, făcu Joe adresându-se tipilor de la SOG[34], am auzit că nişte indivizi din gaşca voastră au ciordit un mecanizat de unu-şapte’ş’cinci de la Da Nang şi l-au refuzat pe un colonel care-a vrut să-l ceară pentru unitatea lui, pe motiv că nu era nevoie să ştie.

Unul dintre cei doi interpreţi răspunse:

— Păi da, am auzit şi eu de chestia asta.

— Eu tocmai am preluat comanda la Piei Me şi sunt în căutare de un tanc, pentru eventualitatea în care ar trebui să spălăm putina de-acolo.

Unul dintre sergenţii de la Divizia a 4-a zâmbi şi, aplecându-se către Joe, îi şopti:

— Căpitane, nu vrei să ieşim afară, să schimbăm două vorbe între patru ochi?

Cei doi bărbaţi se ridicară şi ieşiră în aerul fierbinte, înăbuşitor al nopţii. Sub acoperişul de la intrare, îşi aprinseră ţigările şi începură tratativele.

— Nici nu-mi vine să cred că aţi spus chestia asta, *sir.* Se întâmplă că nu peste multă vreme avem inspecţie generală şi trebuie să ne descotorosim cât mai repede de un tanc Sunt sergent-locţiitor de comandant la o companie de infanterie din Divizia a 4-a şi şeful meu n-are nici un chef s-o încaseze pe chestia asta. De când am ajuns aici, e primul comandant de companie ca lumea pe care-l avem.

Joe râse şi spuse:

— Înţeleg foarte bine ce spui. Ei bine, sergent, te-ajut cu cea mai mare plăcere să scapi de tancul ăla.

Zâmbind, sergentul îi făcu cu ochiul lui Joe:

— Ei, dom’ căpitan, nu zic că n-aş fi încântat, dar nu ne frige buza să scăpăm de el într-atât încât să-l dăm pe daiboj. Drept să-ţi spun, nu ne-ar strica în schimb un automatic de nouă milimetri şi un trei’ş’opt.

— Nici o problemă. Ai grijă să-mi păstrezi tancul, iar eu îţi aduc armele în mai puţin de o săptămână.

— S-a făcut, dom’ căpitan, tancul e al dumneavoastră!

---

[34] Special Operation Group – Grupa pentru operaţiuni speciale, *(n.tr.).*

— Bun. Scrie-mi pe o hârtiuţă numele şi unitatea. Te caut eu când mă-ntorc.

— Unde vă duceţi?

— În Okinawa.

A doua zi de dimineaţă, Joe reveni în tabără la Piei Me, călătorind cu un elicopter Huey încărcat. În acelaşi elicopter, se afla şi o femeie din tribul Jarai, cărând cu ea doi saci militari din molton. Imediat ce ajunseră în tabără, Joe chemă un interpret şi o întrebă pe femeie ce avea în saci. Femeia desfăcu sacii care se dovediră a fi înţesaţi cu cartuşe de ţigări Salem.

— Întreab-o de ce a cărat chestiile astea aici.

Interpretul râse şi-i spuse:

— Dai-uy, ştiu eu de ce. Când ne ducem la oraş, LLDB ne pune să cumpărăm şi să aducem tot felul de chestii.

După un schimb rapid de cuvinte cu femeia, interpretul continuă:

— Dai-uy, ea cumpărat ţigări cu treizeci de piaştri şi Dai-uy Ha le vinde cu o sută optzeci.

— Paştele-măsii, zise Joe şi se îndreptă către adăpostul echipei.

Pe lângă el trecu un sergent la volanul unui jeep, pe care era montat un tun fără recul de 106 mm. Sergentul opri jeep-ul.

— Dom’ căpitan, am plimbat drăcia asta prin toată tabăra, aşa cum aţi ordonat. Şi micuţii labagii galbeni n-au decât să ne pupe-n cur dacă nu le place.

Joe izbucni în râs:

— Ei bine, sergent, dă-i înainte cu plimbatul măgăoaiei. Dai-uy Ha vrea să-i facă fundaţie de beton lângă adăpostul echipei LLDB, aşa că i-am zis că trebuie s-o ţinem permanent în mişcare, ca să nu o ia la ochi Viet-Cong-ii. N-am să-i dau ticălosului ăsta nimic din ce-şi doreşte. L-ai văzut cumva?

— Da, *sir.* El şi cu poponarii lui interoghează un prizonier pe care tocmai l-a adus o patrulă. E un amărât de ţăran montagnard care-a rătăcit drumul. Sunt în adăpostul LLVC.

— Mulţam, zise Joe şi plecă spre adăpostul vietnamezilor.

La intrarea în adăpost, fu întâmpinat de imaginea unui bărbat montagnard musculos, dezbrăcat, aşezat pe un scaun cu spatele la uşă. Râsetele vietnamezilor umpleau încăperea. Trupul prizonierului fu scuturat de un spasm în momentul în care un sergent LLDB învârti manivela unui telefon de campanie american. De la telefon plecau două fire, unul lipit de testiculele

montagnardului, celălalt fiind ataşat de cap. Norişori de fum albastru şi înecăcios se înălţau din părul său negru, plutind apoi spre tavan. Cu toate acestea, montagnardul refuza să ţipe, sau măcar să geamă.

Ceea ce nu l-a împiedicat pe Joe Dietrich să urle. Cuprins instantaneu de o furie turbată, îl înhăţă pe sergentul de la telefon şi îl împinse cu atâta forţă în peretele din trestie de bambus, încât îl dărâmă cu un zgomot răsunător. Îmbrâncindu-l pe un altul care se proţăpise în calea lui, Joe luă telefonul şi îl trânti la picioarele lui Dai-uy Ha.

Desfăcând cablul legat de prizonierul muribund, urlă la comandantul taberei:

— Să ştii că noi ne supunem legilor Convenţiei de la Geneva, pastele mă-tii de piticanie-mpuţită ce eşti! De acum încolo ai să-i tratezi pe toţi prizonierii aşa cum aş vrea să fie trataţi toţi oamenii mei care ajung în mâinile inamicului! Ai înţeles, ‘tu-ţi gâtu’ mă-tii?! Ai înţeles?

Dai-uy Ha încuviinţă din cap cu umilinţă, dar în ochii săi se citea ura pe care o nutrea faţă de toţi americanii şi în special faţă de acest căpitan care îndrăznea să-l înfrunte în felul acesta. Presupun că dintre toţi comandanţii militari de pe lumea asta, numai lui a putut să-i treacă prin cap că ar putea să-i intimideze pe ofiţerii SF, cu ajutorul corupţiei şi afacerilor necurate. Şi-mi închipui că acelaşi individ ar fi fost în stare să meargă la dl. T şi să-i dea un bacşiş ca să-i lustruiască bocancii.

Joe ordonă:

— Imediat să duceţi prizonierul ăsta la dispensar şi să dea dracu’ să moară! Ai înţeles, găozare?

Din nou, vietnamezul dădu din cap aprobativ, dar Joe Dietrich îl făcuse realmente să-şi piardă prestigiul, umilinţa supremă pentru bărbaţii vietnamezi. Speculantul gălbejit n-avea să uite prea curând această zi şi acest afront.

A doua zi, folosindu-se de recuzita de birou „împrumutată” în perioada petrecută la Pleiku, Joe a manufacturat cu grijă o directivă USAF cu aspect oficial. A pus parafa unui inexistent locotenent-colonel din cadrul Forţelor Aeriene şi a semnat.

Lipită pe avizierul taberei, directiva dădea de ştire că se interzicea membrilor populaţiei indigene să mai călătorească cu aparatele de zbor americane, în şi din taberele A ale Forţelor Speciale.

Evident, această directivă falsă urmărea să-i împiedice pe

„curierii” lui Dai-uy Ha să-i mai livreze acestuia mărfurile destinate speculei. Furios la culme, Dai-uy Ha dădu buzna în adăpostul americanilor şi ceru să-l vadă pe Joe Dietrich.

Nimeni nu ştia unde se află.

— *Choi oi*! spumegă căpitanul, înjurând în vietnameză. *Choi doc oi!* Vreau să-l văd pe Dai-uy Dietrich imediat!

Deşi alcătuită din cuvinte aparent inofensive, expresia *Choi oi* constituie echivalentul unei înjurături de mamă dintre cele mai porcoase.

Sergentul major care acţiona ca paratrăsnet pentru tunetele şi fulgerele comandantului taberei avea la activ experienţa a patru grupe SF, aşa încât întâmpină răgetele individului cu un amuzament moderat.

Vorbind calm, cu un accent tărăgănat specific sudului statului Texas, el spuse:

— Cătinel-cătinel, Dai-uy. Io sunt sigur că dom’ căpitan n-a dezertat, aşa că tre’ să fie p-aci, pă undeva. Dacă vrei, io mă duc să-l caut. Nu vrei o bere?

Ţeapăn, ofiţerul mânios zise:

— Nu.

Rânjind, sergentul luă din mers o cutie de Budweiser şi plecă.

Joe Dietrich ajunsese la pagina a doua din *Stars an Stripes* Uşa latrinei se deschise şi subofiţerul texan îl salută pe căpitan:

— ’trăiţi, dom’ căpitan, m-am gândit io că sunteţi p’acilea.

Joe rânji şi spuse:

— Mda, tocmai concepeam un Dai-uy Ha.

Sergentul râse şi zise:

— Că veni vorba de diavol, *sir,* micuţul labagiu e la noi în adăpost, face ca trenul, ce că vrea să vă vadă imediat.

— Spune-i că exact în momentul ăsta lucrez la un raport despre situaţia forţelor combatante din tabără şi adu-l aici.

Râzând, subofiţerul replică:

— Aici? Vreţi să-l aduc în căcăştoare?

Joe încuviinţă din cap, zâmbind.

— Am înţeles, ‘trăiţi!

Un minut mai târziu, uşa se deschise şi căpitanul vietnamez pătrunse în latrină. Rămase împietrit când îl văzu pe Joe, zâmbind, cu pantalonii în vine. Cu faţa roşie de furie, cu venele umflate, individul înţepeni şi fu cuprins parcă de un tremur în tot corpul. Dădu să se întoarcă dar se opri la cuvintele lui Joe.

În timp ce vorbea, Joe îl auzi pe sergentul de afară chicotind

pe înfundate.

— Stai puţin, Dai-uy Ha, nu te-nfuria. Aşa e obiceiul la mine în ţară, ca bărbaţii să discute afaceri la toaletă. Acolo, femeile nu au voie să fie de faţă: nu e locul lor.

Ofiţerul vietnamez se întoarse şi, zâmbind, spuse:

— Oh; n-am ştiut asta. Dai-uy. Sunt foarte supărat din cauza hârtiei de la Air Force. Dumneata le-ai spus să procedeze astfel?

Joe replică cu un zâmbet nevinovat:

— Nici pomeneală. S-a întâmplat că în mai multe cazuri, băştinaşii le-au ciordit nişte chestii din elicoptere, ăsta-i motivul.

— Zău? Atunci poate că ai putea să pui o vorbă bună la cei de la aviaţie.

— Sigur. Dai-uy, uite, tocmai asta mă chinui să fac chiar acum.

Joe se înroşi la faţă, gemu, se încordă şi slobozi un excrement. Dându-şi seama de îndată că la faza asta căzuse pe locul doi, Dai-uy Ha se înroşi şi el la faţă, dar de furie. Făcu stânga împrejur şi plecă în mare grabă, cu râsul lui Joe răsunându-i în urechi.

A doua zi în zori, Joe sări din pat la auzul unei alte explozii. Ieşi din buncăr în goană, cu arma şi echipamentul în mâini, împreună cu ceilalţi membri ai echipei, treziţi pe neaşteptate din somn, priviră norul de fum şi praf înălţându-se deasupra locului unde o altă clădire fusese aruncată în aer. Când norul se mai risipi un pic, văzură că latrina fusese distrusă.

Clătinând din cap, Joe şi oamenii săi intrară în adăpost, unde făcură mare haz de prostia celor din echipa LLVC.

Deodată, auziră răcnetele furioase în vietnameză şi zgomotul unor bufnituri în pereţii şi acoperişul adăpostului. Înarmaţi până-n dinţi, americanii se năpustiră afară, ca să-i vadă pe cei din echipa LLDB zbierând şi aruncând spre ei cu bulgări de lut. Ferindu-se de proiectilele de argilă, americanii începură să râdă. Râsul deveni contagios şi nu peste mult timp li se alăturară numeroşi puşcaşi montagnarzi, ceea ce avu darul să-i înfurie şi mai tare pe vietnamezi. Ţinându-se cu mâinile de burtă, americanii intrară în adăpost, nevrând să se expună riscului de a fi loviţi de vreun bulgăre de humă rătăcit.

La câteva zile după această întâmplare, Joe Dietrich revenea din Okinawa cu un avion militar C-141 Starlifter. Avea în rucsac un Smith & Wesson Special, calibrul 0,38 şi un Browning automatic de mare putere, de calibrul 9 mm, obţinute graţie mai vechilor sale legături cu cei din Grupa Specială I. Totodată, avea

în minte sfaturile extrem de preţioase privind manipularea „aliaţilor”, primite de la plutonierul Rich Perkins, fostul său subofiţer-locţiitor, aflat acum în Okinawa. Joe făcuse parte din Grupa I în 1966 şi 1967 mergând în Coreea cu Forţa de Asalt Campbell, o operaţiune organizată în comun cu armata Coreei de Sud, pe care o numiseră Operaţiunea Dok Soo Ri. În două vorbe, sarcina lor consta în descoperirea agenţilor infiltraţi şi a sabotorilor nord-coreeni. Rich Perkins ştia o mulţime de lucruri despre relaţiile între aliaţi şi se descurca de minune în problemele apărute cu personalul indigen, aşa încât Joe, fiind un ofiţer inteligent, a ascultat de sfaturile subofiţerului înţelept şi experimentat. Joe a râs în hohote când plutonierul Perkins i-a spus ce trebuie să facă cu Dai-uy Ha. Abia aştepta să se întoarcă la Piei Me ca să pună în aplicare poveţele. În drum, s-a oprit la Pleiku, pentru a încheia afacerea cu tancul. I-a spus sergentului de la Divizia a 4-a că-l va trimite pe unul din sergenţii săi să ridice marfa.

În dimineaţa de după întoarcerea din Okinawa, pentru prima oară după multe luni, Joe s-a trezit cu zâmbetul pe buze.

Căci în ziua aceea avea să aplice planul lui Rich Perkins.

Totodată, s-a asigurat că sacul său de război se afla în bună regulă, în cazul în care planul lui Perkins nu ar fi fost de folos pentru îmbunătăţirea relaţiilor cu aliaţii. „Sacul de război” al lui Joe constituia recuzita sa „E & E” pentru situaţii de urgenţă.

Purta deci cu el un săculeţ în care avea un prezervativ plin de amfetamine, un şorţ montagnard şi un pumnal, de asemenea de provenienţă montagnardă. În cazul în care poziţia ameninţa să-i fie cucerită sau capturarea lui devenea iminentă, s-ar fi îndreptat spre vest, presupunând că într-acolo avea să întâmpine o rezistenţă mai slabă. Dacă ar fi fost prins, Joe îşi făcuse planul să vorbească numai în nemţeşte, pretinzând că era un corespondent de presă german, care locuia într-un sat montagnard, scriind reportaje despre viaţa şi cultura acestui popor.

De la responsabilul cu probleme de genistică al echipei, Joe a luat o bucată de explozibil „plastic” C-4, nişte fitile şi un detonator. Astfel înarmat, după micul dejun începu să se plimbe fără grabă de-a lungul perimetrului taberei. Aruncând priviri furişe, descoperi că, într-adevăr, Rich Perkins avusese dreptate: o mulţime de oameni îl urmăreau cu curiozitate.

În timp ce se plimba agale de-a lungul perimetrului, Joe se

folosi de pumnal, aruncându-l în pământ din loc în loc. La un moment dat, se părea că găsise ceea ce căuta. Se opri în loc şi săpă o gropiţă cu ajutorul pumnalului. Aşeză înăuntru explozibilul, ataşă fitilul şi detonatorul şi îl aprinse. După ce mica bombă explodă, Joe reveni la micul crater, cercetându-l cu atenţie. Urmărit îndeaproape de privirile curioase ale vietnamezilor, Joe se întoarse la adăpostul echipei, luă o altă bucată de C-4 şi repetă manevra. În cele din urmă, după patru zile petrecute astfel şi după un număr considerabil de gropi acoperite cu pământ, Joe se opri. Furişându-se în foişorul mitralierei cu un binoclu, se amuză copios văzând cum trepăduşii din LLDB cercetau fiecare gaură, încercând să-şi dea seama despre ce era vorba. Câteva zile la rând, vietnamezii au fost ocupaţi cu studierea sistematică a gropilor.

Ei nu au fost însă singurii care au observat aceste stranii întâmplări.

Sâmbătă, la masa de prânz, unul dintre subofiţerii americani zise:

— Dom' căpitan, care-i şmecheria cu gropile alea din jurul taberei?

Râzând, Joe îi răspunse:

— E un mic truc pe care l-am aflat de la vechiul meu locţiitor din Okie. Gropile nu au absolut nici o altă menire decât să-i facă curioşi de moarte pe cei din LLDB. Îi împiedică să facă alte mârşăvii şi să se mai ţină de curul nostru. E pentru prima oară de când sunt aici şi a trecut o săptămână fără nici un incident negativ din partea lor.

Toată lumea râse şi un alt sergent spuse:

— Care va zică, asta-i tot? I-aţi pus pe jăratic pe labagiii ăştia gălbejiţi cu gropile alea, de s-au căcat pe ei de curiozitate şi totul numai aşa, la mişto?

În loc de răspuns, Joe rânji.

Printre hohotele de râs, un alt sergent zise:

— Dom' căpitan, sunteţi un adevărat SF.

În aceeaşi zi, spre seară, Joe fu nevoit să plece din nou pentru o întrunire la cartierul general al Grupei a 5-a, din Nha Trang. Petrecu noaptea la BOQ[35], pregătindu-se să plece a doua zi de dimineaţă, după micul dejun. Joe se afla în drum spre baza aeriană, când dădu nas în nas cu Spry, preotul Grupei a 5-a.

— Oh, căpitane Dietrich, ce mai faci?

[35] Bachelor Officers' Quarters – Dormitorul ofiţerilor celibatari, *(n.t.).*

— Nu mai pot de bine, părinte. Dumneata?

— Bine, bine. Mai ales că voi aveţi grijă să nu-mi lăsaţi răgaz să mă plictisesc.

Joe zâmbi larg. Preotul deveni dintr-odată serios şi-i spuse:

— Ştii, tocmai am venit de la Pleiku. Vreau să te previn: ai fost eliberat din funcţie.

Joe primi vestea cu un zâmbet de om care-a văzut multe la viaţa lui şi replică:

— Mulţumesc, părinte. Mă aşteptam.

Câteva ore mai târziu, ajuns la Pleiku, Joe primi ordin să se prezinte la comandantul echipei C, maiorul Howe.

Joe se prezentă la raport şi maiorul îi spuse:

— Domnule căpitan, s-a luat decizia să fie schimbată comanda la Piei Me. Din acest moment, ai devenit omul de legătură între noi şi Divizia a Patra Infanterie.

— Domnule maior, replică Joe, care-i de fapt adevărul?

Howe îi zâmbi şi-i spuse:

— Ofiţerul S-2 a fost informat că vietnamezii vor să-ţi vină de hac. Mai exact, eu cred că omologul tău vrea asta. E un căcănar.

Joe râse şi zise:

— Mda. Nu-mi spuneţi o noutate.

N-a trecut mult timp şi Joe, mereu în căutare de „acţiune”, a avut şansa să fie numit comandant al Forţei Mike B-24 de la Kontum. Imediat ce a ajuns acolo, a avut parte de o acţiune fierbinte. A plecat într-o misiune de salvare a unui locotenent din Divizia 173 Aeropurtată, aterizat forţat în Valea An Lao. Operaţiunea a avut ca punct de plecare aerodromul din Bong Son. Joe şi membrii Forţei Mike au pătruns cu forţa în valea susmenţionată, l-au salvat pe tânărul pilot, trimiţându-l apoi la FSB Corregidor.

Totuşi, în cursul acelei operaţiuni, lui Joe i s-a întâmplat ceva mai dramatic decât riscarea propriei vieţi. S-a petrecut un incident care i-a reamintit de situaţiile dificile cu care erau confruntaţi în permanenţă cei din Forţele Speciale. Câţiva dintre puşcaşii săi montagnarzi aveau mari probleme cu deplasările rapide din timpul asalturilor, căci purtau nişte ghete scâlciate, cu câteva numere mai mari. Joe s-a străduit din răsputeri să obţină pentru ei ceva mai bun, dar nu s-a putut. Problemele trupelor CIDC nu constituiau nişte priorităţi. Unul dintre puşcaşi era extraordinar de viteaz în luptă şi Joe, plin de năduf, s-a descălţat şi i-a dat bocancii săi montagnardului. După ce Joe şi trupa de

montagnarzi au fost aduşi înapoi la bază, Joe a făcut rost de o altă pereche de bocanci de la o companie a Diviziei 173. Consecinţa cea mai importantă a acestei întâmplări a fost marele respect pe care puşcaşii din cadrul Forţei Mike l-au căpătat pentru noul lor comandant. Din acel moment, tot ce făcea Joe era bine.

Ca şi alţii în situaţia lui, căpitanul Dietrich se înfuria destul de des din pricina asaltului continuu de directive, mesaje şi solicitări de rapoarte din partea comandamentului unităţii B-24. Într-o zi, deranjat în mod deosebit de comandantul unităţii, s-a hotărât să pornească într-una dintre vestitele sale curse kamikaze cu jeep-ul. De fapt, îşi pusese în gând să împuşte doi iepuri dintr-o lovitură. Pe de o parte, mersul cu maşina avea să-i mai domolească furia, iar pe de alta, avea astfel ocazia să calce nişte bătături care trebuiau călcate cât mai des cu putinţă.

Şoseaua 14 era o importantă linie de comunicaţii, începând de la sud de Pleiku şi mergând spre nord, paralel cu graniţele Vietnamului cu Laos şi Cambodgia. După ce trecea de Kontum, străbătea platourile muntoase şi cotea spre est la Ben Giang, terminându-se în apropierea oceanului, la Hoi An. În cea mai mare parte a zonei acoperite de junglă, şoseaua era din pământ bătătorit, iar în timpul perioadelor fierbinţi ale războiului era, practic, închisă circulaţiei între Kontum şi Ben Giang. Nefiind circulată, şoseaua risca să dispară sub vegetaţia junglei. În plus, între Kontum şi Ben Het, drumul era în mod constant minat şi atacat de ambuscadele Viet-Cong-ilor şi ale celor din NVA, aceştia fiind şi singurii care-l foloseau. De fapt, cea mai mare parte a regiunii era „zonă de trageri libere”, oricine se rătăcea pe-acolo riscând să fie împuşcat.

Un loc cum nu se putea mai potrivit pentru o cursă nebunească cu jeep-ul, în stilul lui Joe Dietrich. Şi chiar aşa a făcut, dar ca printr-un miracol, n-a lovit nici o mină şi nu a căzut victimă nici unei ambuscade.

Nimeni n-a fost mai şocat decât santinela de la poarta principală a taberei Ben Het când l-a văzut pe ofiţerul SF cu ochelari şi beretă verde, parcând maşina brusc în apropierea porţii. L-a lăsat să intre şi Joe s-a dus ţintă la adăpostul echipei.

Comandantul echipei americane se plimba alături de comandantul taberei, Dai-uy Ha. Acesta s-a îndreptat grăbit în timp ce Joe l-a salutat pe căpitan, explicându-i ofiţerului uluit cum şi de ce ajunsese acolo. Cei doi au intrat în adăpostul

echipei şi au băut împreună câte o bere.

Joe îşi sorbea berea cu ochii la uşa adăpostului. În cele din urmă, l-a zărit pe Dai-uy Ha părăsind adăpostul echipei LLDB, astfel că şi-a luat în grabă *adieu* de la membrii echipei USSF şi a ieşit. Făcându-i semn cu mâna căpitanului vietnamez, s-a apropiat de el, cu un zâmbet larg pe buze.

— Salut, Dai-uy, ce mai faci? a spus Joe extrem de bine dispus.

Ha l-a întâmpinat cu un zâmbet forţat şi i-a răspuns:

— Salut, căpitane Dietrich. Chiar ai venit cu jeep-ul de la Kontum până aici?

Joe dădu din cap aprobativ şi îi oferi o ţigară. Vietnamezul acceptă şi Dietrich îi oferi şi foc, după care îşi aprinse şi o ţigară.

— De ce tu venit? întrebă Ha.

Joe privi în jur şi spuse:

— Eh, păi m-a întrebat colonelul dacă nu vreau să preiau comanda unei tabere A, iar eu i-am spus că da, cum să nu. El ma întrebat unde şi, cum auzisem că între timp ai ajuns comandantul taberei de aici, i-am spus că vreau să merg la Ben Het, întrucât aici este comandant de tabără Dai-uy Ha. Mi-a zis să vin cu maşina până aici şi să văd dacă-mi place.

Joe îi zâmbi lui Ha cu gura până la urechi iar vietnamezul se chinui să-i zâmbească cu o fată care arăta de parcă ar fi încercat să mascheze o suferinţă cumplită.

Joe îl bătu cu putere pe spate şi exclamă:

— Da, arată grozav! Nemaipomenit! Cred c-o să-mi placă aici!

L-am cunoscut imediat după această întâmplare în timpul operaţiunii reunite de la Dak Seang. La scurt timp, Joe a preluat comanda taberei Dak Pek. Prima activitate oficială la care a participat a fost un concurs, împreună cu mine şi cu sergentul cu probleme de contrainformaţii. Era un concurs important, care ne punea la încercare capacitatea combativă. În ordinea de concurs, primul a fost sergentul, apoi eu şi, la sfârşit, Joe.

Micuţul băiat Jeh ne privea zâmbind din apropiere, zgomotul apelor repezi ale râului Dak Poko înecându-ne aproape gândurile. Suit pe spinarea unui bivol indian, sergentul a rezistat cam zece minute şi acum zăcea întins, cu spatele pe malul nisipos, în dreptul vadului. Am înghiţit în sec şi am apucat frânghia legată de bivolul uriaş. Am sărit pe spinarea lui latră şi l-am îmboldit cu călcâiele în coaste. După câţiva paşi în direcţia apei, animalul a hotărât să se descotorosească de a doua creatură agasantă cocoţată pe spinarea lui: adică de mine. Am încercat să-mi

încleştez gambele şi călcâiele, dar pielea era alunecoasă. Mi-aduc aminte că i-am privit cu groază coarnele mari şi amenințătoare, în clipa când am trecut în zbor pe deasupra lor. Într-un total dispreţ faţă de etichetă, am aterizat pe spate, jumătate pe mal, jumătate în apa curgătoare.

În sfârşit, i-a venit rândul lui Joe, care ne zâmbi, sări în spinarea animalului şi îl împinse gingaş cu călcâiele în coaste.

Gata, se pare, să treacă vadul, bivolul uriaş păşi liniştit în apă, în vreme ce Joe rânjea cu gura până la urechi, fără să se înalţe pe picioarele dinainte sau dinapoi, animalul îşi văzu calm de drum, prin apa râului. Ajunse la jumătatea râului şi continua să înainteze, iar Joe râdea în hohote, apa trecându-i acum de bocanci, udându-i pantalonii până la genunchi.

Exact în momentul în care parcursese două treimi din distanţă, bivolul luă hotărârea să se răcorească niţel. În clipa în care dihania se lăsă pe fundul apei înspumate, Joe se întorsese cu faţa spre noi, ca să-i putem admira zâmbetul fermecător.

Joe dispăru sub apă, apărând în secunda următoare, cu pălăria lui de cowboy pleoştită. Îşi croi drum spre malul unde noi ne tăvăleam pe jos de râs, dar trebuie să recunosc că Joe reuşise să călărească bestia mai mult decât oricare dintre noi. Astfel, a trecut cu bine primul său test important la Dak Pek.

L-am respectat cu adevărat pe Joe în calitate de comandant de echipă şi l-am simpatizat ca om. Am impresia că, la acea dată, mă considera imatur şi nu prea înţelegea ce învârteam de fapt. Nici el şi nici alţii nu aveau nici urmă de îndoială că eram un alcoolic. De fapt – câţiva ani mai târziu, Joe Dietrich mi-a relatat că membrii echipei şovăiau să mă trezească dimineaţa, fiindu-le frică să nu-i împuşc, înainte de a apuca să beau nişte rachiu fermentat din orez sau nişte whisky. Mi-a mai povestit că era îngrijorat de faptul că-mi căutam moartea cu lumânarea, căci mă ofeream în permanenţă să plec în misiune în locul celorlalţi membri ai echipei, părându-i un pic cam „prea” zelos.

Sărbătoarea Recunoştinţei se apropia cu repeziciune şi Joe a primit o nouă directivă, fa fel ca şi celelalte tabere A din subordinea subunităţii B-24. Prin intermediul acestei directive, comandantul echipei B, locotenent-colonelul Marquis, ordona tuturor membrilor echipelor A să onoreze marea sărbătoare cu o cină tradiţională alcătuită din friptură de curcan, sos de afine şi alte asemenea delicateţuri. Directiva mai menţiona că nu se admiteau nici un fel de excepţii: întreg personalul militar trebuia

să aibă parte de o astfel de masă festivă.

Această directivă a stârnit numeroase glume şi comentarii în rândurile membrilor echipelor A. Aşa cum am menţionat şi mai devreme, am trecut printr-o perioadă în care am fost nevoiţi să ne hrănim cu elefantburgeri. Ideea de a mânca curcan şi alte bunătăţi tradiţionale într-o tabără A era, în cel mai bun caz, ridicolă.

Am avut prilejul să râdem cu şi mai multă poftă atunci când am citit mesajul de răspuns trimis de Joe Dietrich „bătrânului", în afară de caracterul său hilar, epistola a avut darul să-l facă pe Joe şi mai îndrăgit de oamenii din subordine, căci atât subofiţerii cât şi ofiţerii erau sătui până peste cap de ordinele, comenzile, directivele şi solicitările venite din partea „diviziei scaunopurtate" de comandanţi care stăteau la adăpost în oraşe, în vreme ce noi ne riscam în permanenţă pielea, în primele linii ale frontului.

Mesajul trimis de Joe la Kontum suna cam aşa:

Către. Ofiţerul comandant
Detaşamentul operaţional B-24
Compania B
Grupa a 5-a a Forţelor Speciale (Aeropurtate)
Forţele Speciale
De la: Ofiţerul comandant
Detaşamentul operaţional A-242
Compania B
Grupa a 5-a a Forţelor Speciale (Aeropurtate)
Forţele Speciale
Referitor: Mesajul dvs.
Subiect: Masa festivă a personalului militar cu ocazia Sărbătorii Recunoştinţei.

Detaşamentul operaţional A-242 a cercetat toate supermagazinele, băcăniile şi prăvăliile din partea locului, dar curcanii şi celelalte feluri tradiţionale menţionate în directiva dumneavoastră au dispărut din galantarele locale de două săptămâni şi nu există speranţe de ameliorare a situaţiei în viitorul apropiat.

Solicit ca detaşamentului operaţional A-242 să-i fie acordată permisiunea să se mulţumească cu friptură de bivol indian, orez şi alte produse alimentare disponibile pe plan local, în locul meniului tradiţional.

Cu toată stima,
căpitan Joseph K. Dietrich
Comandamentul de infanterie

Ning se afla în buncărul meu, cosând o teacă din pânză care să ţină lipită teaca de bambus a pumnalului de cracul pantalonilor mei de uniformă. Se aplecă să ridice de jos o papiotă de aţă care-i picase din mână atunci când am intrat pe uşă. Ning îşi ridică zâmbind privirea spre mine şi ţipă. Râzând mi-am scos repede de pe faţă masca de protecţie chimică, denumită de civili mască de gaze, denumire care pentru mine are o mai mare semnificaţie, chiar dacă asigură şi protecţia împotriva radiaţiilor nucleare şi a altor pericole biologice. Până în acel moment nu întrebuinţasem încă masca din dotare, dar urma să mă folosesc în curând de ea şi vroiam să mă asigur că se afla în bună stare şi avea mărimea potrivită.

Joe mă rugase să-l secondez într-o misiune importantă, dar nu aveam voie să dezvălui nimănui destinaţia operaţiunii, care avea un caracter secret. Nu puteam să le spun montagnarzilor decât că vom avea de-a face cu numeroase tancuri sovietice, cu buncăre fortificate cu beton şi că în zona respectivă NVA făcea uz de gaze toxice. Trebuia să-i antrenez în grabă pe puşcaşii noştri în folosirea măştilor de gaze şi a armei antitanc uşoare M-72. Cei mai mulţi o cunosc ca fiind un gen de bazooka portabilă şi rabatabilă (de fapt, telescopică).

Ning îmi luă masca din mână şi spuse:

— Ce-i asta? Face la tine arăţi *beaucoup* la fel-la fel ca gândac mare.

Ea râse şi am privit în ochii ei strălucitori şi plini de veselie. Singurele lucruri pe care le aveam în comun erau faptul că pe amândoi ne urau vietnamezii, că ne aflam în vâltoarea celui mai sălbatic război cunoscut de omenire şi că trăiam ca să facem dragoste sau să râdem împreună. La drept vorbind, eram fermecat de zâmbetul şi de ochii ei negri. Mi-am dat seama că eram cu adevărat îndrăgostit de ea.

Am strâns-o în braţe şi am privit adânc unul în ochii celuilalt. Feţele ni s-au apropiat încet şi buzele ni s-au împreunat, la început cu blândeţe, apoi cu pasiune. Şi-a lipit corpul de mine, iar eu am făcut la fel, vrând parcă să mă topesc în braţele ei.

Cu Ning, totul se petrecea cu o intensitate nemaiîntâlnită

înainte. Cred că de vină era nevoia de a mă adăposti într-o „matcă de siguranţă”, de tandreţe, de dragoste – toate acele lucruri pe care, în vremea aceea, mă străduiam atât de mult să le îndepărtez din viaţa mea.

Mă zbăteam în mrejele alcoolismului, de care sufeream de la vârsta de cincisprezece ani. Din punct de vedere chimic, întreaga mea existenţă emoţională se afla într-o cumplită dezordine. Când eşti alcoolic şi continui să bei, din cauza dezechilibrului chimic şi a comportamentului aberant, ajungi să suferi de sentimente extrem de puternice de vinovăţie şi, în acelaşi timp, de singurătate. Sufeream de aceste sentimente – la fel ca şi mulţi alţi veterani alcoolici sau dependenţi de alcool, care, în Vietnam fiind, turnau în ei ca într-un butoi – şi mi-am petrecut o mare parte din timp încercând să anesteziez acea incredibilă goliciune sufletească cu ajutorul băuturii şi, din când în când, a drogurilor.

Pe lângă teama de moarte pe care o negam şi împotriva căreia luptam în permanenţă, aveam o legătură nelegitimă cu o femeie, deşi mă căsătorisem cu puţin înainte de a pleca la război. Eram total nemulţumit de administraţia militară superioară; de concetăţenii americani care ne dispreţuiau pentru că acţionam conform credinţelor noastre; de maşinăria politică ce se implica în conducerea treburilor militare, în loc ca acest lucru să fie lăsat în seama comandanţilor militari; de presa care parcă devenise inamicul nostru; de sud-vietnamezi, care încercau tot timpul să-mi vină de hac; de nord-vietnamezi, care şi ei puseseră o recompensă pe capul meu; dar cea mai importantă dintre toate era frustrarea incredibilă pe care o resimţeam din pricina sorţii nenorocite a montagnarzilor şi a discriminărilor la care erau supuşi de către vietnamezi.

În afară de Ning şi de poporul ei, uram parcă pe toată lumea. Ceea ce nu ştiam atunci era că, de fapt, mă uram pe mine însumi.

M-am trezit din somn tresărind şi am început să râd. Cineva îmi gâdila glezna şi gamba. Era o limbă umedă. M-am uitat în jos, spre piciorul patului şi am zărit conturul unui corp care se mişca sub pătură. Am auzit-o pe Ning chicotind şi i-am simţit din nou limba pe partea interioară a gambei. Am tresărit ca ars şi Ning a râs cu voioşie. Am apucat la iuţeală un obiect, cu puţin înainte ca ea să revină lângă mine, chicotind. S-a uitat la mine şi văzând că îmi pusesem din nou mască pe figură a scos un mic ţipăt şi a izbucnit în hohote de râs. Mi-a tras masca de pe faţă şi m-a

îmbrăţişat cu mult foc.

— Tu fost gândac mare din nou! zise ea, chicotind. Nu fi gândac mare. Sperii la mine *beaucoup*! Fii doar Don, bărbat numărul unu pe care eu te iubesc.

Ne-am sărutat şi mi-am dat seama că antrenamentul cu puşcaşii avea să înceapă mai târziu ca de obicei.

Soarele strălucea încă cu putere deasupra văii de smarald când am aliniat plutonul de puşcaşi în mica zonă de antrenament amenajată în apropierea pistei de aterizare. Îl aveam lângă mine pe Nhual şi le dădusem deja primele instrucţiuni de folosire rapidă a măştii de gaze.

I-am spus lui Nhual să-i alinieze cu faţa la un şir de ţinte de carton pe care le înfipsesem în solul moale de la baza unei movile din preajma pistei. M-am asigurat mai întâi că mă aflam faţă de ei în direcţia dinspre care bătea vântul şi brusc am scos la iveală două grenade cu gaz CS, am tras cuiele de siguranţă şi le-am aruncat în mijlocul lor.

În limba Jeh nu există cuvinte pentru „gaz” sau „mască”, astfel că Nhual a urlat:

— Dei ei johom!

Expresia înseamnă, cuvânt cu cuvânt, „Fără respiraţie!”

Cel mai tânăr războinic, un băiat de doisprezece ani, care avea deja la activ câteva victime şi-a scos masca şi a repetat calm ordinul lui Nhual. Ceilalţi bărbaţi arătau derutaţi şi speriaţi, dar când au tras gaz în plămâni, au intrat pur şi simplu în panică. Cu ochii înroşiţi şi plini de lacrimi, au început să fugă cuprinşi de groază, dar i-am oprit din alergare trăgând cu automatul meu CAR-15 în pământ, în faţa lor. Tânărul războinic s-a descurcat de minune cu masca, aşa că i-am dat lui automatul şi am alergat la ceilalţi, încercând să-i ajut, arătându-le cum trebuie să-şi pună măştile. Cu toate acestea, panica ce pusese stăpânire pe ei era atât de puternică încât nici focurile de armă nu i-au împiedicat să încerce să scape de gazul înecăcios şi arzător. Puşcaşii s-au repezit către râul aflat la o sută de metri distanţă. Toţi se frecau plini de convingere la ochi şi trei dintre ei au început să vomite căci apucaseră să inspire adânc gazul puternic. După ce am râs pe săturate, eu şi Nhual am pornit spre râu.

Am aliniat plutonul şi i-am adus din nou la locul antrenamentului. Montagnarzii, foarte mândri şi curajoşi din fire, îşi lăsaseră capetele în jos de ruşine – toţi, în afară de bărbatul de doisprezece ani, care în America ar fi fost considerat un puşti.

Ajunşi la zona de antrenament, am aliniat plutonul şi i-am ordonat tânărului războinic să iasă din formaţie. Cuvintele erau de prisos. Tocmisem nişte prostituate din Kontum să ne facă nişte eşarfe triunghiulare negre, având scrise pe spate cuvintele „Forţa de asalt Dak Pek”. Toţi americanii purtau la gât asemenea eşarfe. Singurii care le mai purtau erau puşcaşii montagnarzi care le primeau drept răsplată pentru acte de vitejie deosebite. Cu toate că ceea ce făcuse tânărul războinic nu constituia chiar un act de înfruntare a morţii, mi-am scos eşarfa şi i-am legat-o la gât. El a zâmbit larg, cu umerii traşi înapoi şi pieptul scos în afară. Ceilalţi erau în stare să intre în pământ de ruşine. Iată cum un băiat de doisprezece ani fusese răsplătit pentru ceea ce ei nu fuseseră în stare să facă, pentru că fuseseră prea laşi. Eşarfa a acţionat ca un excelent stimulent moral pentru mercenari, care în mod normal primeau numai bani, nu şi decoraţii sau alte forme de recunoaştere oficială.

M-am deplasat către una din ţintele de carton, în vreme ce Nhual a ordonat oamenilor să se aşeze şi să ia o pauză de cinci minute pentru o ţigară. Am scos alte două grenade cu gaz şi le-am aruncat în mijlocul lor. Toţi, până la unul şi-au scos de data asta măştile pregătindu-se să şi le pună.

Simultan, din rândurile lor, s-au auzit mai multe strigăte de *„Dei ei johom!”* Unul din ei nu reuşea să-şi strângă cele şase curele ale măştii, fiind ajutat de vecinul său, care şi-o fixase deja. În câteva secunde, îşi puseseră toţi măştile pe figură, privind mândri unul la celălalt şi la mine, învăluiţi de norii de gaz toxic.

Mulţumit, i-am spus lui Nhual să-i adune în linie. După ce s-au aliniat, le-am ordonat, tot cu ajutorul lui Nhual, să deschidă focul asupra ţintelor de carton. Căci, una era să porţi o mască de gaze şi alta era să tragi şi să nimereşti inamicul în timp ce aveai masca pe figură. Au tras şi au ratat, au încărcat din nou şi au tras; unii au ratat, alţii au nimerit ţinta; au reîncărcat, au tras şi au nimerit. Am reluat exerciţiul iarăşi şi iarăşi.

În după-amiaza. Aceea am lucrat cu două plutoane şi am terminat exerciţiile cu puţin înainte de cină.

M-am dus la adăpostul echipei şi am luat din frigider nişte carne, iar de la bar două cutii de bere. Am plecat apoi la buncărul meu, dar Ning nu era acolo. Am găsit-o la mătuşa şi la unchiul ei. Aceştia o crescuseră, căci părinţii îi fuseseră ucişi de către Viet Minh.

Mai demult, îi plătisem unchiului lui Ning o dotă pentru

logodnă, probabil cea mai mare dotă plătită vreodată în tribul acela. Porcii, puii, orezul, mărgelele, hainele şi celelalte daruri au făcut din cei doi bătrâni un cuplu bogat. Eu eram eroul lor.

Conform tradiţiei jah, un cuplu logodit locuia împreună vreme de un an, interval în care nu aveau voie să-şi consume până la capăt relaţia. Totul trebuia să se mărginească la mângâieri, oricât de intime, dar nimic mai mult. Ning şi cu mine trişam ori de câte ori aveam prilejul.

Am luat-o de mână şi ne-am îndreptat spre dealul american, ce se înălţa direct în faţa noastră. Părinţii ei adoptivi locuiau într-un buncăr lângă perimetrul plutonului de securitate, la limita vestică extremă a perimetrului dealului american.

Am traversat dealul şi am pornit către pista aflată dincolo de terenul de instrucţie şi cartierul general al taberei, dincolo de frizerie, de şcoala pe care eu am creat-o şi de magazie. Dincolo de acestea se afla dispensarul taberei şi platforma pentru elicoptere. Am ieşit pe poarta principală, salutând santinela din postul de gardă adăpostit cu saci de nisip.

Când am ajuns la râul Dak Poko, i-am dat lui Ning mâncarea pe care o adusesem într-un mic rucsac, împreună cu automatul CAR-15 şi *poncho-ul* militar împăturit. Am luat-o în braţe şi am traversat apa repede a râului prin vad. Am lăsat-o jos pe malul celălalt şi ne-am sărutat.

— De ce făcut asta? A întrebat ea.

— Pentru că te iubesc şi aş vrea să te sărut tot timpul.

— Nu, nu. De ce purtat la mine peste râu?

Am izbucnit în râs.

— Iubito, la noi asta se cheamă să fii gentleman. Am avut grijă de tine să nu te uzi.

M-a privit uluită şi mi-a spus:

— Nu înţeles. Eu udat-mereu. Mă usuc repede. Nu transpirat. Apa face bine şi spală picioarele – pe mine, picioarele mele.

— Ştiu, ştiu, i-am răspuns zâmbind.

— Când întors, eu port pe tine peste râu. Ţii ghetele uscate şi uniforma uscată, la fel-la fel.

Am râs cu poftă şi am pornit spre iarba înaltă. Soarele se apropiase de piscuri şi razele sale cădeau pieziş peste vale, străpungând ici-colo norii aflaţi la joasă înălţime. Am mers pe cărare şi ne-am oprit brusc în momentul în care o viperă de bambus, de culoare verde, s-a ivit pe neaşteptate în faţa noastră, pe cărare. Era şarpele mortal pe care americanii îl porecliseră

„un pas şi jumătate”; otrava sa neurohemotoxică era atât de puternică încât, dacă erai muşcat, se presupunea că nu mai ai timp să mai faci decât un pas şi jumătate înainte s-o mierleşti. Soldaţii mai bătrâni îi sfătuiau pe ceilalţi ca, în cazul în care erau muşcaţi de o astfel de viperă, să-şi aprindă o ţigară şi să încerce s-o termine de fumat. Mai demult, în timpul unor misiuni, avusesem de a face cu câteva vipere, iar o dată era gata să fiu muşcat de mână de către un krait vărgat, pe care l-am omorât; de asemenea am fost atacat de o cobră scuipătoare, întâlnisem deci destui şerpi veninoşi, dar acum Ning era cu mine şi nu vroiam să risc vreo nenorocire. Mi-am scos revolverul din toc şi am tras. Capul şarpelui s-a făcut nevăzut.

Câteva minute mai târziu, ne aflam deja la picioarele dealului pe care se afla satul familiei lui Ning, Dak Tung. Am luat-o pe cărare şi, după cinci minute, intram pe poartă. Sătenii ne-au întâmpinat cu bucurie. Ca întotdeauna, cei şase montagnarzi însărcinaţi de FULRO să-mi asigure garda de corp, ne urmau îndeaproape şi cu toate că sătenii s-au ţinut departe de cele şase santinele, până la urmă, câteva femei tinere le-au adus vase de apă.

Şeful satului ne-a ieşit în drum, zâmbind larg şi ne-am salutat după obiceiul jah: trebuia să întinzi celuilalt mâna dreaptă, în timp ce cu stânga trebuia să te prinzi de încheietura mâinii drepte.

Ştiind că nu vorbea englezeşte, am zâmbit cu voioşie în timp ce-i spuneam:

— Încântat să te revăd, ‘te-n cur pe mă-ta de Viet-Cong labagiu.

Înţelegând ce spusesem, Ning a râs cu poftă, mai ales că ştia că vorbele mele reflectau adevărul. Băşinosul ăsta bătrân făcea un joc dublu, căutând să se aibă bine atât cu noi cât şi cu Viet-Cong-ii locali şi cu NVA. Un adevărat diletant într-ale politicii, probabil că a luat lecţii de la trupele LLDB.

Cu Ning pe post de translator, i-am spus că vroiam să închiriem un foc de gătit şi un buncăr, căci intenţionam să ne petrecem noaptea în sat. El ne-a oferit propriul buncăr, dar l-am refuzat. Imediat am primit cele cerute şi Ning a pregătit mâncarea pe care o adusesem. Eu am intrat în buncăr şi am aşezat cele patru lumânări în colţurile încăperii. Am întins apoi pe podeaua de pământ bătătorit *poncho-ul şi* am turnat berea din cutii în două gamele. Înainte de asta însă, am scos mica

floare pe care o purtasem cu grijă într-una din gamele şi am pus-o în vaza improvizată dintr-un tub gol de cartuş de 0,50, în care am turnat puţină apă.

Ning a adus mâncarea în buncăr şi a zâmbit când a văzut ce pregătiri făcusem. Şi-a dat jos *atok*-ul, iar eu mi-am dezbrăcat hainele. N-am vorbit deloc. Ne uitam doar unul la celălalt şi mâneam fără grabă, aşezaţi turceşte în buncărul luminat de cele patru lumânări. Ning ştia că urma să plec în cea mai periculoasă misiune, iar eu ştiam că existau toate şansele ca Joe şi cu mine să nu ne mai întoarcem vii. Ca la un semnal, am lăsat amândoi mâncarea jos şi ne-am topit unul în braţele celuilalt. Am culcat-o pe poncho şi am început să o sărut pe trup încet şi cu multă tandreţe. Peste două zile urma să plec, dar noaptea aceasta avea să fie liniştită şi plină de răbdare. Dacă Charlie nu hotăra altfel, această noapte nu va fi una de război. Va fi o noapte de dragoste, tandră şi răbdătoare – exact opusul războiului.

Cu toate că în zilele acelea eram stăpânit de un zel exagerat, înţelegeam şi apreciam exact stupiditatea războiului. Eram fie caricatura unei entităţi puternice rezistând fizic unei brute, două entităţi excesiv de frustrate sau prea slabe ca să comunice efectiv, ori pur şi simplu două entităţi care puneau prea puţin preţ pe elementele constituente individuale ale ţărilor lor, respectiv, fiinţele umane. Pentru mine, dragostea era evident preferabilă războiului. Acum, nu mă mai satur de dragoste şi sper să nu mai aud niciodată de război.

Valea Piei Trap era una dintre cele mai puternice poziţii ale NVA din întreg Vietnamul de Sud. Ea reprezenta punctul principal de infiltrare al Cărării Ho Şi Min, pătrunzând pe teritoriul sud-vietnamez ceva mai la sud de punctul unde se întâlneau graniţele Laosului, Cambodgiei şi Vietnamului de Sud. Înainte de Ofensiva Tet din februarie 1968, NVA a construit un drum prin Valea Piei Trap, reuşind să strecoare pe aici camioane şi tancuri de fabricaţie sovietică, pentru a le folosi împotriva oraşelor Kontum şi Pleiku. Era situat la vest de una dintre „surorile” taberei Dak Pek: Polei Kleng. Cu toate că zilnic asupra lui se abăteau „bombardamentele-linţoliu” ale bombardierelor B-52, aşa numitele „lumini de arc”, NVA ara craterele bombelor de două sute cincizeci de kilograme şi drumul era doar ceva mai accidentat ca înainte. De asemenea, din douăzeci în douăzeci de metri fuseseră amenajate buncăre fortificate cu buşteni sau cu beton, astfel încât soldaţii NVA aveau la dispoziţie o mulţime de

locuri în care puteau să se ascundă în cazul unui atac aerian. În plus, au fost construite numeroase poduri de lemn care treceau pe sub numeroasele cursuri de apă întâlnite în cale, la o adâncime de cincisprezece-treizeci de centimetri sub nivelul apei. Majoritatea pârâurilor din jungla muntoasă erau limpezi precum cristalul dar ploile dese le făceau să devină tulburi. Din acest motiv, se întâmpla ca de multe ori avioanele să treacă pe deasupra lor şi să nu le depisteze. Principalele cursuri de apă erau Nam Sathay, Ya Tri şi Dak Hodrai, toate mergând de-a lungul văii, spre sud-vest.

Valea avea o ramificaţie dinspre nord-vest şi alta dinspre nord-est.

Dar lucrul cel mai important legat de Valea Piei Trap nu era magistrala folosită pentru infiltrarea trupelor, a tancurilor şi a echipamentului. Nici numeroasele complexe de buncăre. Şi nici faptul că era atât de bine apărată încât orice încercare de infiltrare din partea trupelor americane era întâmpinată cu atacuri chimice. Nici marile depozite secrete de muniţii.

Rapoartele de spionaj recente indicau existenţa în vale a unui lagăr de prizonieri de război, o construcţie eficientă din bambus, în care prizonierii americani erau ţinuţi şi interogaţi înainte de a fi transferaţi în închisorile mai mari din Laos sau Vietnamul de Nord.

Împreună cu o sută de puşcaşi jah aprigi, Joe Dietrich şi cu mine urma să ajungem la acea fortăreaţă inamică, până atunci încă necucerită, să luptăm împotriva tancurilor, gazelor toxice, soldaţilor NVA şi fricii, să localizăm, iar apoi să salvăm prizonierii de război americani. Noi urma să ne aflăm în primele elicoptere care aveau să ia cu asalt capătul vestic al văii, exact pe graniţa laoţiană. În spatele nostru, alte companii CIDG provenind din mai multe tabere A, incluzând Polei Kleng, Duc Co, Plateau Gi şi Piei Djerang, o companie din cadrul Forţei Mike şi unităţi ale Diviziei a 4-a Infanterie urmau să execute o operaţiune de „explorare-curăţire”, deplasându-se câte trei unităţi în linie prin această vale mare. Trebuia să acţionăm ca o forţă de blocaj, împiedicând trecerea peste graniţă a unităţilor NVA, obligate, conform previziunilor, să se retragă din faţa unităţilor aliate. În plus, trebuia să asigurăm securitatea flancurilor, împiedicând alte unităţi NVA să între în Vietnam din Cambodgia şi să atace unităţile noastre aflate în mişcare. Urma să ajungem în vale printr-un asalt masiv cu elicoptere, urmând unei pregătiri

temeinice de artilerie, precedată de un raid aerian cu avioane de vânătoare şi bombardiere B-52. La bazele din Tuy Hoa şi Cam Ranh Bay aşteptau gata să intervină în ajutorul nostru escadrile de avioane de vânătoare. Totodată, escadrile de elicoptere Huey şi Cobra urmau să ne asigure sprijin aerian local. În plus faţă de toate acestea, ni se puneau la dispoziţie şi câteva avioane Spooky[36]. Se mai spera ca, la puţină vreme după ajungerea noastră în vale, să poată fi amplasate câtăva baterii de obuziere de 105 şi 155 de milimetri. După cucerirea obiectivului, urma să ni se asigure şi sprijinul artileriei de 175 mm de la baza combinată amplasată în apropierea taberei A de la Polei Kleng.

Mai întâi, unităţile noastre urmau să fie transportate cu elicopterul la Polei Kleng, unde trebuia să ne stabilim baza în vecinătatea perimetrului taberei. Urma deci să campăm în mijlocul celorlalte unităţi menţionate şi să pornim de acolo în misiune după primirea ordinului de luptă. Numai americanii erau preveniţi în privinţa acestei operaţiuni.

Joe şi cu mine ardeam de nerăbdare. Faptul că cei din LLDB nu ştiau unde vom merge şi ce vom face putea fi tocmai şansa de care aveam nevoie ca să realizăm ceva măreţ. Speram ca Valea Piei Trap să devină pentru noi „Valea Victoriei”.

Optimişti incorigibili, eu şi Joe visam la acest lucru. Şi totuşi, în ciuda acestui idealism, eram stăpâniţi de teama ascunsă că, dacă şi această operaţiune se desfăşură după tipicul deja cunoscut al majorităţii acţiunilor din Vietnam, în loc de „Valea Victoriei”, putea să devină „Valea Lacrimilor”.

Am sărit pe spinarea calului meu alb-negru, Overo, vopsit în culorile războiului. Frâul era împletit din cureluşe de piele neargăsită, iar coada era legată într-un nod – semnul războiului. Pe fiecare din picioarele din faţă avea câte cinci dungi roşii iar pe gât şi crupă – nişte amprente de mână, tot roşii. Două pene de vultur fuseseră împletite în coama sa albă. Îmi vopsisem faţa în culoarea roşie a războiului, înmuindu-mi degetele în vopsea şi întinzând-o apoi pe piele, dinspre nas către urechi; păreau nişte gheare de vultur. În plus, în jurul ochilor aveam o mască de vopsea neagră, ca de raton. Purtam un şort, mocasini cu talpă moale împodobiţi cu spini de porc ţepos, o platoşă şi un pumnal,

[36] Spooky (sau Puff – Dragonul vrăjit) era un avion cu elice C-47, modificat, echipat cu patru mitraliere Gatling comandate de computer, capabile să tragă opt mii de gloanţe de 7,62 mm într-un minut, *(n.a.).*

iar în părul negru şi foarte lung îmi prinsesem o pană de vultur.

Am privit spre culmea dealului îndepărtat şi am văzut un întreg regiment al cavaleriei americane condus de un ofiţer cu părul lung şi blond, purtând nişte pantaloni eleganţi din piele de cerb. Călărea un magnific cal murg pintenog şi cu stea în frunte.

Un ţipăt m-a făcut să întorc capul şi am zărit-o pe femeia mea ieşind din cortul din piele de bizon. Era minunat de frumoasă, soarele dimineţii scăldându-i pielea arămie şi părul negru strălucitor. A alergat spre mine, zâmbind şi cu lacrimi în ochi, apoi mi-a sărit în braţe. Am strâns-o la piept şi buzele noastre s-au întâlnit, părul ei lung revărsându-se peste umerii mei goi.

Am deschis în sfârşit ochii şi am văzut-o pe Ning care mă săruta cu ochii închişi, în loc de bună-dimineaţa. Am îndepărtat-o de mine şi răcoarea dimineţii m-a umplut de fiori. Am râs gândindu-mă la filmele romantice pe care le văzusem, în care îndrăgostiţii se trezesc şi, înainte de toate, fac dragoste.

— De ce tu râzi? m-a întrebat Ning.

— Hollywood, iubito. Trebuie să mă duc să fac pipi şi să mă spăl pe dinţi.

— Eu făcut la fel-la fel deja. Pus periuţa tău şi pasta de dinţi afară de uşă. Şi apă.

Am zâmbit şi, aplecându-mă de la mijloc, am ieşit pe uşa buncărului. Am admirat strălucirea răsăritului de soare şi aburul care se ridica deasupra văii. În oricare alt loc s-ar fi numit ceaţă de dimineaţă, dar aici era abur.

O oră mai târziu, eu şi Nhual transportam câteva butoaie de două sute de litri goale de la depozitul de combustibil. Le-am încărcat pe platforma unui camion de trei sferturi de tonă şi le-am dus pe terenul de antrenament. I-am găsit pe montagnarzi deja adunaţi acolo, fumând, glumind şi râzând. Urmând instrucţiunile lui Nhual, au aranjat butoaiele în linie pe locul unde, de obicei, erau aşezate ţintele de carton.

Mi-am petrecut apoi întreaga zi învăţându-i pe toţi puşcaşii care aveau să participe la operaţiune cum să tragă cu arma uşoară antitanc M-72 LAW. Sunt sigur că după toate aceste antrenamente de folosire a măştilor de gaze şi de trageri cu M-72 LAW, puşcaşii erau convinşi că vom merge să atacăm Hanoi-ul.

Arma antitanc uşoară consta dintr-un dispozitiv tubular uşor, de mici dimensiuni, care avea în el e rachetă. Tubul, de culoare măslinie, avea capace la ambele capete. Înainte de tragere, se

scoteau siguranţele şi se desfăceau capacele. Unul dintre ele rămânea atârnat de o sfoară. Celălalt se rabata şi devenea un soi de pat. După desfacerea capacelor, se trăgea afară tubul interior, cu diametru mai mic, până când se fixa ferm datorită unui mecanism de blocare. La partea superioară, mulţumită unui arc, se înălţa o cătare din material plastic. Diviziunile roşii de pe plăcuţa cătării marcau distanţele în metri până la ţintă. În faţa cătării era amplasat trăgaciul, un buton acoperit cu cauciuc, acţionat prin apăsare.

La lansare, racheta din interiorul acestei bazooka cu folosinţă unică producea un recul foarte puternic, periculos prin el însuşi. Pericolul era similar cu cel al unei bazooka propriu-zise şi al armelor moderne fără recul de 90 şi 120 mm.

Spre deosebire de bazooka folosită în timpul Războiului al Doilea Mondial şi în Coreea, care avea un proiectil exploziv cu încărcătură preformată, M-72 LAW avea o rachetă incendiară. La lovirea ţintei, racheta exploda, generând instantaneu o căldură intensă, capabilă să topească, de exemplu, blindajul unui tanc, pătrunzând în acelaşi timp prin gaura creată. Deşi gaura nu avea un diametru prea mare, fragmentele de oţel topit provenite de la blindaj şi de la rachetă ricoşau în incinta tancului. În mod invariabil, rezervele de muniţie şi de combustibil se aprindeau, provocând o explozie secundară. În plus, bucăţile de metal fierbinte străpungeau trupurile oamenilor aflaţi în tancul, buncărul sau vehiculul lovit. Unda de şoc a exploziei produse de rachetă era de asemenea mortală.

După tragerea cu M-72. LAW, tubul gol se arunca.

În după-amiaza aceea am tras numeroase asemenea proiectile, apoi am distribuit fiecărui puşcaş câte două M-72 LAW, pe care să le poarte cu ei în misiune. Restul zilei ni l-am petrecut distribuind muniţie şi raţii de hrană.

A doua zi m-am trezit înainte de revărsatul zorilor şi, căscând, m-am dus împleticindu-mă la sala de baie. Am lăsat-o pe Ning dormind. În timpul nopţii, din pricina stării nervoase cauzate de nerăbdare, m-am trezit de mai multe ori şi am auzit-o suspinând încetişor, lacrimile prelingându-se tăcute pe pernă. Vroia să-mi ascundă cât de îngrijorată era din cauza apropiatei misiuni. Nu puteam să-i spun unde urma să plecăm, dar Ning a fost în stare să-şi dea seama că aceasta era posibil să fie „mama tuturor bătăliilor”. Comportamentul meu trăda o oarecare nelinişte şi, cu siguranţă, ne-am pregătit pentru această operaţiune aşa cum nu

o mai făcusem niciodată până atunci.

Am făcut duş şi m-am bărbierit ştiind că vor trece săptămâni până la următoarea baie. M-am privit în oglindă: în ziua aceea ochii mei erau verzi, în timp ce în alte zile, erau de culoare căprui-deschis. Aveam faţa foarte bronzată şi slabă. Părul tuns scurt putea fi descris ca fiind castaniu, iar mustaţa şi sprâncenele aveau o nuanţă ceva mai închisă. Aveam un metru optzeci şi şase înălţime şi cântăream la acea dată şaptezeci de kilograme. Toate ascensiunile montane şi antrenamentele de dinainte de Vietnam îmi transformaseră fibrele musculare în nişte adevărate cabluri de oţel. Am închis ochii şi m-am rugat pentru propria-mi siguranţă şi pentru victorie; am adăugat apoi câteva cuvinte pentru montagnarzii şi pentru familia aflată în ţară. Deschizând ochii, mi-am privit din nou imaginea în oglindă, simţind că devenisem un pic cam narcisist.

I-am zâmbit tipului din oglindă şi i-am spus:

— Bendell, dacă vei fi prins de data asta, va trebui să-ţi dai demisia din SF, indiferent cât de speriat eşti.

Brusc, am simţit din nou nevoia de a mă ruga. Nu cred că au existat atei în rândurile forţelor americane care au luptat în Vietnam, exceptându-i, poate, pe unii dintre cei plecaţi în concediu.

Am închis din nou ochii şi m-am lăsat în genunchi, cu obişnuita mea aplecare spre gesturile teatrale.

— Dumnezeul meu, ştiu că voi străbate valea umbrelor morţii şi ştiu, Doamne, că de data asta e foarte probabil ca micii labagii să-mi vină de hac. Iartă-mi limbajul, Doamne. Dacă-mi va fi dat să mor în această misiune, rogu-te să-mi dai voie să-i salvez mai întâi pe prizonierii. De război de acolo şi nu mă lăsa să mă comport ca un papă-lapte. În numele lui Hristos, îţi mulţumesc şi mă rog ţie. Amin.

Acum nu mă mai rog în felul ăsta, dar îmi petrec mult timp rugându-mă. Poate că mulţi nu vor fi acord cu folosirea unui astfel de limbaj fată de Puterea Divină, dar oricine a făcut parte din Forţele Speciale va înţelege perfect. Era ca şi cum neam fi aflat pe o altă planetă. Am căpătat obiceiuri nepământene şi ne-am dezvoltat un mod de gândire diferit. Slavă Domnului, totuşi, că spiritualitatea veşnic prezentă a luptătorului rămăsese neschimbată, făcându-şi simţită prezenţa în momentele în care trebuia înfruntat inamicul. Sosise momentul când se numărau „loviturile”. Sosise momentul să intrăm în valea umbrelor morţii.

Sosise momentul să intrăm în Valea Piei Trap.

Când am aşezat buchetul de flori împreună cu portmoneul şi inelul SF pe pernă, Ning a deschis încet ochii şi, brusc, s-a trezit, ridicându-se. Lacrimile au început să-i curgă pe obraji în timp ce se chinuia, curajoasă, să zâmbească.

— Războinicul meu pleacă la luptă, a spus ea încetişor.

— Iar iubitul tău se va întoarce acasă ca să te ţină în braţe şi să te sărute cât e noaptea de lungă, am răspuns eu, zâmbind.

Ea mi-a zâmbit.

— Tu faci asta cu mine, mi-a zis, ridicând florile de pe pernă, tu îmi dai dragoste *beaucoup,* dar părăseşti buncărul. Tu mergi la junglă şi tu tigru, nu Don al meu. Tu ucigaş.

M-am gândit la cuvintele ei şi am privit afară, pe uşa buncărului. Aveam pe mine costumul de camuflaj, cartuşiera şi raniţa. Automatul CAR-15 se afla în mâna mea stângă. Mi-am aprins un Lucky Strike, am tras cu sete un fum şi m-am uitat din nou la iubita mea.

— Dragostea mea, ăsta-i motivul pentru care am venit aici.

Ea s-a ridica din pat şi s-a apropiat de mine, izbucnind brusc în lacrimi şi adăpostindu-se în braţele mele. Chiar şi atunci când plângea, avea ochii plini de bucurie şi voioşie. A vrut să spună ceva, dar i-am făcut semn să tacă şi i-am lipit degetul arătător de buze.

I-am sărutat pleoapele cu blândeţe şi i-am spus:

— Te iubesc de zece mii de ori.

Ea mi-a zâmbit larg şi mi-a răspuns:

— Te iubesc la fel-la fel. Ad…

I-am atins din nou buzele, întrerupându-i cuvintele şi i-am spus:

— Să nu spui adio, iubito. Mă voi întoarce peste două săptămâni. Vom face dragoste *beaucoup.*

Ea şi-a luat *atok*-ul, vrând să şi-l îmbrace, dar eu am apucat-o cu blândeţe de braţ şi am clătinat din cap.

— Rămâi aici, te rog. Ai să auzi când vor pleca elicopterele.

Ea mi-a făcut cu ochiul, o chestie învăţată de la mine. Am zâmbit, i-am făcut şi eu cu ochiul, m-am întors repede şi m-am îndreptat spre trepte.

În momentele acelea nu eram deloc melodramatic. Trebuia să-l ajut pe Joe Dietrich să-i încărcăm pe oameni în elicoptere şi să plecăm de acolo rapid şi fără complicaţii inutile. Trebuia să mă concentrez asupra activităţii şi nu vroiam ca Ning să stea cu ochii

pe mine, riscând să-mi abată gândurile. Căci, fără doar şi poate, reuşea de minune să-mi atragă atenţia.

O oră mai târziu, zece elicoptere Huey zburau în formaţie între Dak To şi Ben Het. În fiecare aparat de zbor, şeful echipajului şi mitraliorul cercetau cu atenţie jungla, căutând semne ale focului inamic. Vederea aparatelor Huey. Zburând la numai câţiva metri de noi, în fată, lateral şi în spate, ne crea o senzaţie palpitantă. Pe sub noi, ia câteva mii de metri mai jos, imaginile junglei ciuruite de bombe se derulau cu repeziciune. Când, în cele din urmă, am început să coborâm spre marele teren de aterizare de lângă Polei Kleng, i-am auzit pe puşcaşii din elicopterul meu murmurând despre Valea Piei Trap. Toate că ne aflam atât de departe de Dak Pek, oamenii mei auziseră despre acea fortăreaţă şi înţeleseseră că într-acolo ne îndreptam.

Acest lucru era de-a dreptul uluitor, dacă ţineai cont de faptul că aceşti oameni simpli şi primitivi puneau uneori americanilor întrebări de genul: „Câte zile îţi trebuie ca să ajungi la satul tău?”

Aceasta era singura modalitate în care ei îşi puteau da seama cât de departe locuiam.

Joe a plecat spre tabăra A Polei Kleng, aşa încât eu am preluat comanda şi i-am pus pe oameni să amenajeze mai întâi perimetrul, să sape tranşeele şi posturile suplimentare. După care şi-au întins corturile, au săpat latrinele şi, firește, au început să-şi pregătească mâncarea. În noaptea aceea nu era nevoie să trimitem patrule sau să asigurăm ambuscade şi posturi de ascultare; mă bucuram deci că toţi oamenii aveau să se odihnească liniştiţi. Divizia a 4-a Infanterie preluase asigurarea securităţii taberei, în zona de staţionare.

Am turnat o cană de apă aburindă într-o pungă de plastic ce conţinea carne condimentată deshidratată, raţia LRRP care îmi plăcea cel mai mult. Am mâncat hrana delicioasă şi, la sfârşit, în loc de bere, am băut o gamelă cu ceai fierbinte. Auzind nişte focuri de armă, am întors capul şi i-am zărit pe montagnarzi aruncând în aer cutii de conservă goale şi trăgând în ele.

Joe şi cu mine ne luaserăm cu noi pistoalele şi centurile de cowboy, aşa că mi-am aprins o ţigară şi m-am dus spre locul unde erau adunaţi puşcaşii. Nhual a aruncat în sus o cutie, iar eu mi-am scos la iuţeală revolverul Smith & Wesson, trăgând din şold. Am ratat ţinta cu mare succes.

În spatele meu se afla tabăra A Polei Kleng şi în partea cealaltă a văii, spre est, se înălţau nişte munţi acoperiţi de

junglă.

În vecinătatea imediată a bazei de declanşare a operaţiunii se afla o unitate de infanterie mecanizată aparţinând Diviziei a 4-a. Nhual şi câţiva montagnarzi au tras pe rând în cutiile de conserve. Terminându-mi ţigara, i-am scuturat scrumul incandescent, îngropându-l cu piciorul în pământ. Am zdrobit tutunul rămas între degete şi l-am risipit în vânt. Am făcut apoi hârtia rămasă ghemotoc şi am aruncat-o cu un bobârnac în buruieni. Felul acesta de a-mi stinge ţigara era un bun obicei căpătat încă de pe vremea antrenamentelor din ţară, pe care l-am respectat cu sfinţenie. Nu avea nici un rost să laşi în urma ta semne care să dea de veste inamicului unde te aflai ca şi faptul că eşti un fumător de ţigări americane. Nhual a aruncat în sus o cutie, iar eu mi-am tras din nou pistolul din toc, trăgând două focuri şi ratând la fel ca şi prima oară.

Întrezărind o şansă de a mă face să-mi pierd prestigiul, un tânăr sergent LLDB de la Dak Pek s-a apropiat de mine, urmat îndeaproape de câţiva vietnamezi. Se zvonea că tresele acestui mormoloc fuseseră cumpărate de şarlatanul de taică-său şi că, de la sosirea sa la Dak Pek, se număra printre cei mai zurbagii membri ai echipei LLDB. La şoldul drept, avea un Colt 0,45 automatic de fabricaţie militară.

Simţind că ceva plutea în aer, am scos repede din încărcător tuburile goale, mi-am reîncărcat revolverul şi l-am vârât în tocul de la sold. Deşi încercam să par relaxat, aveam de fapt toate simţurile încordate şi pregătite pentru o situaţie neplăcută. Căci aşa se întâmpla ori de câte ori acest nemernic de subofiţer LLDB se afla în preajma americanilor. Nervii îmi erau puşi la grea încercare de rânjetul obraznic de mare şmecher, de pe faţa tânărului vietnamez.

Cowboy-ul american întruchipa pentru vietnamezi imaginea eroului neînfricat. Soldaţii vietnamezi încercau să-i imite pe cowboys, exersând ore în sir scoaterea rapidă a revolverului din tocul de la sold. Mucosul din faţa mea se număra printre aceştia. Vrând, în mod evident, să se grozăvească faţă de amicii săi care se holbau rânjind, sergentul se opri în poziţia clasică a pistolarului, cu picioarele crăcănate, la şase metri în faţa mea.

— Trung-uy, tu şi eu tragem pistolul, la fel-la fel cowboy.

Chiar aşa. Într-o fracţiune de secundă am realizat mai multe lucruri: unu – sergentul era încredinţat că nu-l voi lua în serios şi că voi bate în retragere, pierzându-mi astfel prestigiul; doi –

vietnamezul era înarmat cu un 0,45 automatic mare şi greu de mânuit, în vreme ce au aveam un revolver 0,357 magnum; trei – crescusem având drept idoli eroi ca Lone Ranger, Roy Rogers şi Range Rider şi asemenea multor copii americani, devenisem un maestru în mânuirea rapidă a pistolului încă din grădiniţă.

Fără nici o ezitare – nu-mi puteam permite aşa ceva – am privit ţintă la vietnamez, mi-am scos un cigarillo şi mi-am aprins-o fără grabă, străduindu-mă să-l imit cât mai bine pe eroul întruchipat de Clint Eastwood, „bărbatul fără nume”.

Am rânjit, strângând în dinţi micul Swisher Sweet şi i-am spus:

— Okay, Trung-si. Nhual va număra până la cinci, în vietnameză. Când ajunge la „Nam”, scoatem pistoalele din toc şi tragem, iar tu vei muri. Nhual, poţi să începi să numeri.

Nhual rosti:

— *Mot! Hai!*

Cuprins de panică, tânărul sergent îşi ridică braţele, implorând:

— Nu, aşteaptă! Opreşte! Te-am glumit!

Îngustându-mi privirea, am rostit calm:

— Continuă să numeri, Nhual.

— *Ba! Bon!*

Nu-mi era deloc teamă. La fel ca în timpul luptei, cu gloanţele vâjâindu-mi deasupra capului, am fost cuprins de o stare de calm desăvârşit. Mă simţeam ca într-un balon vidat, la adăpost de teamă, nelinişte sau îngrijorare. Imediat după încheierea acestui incident, dacă mai trăiam, aveam să mă simt nesigur şi înspăimântat, dar în clipa aceea eram cât se poate de calm.

În panică, subofiţerul LLDB a pus mâna pe pistol înainte ca Nhual să ajungă la cinci, iar eu am fandat înainte, scoţându-mi arma din toc în acelaşi timp. Aşa cum se întâmplase de mii de ori până atunci, revolverul a ieşit afară fără nici o dificultate. Degetul mare a tras cocoşul înapoi şi simultan cu mâna stângă mi-am apucat încheietura mâinii drepte, întărindu-mi priza armei. Am privit de-a lungul cătării şi am gândit instinctiv: „Trage în centrul de greutate”, cuvintele pe care le auzisem de atâtea ori în cadrul antrenamentelor. Mi-am încordat stomacul şi diafragma în clipa în care am aterizat cu coatele pe pământ. Am luat linia de ochire centrată în mijlocul pieptului şi, în clipa aceea, am remarcat că individul încă nu reuşise să-şi scoată revolverul din toc.

Transpirând din abundenţă, subofiţerul vietnamez a realizat

subit consecinţele imprudenţei sale, lăsând pistolul să-i scape din mână de parc-ar fi fost un tăciune încins. Şi holbându-se îngrozit la ţeava pistolului meu. Şiroaie de sudoare îi curgeau pe faţă iar mărul lui Adam se mişca necontenit, când în sus, când în jos. Din galbenă, pielea i se făcu albă ca hârtia.

Nu m-am mai putut abţine. Am început să rânjesc, ţinând pistolul îndreptat către pieptul nemernicului, în timp ce din rândurile montagnarzilor izbucneau hohote de râs. În cele din urmă, m-am ridicat în picioare şi, cu arma îndreptată spre vietnamez, m-am apropiat agale de el. Îl vedeam că abia mai poate să respire în timp ce mă apropiam de el, până când am ajuns cu ţeava la numai cincisprezece centimetri de buricul lui. Părea că încearcă să îngaime nişte vorbe, dar nu reuşea. De asemenea, arăta de parcă era gata-gata să izbucnească în plâns.

— Trung-si, am spus eu, cu dinţii încleştaţi pe trabuc, dacă mai încerci vreodată să mă faci să-mi pierd prestigiul, te omor.

Cu o mişcare încărcată de ură, l-am izbit pe sergentul LLDB cu revolverul peste nas, cartilajul cedând cu un trosnet.

Individul s-a împleticit în spate, peste amicii săi şi toţi patru au căzut grămadă la pământ în hohotele zgomotoase de râs ale războinicilor jah. M-am întors şi i-am zărit pe cei şase bodyguards, tăcuţi ca nişte umbre, cum şi-au coborât puştile şi am zâmbit la gândul că odrasla bogătaşului nu ar fi scăpat cu viaţă chiar dacă aş fi fost doborât. În acelaşi timp le eram recunoscător celor şase bărbaţi neînfricaţi însărcinaţi să-mi asigure protecţia pentru faptul că nu interveniseră, ştiind că trebuia să fac ceea ce făcusem pentru a-i pune la punct pe cei din LLDB.

Sergentul LLDB a fost ajutat să se ridice de camarazii săi şi, văzând serioase probleme cu păstrarea echilibrului şi cu sângele şiroindu-i din nas, s-a îndepărtat şchiopătând, împreună cu cei trei vietnamezi tare pleoştiţi.

M-am dus şi am băut nişte apă din gamelă, nelăsând pe nimeni să bage de seamă că, la rândul meu, reuşeam cu greu să mă ţin pe picioarele tremurânde. Am înghiţit apoi două pastile de sare, ştiind că pierdusem apă şi sare din belşug din cauza transpiraţiei suplimentare pricinuite de teamă. I-am văzut pe războinicii jah continuându-şi cu voioşie exerciţiile de tragere.

Am început să simt nişte crampe înfiorătoare de diaree urmate de valuri de greaţă, iar picioarele îmi tremurau scăpate de sub control. Mi-am făcut socoteala că nimeni nu mă vede şi

am vomitat până când senzaţia de greaţă s-a domolit. Mă simţeam de parcă dintr-o dată mă îmbolnăvisem de o gripă oribilă, dar ştiam că era sistemul meu nervos care-mi amintea că încă o dată mă comportasem ca un ticălos.

Nhual s-a apropiat de mine şi mi-a şoptit:

— Stai aici, singur, până când sentimentele de frică dispar, nu-i aşa, Don?

Nhual era unul din prietenii mei cei mai buni şi, atunci când nimeni nu se afla în preajmă, mă chema pe numele mic.

Niciodată însă nu-şi permitea astfel de familiarisme în prezenţa altora.

I-am zâmbit chinuit şi i-am spus:

— Ba Nua, eşti un războinic de toată isprava.

Zâmbind la rându-i, mi-a răspuns:

— Noi bărbaţii suntem viteji, dar un bărbat deştept nu se poate să nu se teamă când înfruntă inamicul.

Am încuviinţat din cap şi i-am oferit să bea apă din gamela mea, după care am spus pe un ton calm!

— Ei bine, fratele meu, eu sunt pregătit să mor şi să-mi zic că totul nu a fost decât o distracţie şi o joacă.

Nhual şi cu mine ne-am alăturat din nou puşcaşilor şi am început să tragem în cutiile de conserve. Se apropia apusul soarelui şi cei câţiva care nu apucaseră să mănânce s-au dus să-şi pregătească cina.

Am auzit în spatele meu huruitul unui vehicul şi m-am întors ca să văd un sublocotenent de la Divizia a 4-a gonind într-un jeep dinspre unitatea de infanterie mecanizată care-şi avea bivuacul în apropierea noastră. În timp ce vehiculul se apropia, m-am dus şi am mai băut câteva înghiţituri de apă, aruncându-mi apoi bidonul de apă pe hamacul de campanie.

Roşu la faţă de furie, ofiţerul a sărit din jeep şi am băgat de seamă că şoferul lui, un specialist 4, se străduia din răsputeri să-şi menţină faţa serioasă. Lucrul acesta mi s-a părut amuzant, aşa că am zâmbit şi eu.

Ofiţerul de infanterie urlă:

— Încetaţi focul! Încetaţi focul!

Fără să-l ia în seamă, montagnarzii au continuat să tragă, astfel că le-am ordonat calm, fără să strig:

— Încetaţi focul.

Imediat, Nhual mi-a tradus cuvintele şi în câteva secunde toţi luptătorii Dega au încetat să mai tragă, aşteptându-mi

instrucţiunile. Ca de obicei, eram tare mândru de puşcaşii noştri.

Aşa cum am mai spus, când plecam în misiune, purtam costumele de camuflaj, fără insigne, însemne de grad sau alte semne distinctive. Joe şi cu mine purtam pălării de cowboy în culori de camuflaj. Joe Howard purta o pălărie Stetson din fetru negru, adusă din Texas-ul său natal, iar cei mai mulţi dintre băieţi purtau nişte pălării moi. Nu aveam la noi nici beretele, nici vestele antiglonţ, dar purtam eşarfele negre.

— Cu ce-ţi pot fi de folos, locotenente? am întrebat eu cu nevinovăţie. Eşti cumva de la unitatea de infanterie mecanizată?

— Da, sunt! a zbierat el furios nevoie mare. Cine-i şeful aici?

— Păi, eu sunt, am replicat eu calm, realmente amuzat de acest individ cu caş la gură, căruia i se umflaseră venele la gât şi pe frunte.

Nu e de mirare că se fac glume pe seama locotenenţilor, mi-am spus eu, bucuros că eram propus pentru promovare la gradul de căpitan în maximum o jumătate de an.

— Soldat, tu şi oamenii tăi trageţi în patrula mea LRRP de pe muntele ăla! a zbierat el, arătând cu degetul. Ce mama dracului crezi că faci tu aici?

Am început să râd şi i-am răspuns:

— Mai omorâm şi noi timpul, ce să facem şi-apoi este absolut imposibil să tragem în patrula dumitale. Muntele ăla e la trei kilometri de aici şi e acoperit de o junglă cu plafon triplu.

— Cine ţi-a dat permisiunea să trageţi cu arma, soldat? a răcnit şi mai tare tânărul ofiţer.

Am râs din nou şi i-am explicat sec:

— Congresul, puţă bleagă ce eşti; dacă nu ai observat încă, îţi spun eu că suntem în război.

Şi mai furios, locotenentul continuă să zbiere:

— Eu ieri a trebuit să cer o autorizaţie specială ca să împuşc un câine turbat!

Roşu la faţă şi gata-gata să explodeze, el a continuat:

— Nu ai voie să tragi cu puşca oricând ţi se scoală!

Realmente amuzat de această remarcă, i-am spus:

— Nici nu-i de mirare că pierdem această curvăsăreală colectivă căreia-i mai zice şi război.

— Cine eşti tu băi, nepotu’ lu’ peşte prăjit? s-a interesat el pe un ton autoritar. Cine-i comandantul tău?

— Eu sunt, locotenente, spuse cu cel puţin tot atâta autoritate Joe Dietrich, care tocmai se apropiase de noi, venind dinspre

tabără.

Locotenentul îşi întoarse brusc capul şi-l zări pe Joe.

— Sunt căpitanul Joe K. Dietrich, Detaşamentul Operaţional A-doi-patruzeci-şi-doi, Compania B, Grupa a 5-a a Forţelor Speciale.

Total amuzat şi ştiind că Joe era mai mult decât în stare să se descurce în situaţia dată, m-am mulţumit să privesc, zâmbind larg. Vădit stânjenit, sublocotenentul luă poziţia de drepţi şi salută.

— Nu mă saluta într-o zonă de luptă, tâmpitule! se răsti la el Joe. E ca şi cum mi-ai atârna în spate o ţintă de tir!

— Da, să trăiţi, replică locotenentul, dar soldatul ăsta a fost foarte…

Joe îl întrerupse:

— Locotenente, soldatul ăsta este un locotenent-major care foarte curând va fi promovat la gradul de căpitan şi ar putea să te mănânce cu fulgi cu tot la micul dejun.

Sublocotenentul dădu să spună ceva dar, negăsindu-şi cuvintele, bâigui ceva neinteligibil, sări în jeep şi îşi luă tălpăşiţa.

Pariez că şoferul lui se străduia din răsputeri să nu se scape pe el de atâta râs. Joe şi cu mine l-am petrecut cu privirea, râzând de mama focului.

Ne-am îndreptat apoi spre focul aprins lângă cortul meu, unde Nhual ne aştepta cu două căni de ciocolată fierbinte.

— Aşadar, care-s veştile, domnule căpitan? am întrebat eu.

— O nouă întârziere, răspunse Joe, dezgustat. Nu există sprijin aerian. Escadrilele de vânătoare tactice – a douăsprezecea, din Can Ranh Bay şi a douăzeci şi una de lângă Tuy Hoa – sunt amândouă blocate la sol din pricina taifunurilor.

Să spun că eram furios ar fi prea puţin. Cadrele LLDB ce participau la operaţiune fuseseră puse în temă în cursul acelei zile şi ştiam că trebuia să ajungem în Valea Piei Trap o dată cu zorii, căci altfel NVA urmau să fie înştiinţaţi de către agenţii infiltraţi şi de către spioni în legătură cu ce se punea la cale.

Exista deci riscul ca prizonierii americani să fie mutaţi sau şi mai rău, omorâţi pe loc. Am replicat supărat:

— Iar comandanţii vietnamezi au nevoie de un răgaz ca să-i poată înştiinţa pe amicii lor din NVA, înainte ca noi să ajungem în Valea Piei Trap! Nu-mi vine să cred că am fost în stare să fac cerere de prelungire a termenului de şedere aici!

— Ei, haide, Don, recunoaşte, mă tachină Joe. La urma urmei, te distrezi de minune aici, nu?

M-am „dezumflat”, trăgând un vânt.

Aşa cum procedau majoritatea membrilor SF în perioadele de maximă frustrare din timpul războiului din Vietnam, am încercat să iau lucrurile în glumă, dar de data asta parcă era prea mult.

Aveam o mulţime de prieteni printre cei capturaţi. Ca mine, erau mulţi cei din trupele SF. De asemenea, aveam grijă de ceea ce ne aparţinea şi exista atunci, ca şi acum, un anumit sentiment de neajutorare în ceea ce priveşte prizonierii de război. Să fii luat prizonier era un lucru obişnuit pentru un SF-ist şi constituia un motiv permanent de teamă pentru orice om. În timpul războiului din Vietnam, nord-vietnamezii puneau în mod automat un premiu pe capul fiecărui militar SF capturat în viaţă. Atunci când hotărau să ne ucidă, ţineau ca moartea să ne fie lentă şi erau hotărâţi să obţină prin tortură cât mai multe informaţii secrete de la noi, ştiind că ofiţerii şi subofiţerii SF cunoşteau mult mai multe informaţii valoroase decât trupeţii obişnuiţi din unităţile convenţionale. În acelaşi timp, noi reprezentam nişte monede de schimb mai preţioase în vederea tratativelor de pace şi planurilor lor măreţe de şantaj pentru perioada de după sfârşitul războiului, noi fiind luptătorii legendari ai acestui război, sanctificaţi în filme, presă şi literatură.

Mi-am amintit de Joe cum povestea că se afla la Kontum într-o şedinţă cu locotenent-colonelul, Marquis, comandantul echipei B, când au primit informaţia despre lagărul de prizonieri de război din Valea Piei Trap.

Atunci le-a venit ideea acestei operaţiuni şi Joe îmi spunea cum Marquis se plimba excitat încolo şi-ncoace, frângându-şi mâinile şi zicând: „Abia aştept să văd titlurile în *New York Times:* «Unitatea B-24, Grupa a 5-a a Forţelor Speciale îi salvează pe prizonierii de război americani!»“

Totuşi, noi nu eram preocupaţi de titlurile din presă. Aveam posibilitatea să-i salvăm pe unii dintre camarazii noştri, în special pe unii dintre extrem de curajoşii piloţi ai Forţelor Aeriene care ne salvaseră viaţa de atâtea şi atâtea ori. Iar acum, cei din LLVC vor da de ştire cu siguranţă părţii adverse, unii dintre ei intenţionat şi astfel operaţiunea noastră avea să fie compromisă.

Îmi dorisem ca Valea Piei Trap să devină pentru noi „Valea Victoriei”. Îmi făceam griji că s-ar putea să se transforme într-o Vale a lacrimilor” dar acum mă temeam să nu devină „Valea Morţii”. NVA se afla acolo de multă vreme şi avea o mulţime de posibilităţi să-şi fortifice poziţiile. Aveau la dispoziţie carburanţi,

elicoptere, avioane cu reacţie MIG sovietice, armament antiaerian, rachete, mortiere, armament de artilerie, arme uşoare, fortificaţii, explozibile-capcană şi trupe numeroase şi, mai important decât orice, erau avertizaţi şi aveau posibilitatea să se pregătească să ne întâmpine. De acest lucru aveau să se îngrijească bunii noştri prieteni şi aliaţi, membrii echipelor LLDB:

Simţeam atâta furie încât eram în stare să ucid pe cineva. Nu ştiu cum se făcea, dar devenise un lucru obişnuit pentru cei din SF. Cineva din Forţele Speciale prelua o companie de montagnarzi, de nungi chinezi, de mnongi laoţieni, în fine, ceva de genul ăsta, toţi echipaţi cu armament din timpul celui de Al Doilea Război Mondial. Reuşeau apoi să învingă o unitate NVA puternic înarmată, să captureze un comandant de regiment, să cucerească cine ştie ce cartier general, complex sanitar subteran sau depozite de muniţii, ori să ia prizonieri un număr de soldaţi. Şi, întrucât acţionau sub controlul operaţional al Diviziei 101 sau 173 Aeropurtată, a vreunei unităţi de marină sau a oricărei alte divizii de infanterie, imediat apărea câte un articol în presa din ţară în care se spunea că aceştia înfăptuiseră acţiunea respectivă.

Se întâmpla câteodată, ca un SF-ist să-şi petreacă şi şase luni ca să câştige încrederea şi prietenia ţăranilor vietnamezi din partea locului şi era de ajuns să-şi facă apariţia o unitate convenţională cu un comandant mai îngăduitor şi-i vedeai pe trupeţi cum încep să-i propună respectabilei fiice a şefului satului să „facă bum-bum” în schimbul a cinci dolari. Şi toate acele luni petrecute cu înduplecarea băştinaşilor se duceau pe apa sâmbetei.

O altă situaţie care apărea în mod frecvent era ceea ce i se întâmplase lui Joe Dietrich la Piei Me. Comandantul taberei avea pusă la punct o operaţiune extinsă şi profitabilă, de bursă neagră şi se plângea în permanenţă de americanii care încercau să se amestece în treburile lor, iar comandanţii slabi de la cartierele generale ale echipelor B şi C, care nu aveau tăria să meargă până-n pânzele albe pentru oamenii lor, îi schimbau din funcţie numai pe baza cuvântului aliaţilor escroci.

La cartierele generale ale unităţii B-24 şi echipei C din Pleiku erau indivizi cu funcţii de birou care primeau decoraţii CIB[37] la treizeci de zile după ce ajungeau acolo, în vreme ce membrii

[37] Combat Infantryman’s Badge – distincţie acordată celor ce petreceau 30 de zile consecutive sub foc inamic, *(n.a.).*

echipelor A le primeau abia după nouă luni petrecute pe câmpul de luptă. Mulţi militari din cadrul echipelor A şi a Forţelor Mike aveau recomandări pentru decoraţii blocate de ştăbimea din birourile echipelor B şi C.

Aşa cum spusese odată un colonel de infanterie la primirea Stelei de Argint pentru eroism deosebit: „Am primit această decoraţie pentru nişte fapte pe care băieţii din Forţele Speciale le fac zilnic în cadrul unei echipe A.”

Era o activitate frustrantă şi lipsită de satisfacţii, semănând cu situaţia celui mai bun cascador din lume, căruia nimeni nu-i recunoaşte meritele, nici măcar nemernicul de actor pe care l-a înlocuit în scenele „tari”. Pentru toţi, singura compensaţie părea să fie o naivitate copilărească şi o atitudine optimistă că lucrurile se vor îmbunătăţi, ceea ce nu se întâmpla niciodată. După Piei Trap avea să se întâmple o altă boacănă stupidă şi totuşi, din când în când, reuşeam să facem ca ceva să se termine cu bine şi asta ne dădea puterea să continuăm.

În plus, între luptătorii SF se statornicise un adevărat sentiment de mândrie profesională legat de ceea ce făceam; chiar dacă era vorba de un SF-ist pe care nu-l cunoşteai, puteai folosi ca parolă de recunoaştere o clipire din ochi sau un mic gest din cap. Era genul de atitudine prin care ne asiguram reciproc că eram cu toţii în aceiaşi oală şi că ne descurcam în anumite situaţii mai bine decât oricare alţii. Forţele Aeriene puteau să le dea comandourilor lor berete albastre. Divizia 82 Aeropurtată putea să le dea berete roşii unora dintre soldaţii ei. Membrii unităţilor de cavalerie puteau purta berete negre.

U.S. Navy putea împinge până la capăt maimuţăreala şi invidia profesională şi să le dea berete verzi unităţilor SEAL. Toţi generalii şi amiralii nu aveau decât să facă toate aceste lucruri, dar noi ştiam cine erau cu adevărat cei mai buni şi cine erau cei ce îndeplineau misiunile importante „din spatele cortinei”.

Joe începu să mănânce şi-mi zâmbi, ştiind ce-mi trecea prin minte, căci la aceleaşi lucruri se gândise deja şi el.

Mi-a vorbit încet, abia auzit:

— Ei ştiu că mâine noi vom rămâne aici, pe loc. Ce zici, vrei să pleci într-o misiune periculoasă împreună cu patru montagnarzi şi încă un locotenent american? Ai toate şansele să dai ortul popii ori să fii capturat.

Am sărit ca ars, excitat deja de fluxul de adrenalină.

— Nu-i aşa că ursul se cacă în pădure? am strigat eu. Nu-i aşa

că Howdy Doody are aşchii în puţă?

Joe rânji:

— Mi-am cam închipuit eu că ai să reacţionezi în felul ăsta, aşa că te-am înscris deja voluntar pentru această treabă.

Eram excitat şi vocea îmi trăda emoţia:

— Vă mulţumesc, dom' căpitan! În ce constă operaţiunea?

— La vest de Polei Kleng se află un munte, care de regulă este împânzit de „Victor". Din greşeală, un aparat CH-54 Sky Crane a scăpat acolo un obuzier de 155 mm aparţinând Diviziei a 4-a şi există temerea că ar putea ajunge în mâinile inamicului. Vor să trimitem în zonă o mică patrulă de recunoaştere şi să-l localizeze. Nimeni n-a reuşit să-l repereze şi zborurile de recunoaştere au fost întâmpinate cu foc de la sol. Un locotenent FO[38] de la Divizia a 4-a s-a înscris imediat voluntar iar eu te-am înscris pe tine şi oricare patru montagnarzi vor fi dispuşi să meargă.

La această remarcă şi eu şi Joe am râs pentru că ştiam că toţi puşcaşii aveau să fie dornici să plece în misiune. La cea dată, vorbeam fluent limba jah, iar Joe nu o cunoştea, aşa că Nhual avea să rămână cu el. Ştiam că montagnarzii vor insista ca patru din bodyguarzii mei să mă însoţească, astfel încât să poată avea grijă de mine.

A doua zi în zori mă aflam în faţa unei hărţi de campanie în turnul TOC al taberei Polei Kleng. L-am cunoscut pe ofiţerul FO al Diviziei „Frunză de trifoi" care avea să mă însoţească şi, întrucât îi eram superior în grad, am hotărât de comun acord ca eu să comand patrula. Aş fi făcut-o oricum: eram doar SF. Am fost instruiţi de subofiţerul responsabil cu operaţiunile tactice şi de sergentul de contrainformaţii. Eu am remarcat nişte îngrămădiri de puncte albastre, fără nici o explicaţie în privinţa semnificaţiei lor.

— Sergent, l-am întrebat pe cel de la contrainformaţii, ce e cu grupurile astea de puncte albastre?

— Domnule locotenent, aia e o turmă de douăzeci şi patru de elefanţi sălbatici care mişună prin zonă. Cam pe acolo au fost localizate, aşa că, dacă îi întâlniţi în cale, ocoliţi-i cu mare grijă. Deocamdată n-au zobit în picioare pe nimeni şi nimic, dar cine poate şti de ce sunt în stare nişte elefanţi sălbatici?

— Păi, Tarzan, am răspuns eu zâmbind.

---

[38] Forward Observer – însoţeşte trupele de asalt şi dirijează locul artileriei, *(n.a.).*

Toţi cei aflaţi în încăpere au izbucnit în râs.

Sergentul de contrainformaţii a spus:

— Da, să ştiţi că Tarzan ştie. Ştiţi, el e un SF.

Altcineva a replicat:

— La fel ca şi Batman şi Robin.

— Iote că nu ştiam că se hrănesc cu pisicuţe[39].

— Ba da, bătrâne. Ce, n-ai auzit de Femeia-Pisică?

Am râs cu toţii.

Cincisprezece minute mai târziu, când ceaţa abia începea să se ridice din văile munţilor acoperiţi de junglă, decolam cu un elicopter Huey UH-1D. În permanenţă, elicopterele veneau şi plecau din tabără, dar nu vroiam să atragem prea mult atenţia asupra acestei operaţiuni de infiltrare. În plus, eram doi locotenenţi americani având asupra lor automate CAR-15 şi patru montagnarzi cu trei carabine M-2 şi un BAR[40]. Prin zonă bântuiau nord-vietnamezii şi Viet-Cong-ii, aşa încât eram nişte ţinte foarte valoroase, numai bune de capturat sau de anihilat. Se luase hotărârea ca elicopterul să coboare spre est, să facă un ocol înapoi spre vest şi să coboare la marginea şi în partea superioară a unei depresiuni abrupte din apropierea râului care curgea pe lângă tabără. Elicopterul trebuia să încetinească brusc şi să staţioneze un timp deasupra unei zone pline de mâl, apă şi iarba elefanţilor, până când reuşeam să sărim de la circa trei metri înălţime. După aceea, elicopterul urma să-şi vadă de drum, putând fi reperat doar în intervalul acela de câteva secunde de pe cele două creste muntoase care străjuiau depresiunea. Acesta era singurul risc ca operaţiunea noastră de infiltrare să fie compromisă, cu excepţia prietenilor de la LLVC, firește. În acele zile, cele mai rapide mijloace de comunicaţie erau televiziunea, telefaxul, telefonul şi aliaţii vietnamezi.

După ce ne lăsa la sol, elicopterul urma să treacă pe deasupra uneia dintre creste şi să pornească în direcţie vestică faţă de tabără, la o altitudine suficientă ca să scape de tirul armelor uşoare. După un ocol, urma să se întoarcă şi să aterizeze în tabără. Orice inamic ar fi privit de la distanţă şi-ar fi închipuit că elicopterul nu făcuse, altceva decât să treacă în zbor peste respectiva creastă muntoasă, fără să se oprească.

---

[39] Joc de cuvinte intraductibil, bazat pe semnificaţia dublă a cuvântului *pussy:* 1 – pisică; 2 organul genital feminin. *(n.tr.).*

[40] BAR = Browning Automatic Rifle – puşcă automată Browning, *(n.tr.).*

Cu toate acestea, punerea în aplicare a planului a fost afectată de câteva probleme, care nu puteau fi prevăzute dinainte, dar care pentru noi au devenit destul de evidente. Noi ne vedeam de treaba noastră, însă pilotul elicopterului era agitat întrucât în zona aceea fuseseră doborâte numeroase aparate de zbor. Astfel, a trecut dincolo de punctul stabilit şi, în loc să se oprească pe loc a continuat să se deplaseze înainte, cu viteză mică, e drept. În loc de trei metri, cum se plănuise iniţial, fiecare dintre noi a sărit de la şase până la nouă metri şi ne-am scufundat până la talie în mâlul negru. Colac peste pupăză, n-am aterizat pe iarba-elefanţilor. Nu ştiu ce era, dar la fel de bine puteau să fie nişte suliţe de oţel, situate la cinci-şase centimetri una de alta. Mare minune că nici unul dintre roi nu a murit tras în ţeapă.

Mai întâi de toate, nu ne puteam mişca şi, vreme îndelungată, toţi ne-ara chinuit să ne eliberăm din cleiul acela vâscos. Apoi, plantele în mijlocul cărora picasem aveau cinci până la şase centimetri în diametru şi erau viguroase ca trestia de bambus. Înalte de trei, până la patru metri şi jumătate, se aflau la o distanţă de cinci-şase centimetri una de alta. Hăţişul era de neclintit şi n-am putut să numi închipui o turma de elefanţi străbătând aceasta închisoare naturală şi zdrobindu-ne ca pe nişte boabe de struguri.

Comunicând prin şoapte, am reuşit să ne localizăm unul pe altul şi am încercat să clintim din loc bălăriile, dar nimeni nu a fost în stare. Tulpinile erau prea groase şi prea rezistente ca să poată fi tăiate cu o macetă sau cu un pumnal; şi-apoi, erau atât de apropiate între ele încât, oricum, nu am fi reuşit să mânuim uneltele respective.

Până la urmă, după ce mi-a ascultat instrucţiunile, montagnardul de lângă mine şi-a scos de la umăr carabina şi şi-a descărcat-o. A strecurat ţeava printre trestiile gigantice iar eu m-am agăţat de ea. În timp ce eu trăgeam de ţeavă, el se chinuia să se mişte printre tulpinile puternice şi, în cele din urmă, a reuşit să ajungă la mine. Apoi, în acelaşi fel, l-am adus lângă noi pe al doilea montagnard. I-am spus primului să se urce pe umerii mei, ţinându-se de trestii. Al doilea, folosindu-se de noi ca de o scară, s-a suit pe umerii celui dintâi şi a ochit cea mai apropiată porţiune de teren uscat. A arătat-o cu mâna, iar eu am stabilit direcţia cu ajutorul busolei. După asta, ne-am lăsat cu toată greutatea pe tulpini, care s-au îndoit în faţa noastră. Utilizând această metodă, am reuşit să ajungem cu toţii la liman, dar a

fost nevoie de câteva ore şi de litri întregi de transpiraţie ca să parcurgem cei cincizeci de metri care ne despărţeau de uscat.

Am luat acolo o pauză de masă şi de fumat, aşezaţi în cerc, fiecare având faţa îndreptată spre exterior. Ne aflam la poalele unei creste care urca spre muntele ocupat de inamic. După zece minute, ne-am ridicat în picioare obosiţi şi am pornit să urcăm spre zona în care se credea că picase piesa de artilerie. Ca de obicei în acel adevărat iad pe pământ, căldura şi umiditatea erau insuportabile, vegetaţia din junglă crescând în toate direcţiile deodată, în afară de verticală, iar muntele era atât de abrupt şi de neiertător încât dacă panta ar fi avut un grad în plus, ar fi trebuit să stăm atârnaţi de trunchiurile copacilor, cu picioarele bălăbănindu-ni-se în aer.

Înaintam cu greu, procentajul de frică era ridicat, iar terenul era o adevărată tortură. La fiecare cincizeci de minute, luam câte o pauză de zece minute, aşezaţi într-un cerc strâns, cu spinările apropiate şi armele îndreptate spre exterior, asemenea unor coame de bou-moscat ameninţat. După prima pauză, nu le-am dat voie să fumeze. Aproape de creasta muntelui am dat peste nişte buncăre NVA care fuseseră folosite de curând. Peste tot se vedeau urme proaspete şi semne ale trecerii inamicului.

I-am şoptit ofiţerului FO:

— Ne-am căcat în pălărie, nenică. Dacă suntem atacaţi şi trebuie să spălăm putina de aici, mergi spre est până când ajungi la un râu. Traversează-l şi mergi spre nord. De fapt, e mai bine să mergi prin apă, aproape de mal: te deplasezi mai repede, căci n-ai să te poticneşti în hăţişul de la sol. Nu după mult timp, ai să vezi tabăra A şi unităţile aliate.

Deşi bulbucase ochii cât cepele, locotenentul nu era deloc un papă-lapte şi i-am şoptit:

— Eşti într-o ureche, nenică. Te-ai înscris voluntar pentru această misiune. De ce nu porţi beretă şi galoane de paraşutist?

— Am rău de înălţime. N-am vrut să zbor cu avioanele.

Am chicotit şi i-am spus:

— Ce pastele mă-sii, că doar nu trebuie să aterizezi în blestemăţiile alea. Când vezi că s-au înălţat prea mult, n-ai decât să sari şi în felul ăsta ajungi la sol înaintea ălorlalţi care-au rămas în avion.

A râs liniştit şi a clătinat din cap:

— Voi ăştia din SF sunteţi toţi nişte mişto cari dementi, este?

Am încuviinţat din cap şi i-am spus:

— Mda, cam aşa ceva.

Am făcut o pauză şi, luând o mină foarte serioasă, l-am privit fix în ochi şi am adăugat:

— Dar să ştii că suntem şi al dracului de buni. Orice s-ar întâmpla, ţine-te aproape de mine. Ieşim noi şi din asta.

A zâmbit larg şi, dând din cap aprobativ, mi-a spus:

— Te cred.

Mi-am vârât între buze un cigarillo Swisher Sweet, fără să-l aprind. În condiţiile date, nu-l puteam folosi decât pe post de tetină.

Am şoptit din nou:

— Haideţi. Merg eu în faţă. Trebuie să verificăm versantul celălalt al acestei creste.

Am pornit în fruntea formaţiei. Am auzit nişte voci venind spre noi şi ne-am aruncat la pământ. Solul junglei era acoperit cu frunze, plante târâtoare, ierburi şi orice altă blestemăţie verde de pe lumea asta, exceptând, poate, crocodilii şi dolarii falşi. În acea clipă, toate ne-au devenit prietene, ascunzându-ne temeinic de inamicul care se apropia. Era o unitate NVA mare, probabil o companie şi au trecut peste, pe lângă şi printre noi, care stăteam ţinându-ne respiraţia.

Am aşteptat zece minute după ce au trecut, iar eu m-am ridicat dintre tufişuri şi am cercetat cu atenţie împrejurimile, de parcă ai putea să vezi la cine ştie ce distanţă în junglă. Mă rog, dacă te cheamă Johnny Weismuller sau Buster Crabbe, probabil că vezi.

Le-am făcut semn celorlalţi să se ridice. Intrasem în căcat până la gât şi ştiam asta. Nimerisem probabil în zona de staţionare a unui regiment şi mi-am făcut socoteala că eram înconjuraţi de sute de soldaţi nord-vietnamezi care, din fericire, nu ştiau că ne aflăm printre ei. Am început să mă întreb dacă fusesem sănătos la minte când cerusem prelungirea şederii pentru încă un termen şi transferul la MAC-V SOG. În momentul acela ştiam că dacă aş fi tras un vânt ar fi ieşit ca un fluierat ascuţit. După ce am verificat celălalt versant al muntelui, ne-am îndreptat spre Polei Kleng. În drum, am dat peste un alt perimetru de companie. Mi-am vârât degetele în cenuşa unui foc de gătit şi mi le-am tras repede înapoi. Era fierbinte şi pe alocuri udată cu apă. De unde am tras două concluzii: prima era evidentă; a doua, ne aflam pe un munte la poalele căruia curgeau nişte pâraie. Întrucât focul fusese stins cu apă, probabil

că soldaţii NVA cărau apă în canistre. Puteam presupune, deci, că erau bine echipaţi.

S-au auzit alte voci şi am arătat cu mâna spre versantul opus faţă de Polei Kleng, gândindu-mă că inamicul considerase partea aceea a crestei mai puţin periculoasă şi ameninţătoare. Ne-am ascuns din nou în hăţişul de verdeaţă. Era o patrulă NVA şi ne-am ţinut cu toţii respiraţia până când s-au îndepărtat şi nu i-am mai putut auzi.

Ne-am continuat drumul spre tabără şi am ajuns la râu când încă nu apusese soarele. Trebuia să traversăm o, zonă de câmp deschis dar erau prea mulţi soldaţi NVA prin preajmă ca să mă pot simţi în largul meu. Apa era noroioasă şi ploile căzute de curând îi ridicaseră nivelul până la buza malurilor. Am intrat în apa repede-curgătoare şi am traversat albia, mai înotând pe sub apă, mai sprijinindu-ne de fundul apei, nu de puţine ori apa trecându-se pe deasupra capului.

În cele din urmă, ne-am întors în tabără fără să vedem nici urmă de obuzier. Am mers mai întâi la turnul TOC şi am dat raportul, după care am revenit la bivuacul nostru.

L-am informat şi pe Joe despre desfăşurarea misiunii şi apoi m-am pregătit de culcare, întrebându-mă de câte ori va mai fi amânat asaltul Văii Piei Trap. Au mai trecut astfel câteva zile, dar până la urmă s-a dat semnalul de plecare.

Valea era pregătită şi Joe a plecat cu primul elicopter, urmând să fie primul american care ajungea în Valea Piei Trap fără să fie ucis sau capturat. Eu mă aflam în ultimul elicopter. Situaţia fiind foarte periculoasă, Joe a luat cu el un RTO şi o staţie Prick-25. Repartizându-mi şi mie un RTO şi o staţie radio. Ticălosul de la echipa LLDB care a mers cu noi, avea propria sa staţie PRC-25.

Nhual l-a însoţit pe Joe, ca să-i traducă ordinele şi curajosul căpitan a început cu amenajarea unui perimetru de securitate în jurul zonei de aterizare. În acest timp, el şi Nhual, însoţiţi de trei montagnarzi, au coborât dealul unde era situată zona de aterizare pe drumul parţial ascuns în junglă. Joe vroia să verifice cum stăteau lucrurile. Chiar în momentul în care elicopterul meu ateriza, doi dintre oamenii săi au călcat pe nişte dispozitive-capcană, iar un al treilea, dintre cei rămaşi să amenajeze perimetrul, a căzut într-o ţeapă din lemn de *punji.* Abia ajunşi în zona de asalt, a trebuit să chemăm elicopterul pentru ridicarea celor trei răniţi. Dintre răniţii care-l însoţeau pe Joe, unul călcase

pe o „pocnitoare de degete”[41] iar celălalt a fost rănit în perineu şi abdomen de o „Bfetty Săltăreaţa”[42]. În timp ce-o ajutam pe sanitară să le dea primul ajutor celor răniţi, m-am gândit la minunaţii noştri prieteni LLDB şi la gurile lor sparte.

Am amenajat de îndată un perimetru puternic, iar Joe a trimis patrule în toate direcţiile. Elicopterul a venit şi a ridicat răniţii. Toate acestea au fost făcute după ce Joe s-a întors din patrularea „magistralei”, cum denumisem noi drumul construit de inamic prin junglă. Joe a găsit două mici depozite secrete de muniţii precum şi buncăre fortificate la fiecare douăzeci de paşi. Am petrecut mai multe zile amenajând perimetre de companie şi trimiţând patrule în aria noastră de operaţiuni, dar prima noapte a însemnat o experienţă pe care nu o voi putea uita. La puţin timp după căderea întunericului, m-am dus la culcare. În tot cazul, pe la miezul nopţii un zgomot de motor mi-a ridicat pleoapele ca pe nişte storuri. Mi-am încălţat bocancii şi m-am echipat în linişte, chinuindu-mă să văd ceva în bezna din junglă. Auzeam mai multe motoare care se îndreptau spre mine. Am tremurat cuprins de un fior şi m-am ridicat repede în picioare ca să-mi uşurez vezica.

Am simţit că puşcaşii procedau şi ei la fel, ştiind însă că aşteptau ordinele mele. Zgomotul lugubru al motoarelor în mijlocul acelei jungle dese, exact pe graniţa cambodgiană, era una dintre cele mai înspăimântătoare situaţii din câte se pot imagina.

Glasul lui Joe m-a făcut să tresar:

— Se apropie nişte tancuri sovietice, Don.

— Fără mişto? am spus eu, mirat şi înspăimântat în acelaşi timp.

— Cred că sunt tancuri sovietice de luptă, T-Sapte’ş’doi.

— Da unde mama dracului ştii chestiile astea? am întrebat.

Joe a zâmbit în întuneric:

— Nu uita că, pe când aveam numai şapte ani, a trebuit să fug din calea unor tancuri care trăgeau în mine. E un sunet de care

---

[41] Nord-vietnamezii sau Viet-Cong-ii fixau un glonţ de 7,62 mm deasupra unui cui înfipt într-o scândură. Îngropat în pământ pe cărare, atunci când cineva călca pe el, glonţul era apăsat pe cui, care acţiona precum cuiul percutor al unei arme. Astfel, glonţul exploda şi penetra piciorul, *(n.a.).*

[42] Mină anti-infanterie care trimitea o bilă la înălţimea taliei, unde exploda, *(n.a.).*

îţi aduci aminte. În astfel de chestii, ajungi să te autoeduci.

— Şi, de ce ziceai că ai fugit?

— De tancuri[43].

— Pentru puţin, căpitane, am replicat eu, râzând.

— Să te ia naiba, Bendell, a răspuns Joe, chicotind.

Încercând să glumesc din nou, dar devenind dintr-o dată prea serios, i-am spus:

— N-ar fi exclus ca Ho Şi Min să-mi facă chestia asta în această noapte.

— Ei, oricum nu vedem nimic. Hai să stăm aici şi să ciulim urechile.

Aşa am petrecut prima noastră noapte în Piei Trap, care ar fi trebuit să poarte mai degrabă numele de Death Trap[44]. Am stat lungiţi în vegetaţia de pe solul junglei, adăpostiţi de pătura groasa a întunericului, penetrată doar de roiurile de ţânţari.

Am ascultat cum tancurile sovietice îşi ambreiau motoarele, retrăgându-se în ascunzătorile tainice din junglă, de-a lungul „Magistralei Gălbejiţilor”. Le-am auzit pornind şi oprindu-se şi e-am întrebat dacă nu cumva şenilele acelea de oţel vor sfârşi prin a ne zdrobi poncho-urile, fiindu-ne teamă să închidem ochii ca nu cumva să ne fure somnul, deşi până la urmă, tocmai asta am făcut. N-am fost zdrobiţi de şenile, dar în cele din urmă am adormit. A fost un somn chinuit, un somn populat de monştri de oţel şi de chestii care fac „bum” în noapte.

A doua zi de dimineaţă, Joe s-a întors la postul lui situat în partea opusă a perimetrului, faţă de mine. Fiind un bun comandant şi tactician, căuta să reducă la minimum timpul pe care-l petreceam împreună, ca să nu putem fi surprinşi amândoi de un obuz de mortier, de o grenadă de mână sau de o rafală trasă de un ţintaş ascuns în junglă.

Am simţit o durere îngrozitoare în sale. Am gemut şi m-am rostogolit într-o parte. Era o senzaţie identică cu durerile care mă săgetau din când în când în coapsa stângă, unde fusesem înjunghiat mai demult, în cursul unei lupte. Venit în grabă lângă mine, Nhual mi-a tras în jos pantalonii, fără prea multă ceremonie. Mai mulţi montagnarzi s-au strâns în jurul nostru, sporovăind neîncetat.

Nhual mi-a scos din teacă pumnalul meu jah, ascuţit ca briciul

---

[43] Joc de cuvinte bazat pe pronunţia asemănătoare a cuvintelor *tanks* = uri şi *thanks* = mulţumesc, *(n.tr.).*

[44] Capcana morţii, *(n.tr.).*

şi, ţinându-i lama deasupra focului, mi-a spus:

— Trung-uy, un gândac a săpat o gaură în spinarea ta. Trebuie să-l scot cu cuţitul.

— Nu cumva faci mişto de mine, Ba Nua? m-am răstit eu.

Nhual a zâmbit şi mi-a spus:

— Oh, nu m-aş îndura să fac una ca asta: doar eşti căcatul meu favorit[45].

— Am impresia că ai stat prea mult în preajma subofiţerilor SF!

Mi-am adus aminte de toate filmele ieftine pe care le văzusem, sau cel puţin de filmele western ieftine. Mi l-am închipuit pe erou, străpuns de o săgeată a indienilor, strângând în dinţi o bucăţică de piele în timp ce amicul său îi scoate săgeata din trup cu un pumnal înroşit în foc. Neavând la îndemână nici o bucăţică de piele, mi-am încleştat dinţii, în timp ce Nhual îmi apropia de coccis vârful incandescent al pumnalului.

În timpul marii bătălii de la Dak Seang, l-am văzut pe unul din bodyguarzii mei împuşcat în ochi cu un glonţ de AK-47 şi rănit în tibie de patru schije provenite de la o mină Claymore. Nu numai că a continuat să lupte şi să ajute la transportarea montagnarzilor răniţi la elicopterul medevac, dar a avut puterea să şi zâmbească în momentul în care i-am oferit un cigarillo.

Ştiam că, indiferent cât m-ar fi durut nu aveam voie să zic nici pâs, căci altfel montagnarzii şi-ar fi pierdut respectul faţă de mine. Mi-am aprins o ţigară şi am început să fumez, în timp ce Nhual extrăgea cu cuţitul insecta care se îngropase în spinarea mea. Durerea era îngrozitoare, dar aflându-mă sub privirile atâtor puşcaşi, am fumat şi am zâmbit la câţiva dintre ei, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Totuşi, în sinea mea, plângeam şi ţipam ca un bebeluş. *Macho*[46] până la capăt, după ce Nhual a terminat, m-am ridicat şi mi-am tras pantalonii, străduindu-mă să ignor durerea din şale.

— Nhual, s-a auzit glasul autoritar al lui Joe Dietrich, care tocmai se apropiase, spune-le oamenilor să stea nemişcaţi şi să nu scoată o vorbă! După aia, vino cu mine.

Joe mi-a făcut un semn din cap şi imediat l-am urmat, împreună cu Nhual, care-mi arunca priviri întrebătoare. Am privit de-a lungul văii şi am văzut peste tot cratere uriaşe săpate de

[45] Joc de cuvinte bazat pe semnificaţia dublă a verbului *to shit:* 1 = a defeca; 2 = (aprox.) a lua peste picior, *(n.tr.).*

[46] Comportament masculin agresiv, *(n.tr.).*

bombele aruncate de bombardierele B-52. Joe ne-a dus la marginea vestică a centrului perimetrului nostru, aproape de hamacul lui şi mi-a arătat un loc în pământ. Am înghiţit în sec, dar Nhual încă nu înţelegea despre ce era vorba.

Joe a spus pe un ton calm:

— Va trebui să ne mutăm de aici cu tot echipamentul, rapid şi în linişte.

— Am înţeles, sir, am răspuns eu pe un ton solemn. Credeţi că e o bombă de două sute cincizeci sau cinci sute de kile?

Joe a râs şi a replicat:

— Habar n-am, dar indiferent de care-ar fi, ne poate face chisăliţă. Nu ştiu la ce fel de vibraţii e sensibilă, aşa că fiţi cu băgare de seamă.

Am clătinat din cap neliniştit şi am plecat de acolo, urmat îndeaproape de Nhual. Pe drum, i-am explicat.

— Groapa aia a fost săpată de o bombă de două sute cincizeci sau cinci sute de kile, care nu a explodat.

Nhual a făcut nişte ochi cât cepele, iar eu am continuat:

— Spune-le oamenilor să-şi strângă lucrurile şi să nu care cumva să alerge, să ţopăie sau să arunce vreun obiect pe jos. Va trebui să mergi cu căpitanul Dietrich şi să anunţi compania că trebuie să părăsim dealul acesta. Spune-le să-l urmeze pe căpitan, în şir indian.

Fără să mai spună nici un cuvânt, Nhual a dispărut rapid printre puşcaşii companiei. Curând, toţi oamenii părăseau dealul, cărând echipamentul cu ei. Trecând prin dreptul gropii, l-am văzut pe Joe îngenuncheat lângă ea, aşa că m-am apropiat de locul cu pricina. Fruntea i se umpluse de broboane de sudoare, dar s-a uitat la mine şi mi-a făcut cu ochiul.

— O mică surpriză pentru Charlie.

Joe prinsese o grenadă. De un băţ, folosind nişte bandă adezivă, înfigând apoi băţul în pământ, la marginea gropii. Mai înainte, scosese cuiul grenadei şi a spart una din cele două gheare astfel încât cuiul să poată fi tras mai uşor. După aceea, a pus la loc cuiul spintecat şi a înfipt băţul în pământ. Când am ajuns eu acolo, Joe legase de cui un fir-capcană. Am ţinut de fir până când Joe l-a trecut peste cărare şi l-a legat de un copac, cam la înălţimea taliei. În felul acesta era eliminat riscul ca firul să fie agăţat din greşeală de vreun animal mic. În schimb, în cazul în care vreun NVA ar fi tras de fir, grenada ar fi căzut în crater şi explozia ei ar fi detonat bomba.

Am pornit spre vest, pe Magistrala Gălbejiţilor, în căutarea unui loc de amplasare a perimetrului. Joe ştia că patrulele trimise pe teren fără staţii radio ne vor lua cu uşurinţă urma şi vor veni după noi. În cele din urmă, am găsit un loc potrivit şi am început amenajarea perimetrului.

A doua zi, am plecat în fruntea unei patrule formate din zece oameni, mergând spre vest pe Magistrala Gălbejiţilor.

Celelalte unităţi „măturau" valea, apropiindu-se de poziţia noastră. La vreo patru sute de metri de perimetrul nostru curgea râul din care ne aprovizionasem cu apă în ultimele două zile. Când am ajuns la râu, am studiat puntea construită inteligent din pari legaţi laolaltă, care trecea pe sub nivelul apei. Am fotografiat podul cu ajutorul aparatului miniatural Minolta, pe care-l achiziţionasem mai demult. Am fotografiat, de asemenea şi urmele adânci lăsate în solul moale de şenilele tancurilor sovietice. Oprindu-ne lângă cursul de apă, am trimis doi oameni în amonte şi doi în aval.

Patrula din amonte a revenit după câteva minute, chemându-mă să merg cu ei. Observând privirile lor agitate, mi-am dat seama că se întâmplase ceva. Dincolo de cotitura râului, am găsit în apă cadavrul intrat în putrefacţie al unui soldat NVA, cu picioarele legate de o tufă de pe mal. Mai sus de el, plutea leşul unui cerb, de asemenea legat de un tufiş. Tactica era evidentă. Dat fiind că noi ne aprovizionam cu apă dintr-un punct situat imediat după cotitură, nemernicii legaseră cele două cadavre acolo sperând să ne infecteze cu germenii şi bacteriile purtate de apa râului. Am tăiat sforile şi cadavrele au plutit în aval. I-am comunicate lui Joe descoperirea mea.

Ne-am continuat deplasarea de-a lungul drumului şi am constatat uluit că nord-vietnamezii se căţăraseră în copacii uriaşi şi le îndoiseră vârfurile spre interior, legându-le unele de altele şi alcătuind astfel nişte arce gigantice deasupra şoselei. Aceasta era în mod evident o încercare de a obtura vizibilitatea aviaţiei americane care patrula pe deasupra zonei respective. Făcusem prostia să nu ne luăm cu noi măştile de gaze şi, pe măsură ce ne apropiam tot mai mult de graniţa cambodgiana, eram din ce în ce mai îngrijorat din acest motiv.

Când am ajuns aproape de frontieră, omul din avangarda formaţiei a dat peste câţiva soldaţi nord-vietnamezi. Aceştia sau ascuns în buncărele de la marginea drumuri. Dat fiind că eram o patrulă de recunoaştere alcătuită din numai din zece oameni. Am

chemat un atac aerian asupra poziţiei inamicului. Nord-vietnamezii au părăsit buncărele şi s-au retras spre Cambodgia. După aceea, am mers mâi departe, ajungând într-o zonă care fusese defoliată în prealabil cu Agentul Oranj. Avioanele de vânătoare au surprins pe nord-vietnamezi în câmp deschis, oprind din mers un camion sovietic de două tone. Printr-o mişcare tactică de „foc – salt înainte”, am traversat zona deschisă, împingându-i pe soldaţii NVA spre liziera vestică. În retragerea lor grăbită, abandonaseră camionul care avea cauciucurile sparte de şrapnele. I-am raportat prin radio lui Joe, cerându-i permisiunea de a continua deplasarea spre vest. Joe mi-a dat semnalul de „foc verde”.

În momentul acela ne aflam aproape pe graniţă şi, după câteva minute au apărut deasupra capului două elicoptere Huey Cobra. Joe le trimisese ca să vegheze asupra micii noastre patrule. Unul dintre piloţi m-a chemat să mă avertizeze că trecusem aproape peste „linia punctată”. I-am dat de ştire că asta şi intenţionasem.

Prin intermediul staţiei Prick-25 mi-a răspuns:

— Nu putem trece peste linia punctată. Recepţie.

Am replicat:

— Aici Bravo. N-ar trebui să asiguri sprijin aerian pentru Sierra Foxtrot (SF) dacă nu ştii de glumă. Recepţie.

Mi-a răspuns, confirmând faptul că îşi însuşise remarca mea şi mi-am dat seama că râdea. Ara intrat deci în Cambodgia, iar eu am continuat să fotografiez. Multe dintre buncărele şi zonele de bivuac întâlnite în cale fuseseră părăsite cu doar câteva minute mai devreme, astfel că eram destul de neliniştit. Cu toate acestea, ne-am continuat deplasarea spre vest şi am ajuns la un complex de adăposturi secret, pentru o unitate de mărimea unui regiment. Erau acolo construcţii din bambus împletit, camuflate împotriva recunoaşterii aeriene şi nişte platforme din bambus, având în centru găuri de formă pătrată. Acestea erau latrinele, unde soldaţii stăteau ghemuiţi pe vine, aşa cum făceau, de altfel, toţi vietnamezii. Erau chiar şi nişte platforme din trestie împletită, care păreau a fi un soi de cazărmi pentru unităţi de mărimea unui pluton. Am fotografiat toate aceste lucruri şi i-am raportat lui Joe, care plecase şi el cu o patrulă la est de perimetru.

Reuşise să captureze un complex de buncăre şi nişte muniţie din Cehoslovacia şi Polonia.

Joe mi-a spus:

— Vezi că Charlie urmăreşte tot ce discutăm, aşa că ar fi mai bine să te întorci. Ştie exact unde te afli. Terminat.

Vorbisem în şoaptă, dar nu mai eram dispus să risc. Ştiam că ne aflam probabil în mijlocul unei ambuscade gigantice.

Inamicul părăsise poziţia în care ne aflam cu numai câteva minute mai devreme. Noi nu eram decât zece oameni cu carabine şi o mitralieră, în afară de mine. Mi-am închipuit – mai exact, am ştiut – că nord-vietnamezii ne urmăreau şi ori credeau că suntem avangarda unei unităţi mai mari, aşteptând să-şi declanşeze ambuscada în momentul în care întreaga unitate ajungea în zona de atac, ori se temeau de elicopterele Cobra care staţionau deasupra noastră.

Confruntarea cu un Huey Cobra semăna întrucâtva cu încercare de a săruta pe obraz un tigru bengalez: o experienţă unică, desigur.

Ne-am înapoiat deci spre Vietnam şi spre o stare de relativă siguranţă; ha, ha, ha. Aveam o poftă nebună s-o rup la sănătoasa, însoţit de puşcaşii care ar fi reuşit să se ţină după mine, dar ştiam că nu ar fi fost înţelept din partea mea, ca să mă exprim eufemistic. Când în sfârşit am trecut înapoi graniţa, am scos un suspin adânc de uşurare. Nu ştiu de ce, pe pământ, fireşte, nu se vedea nici un fel de linie punctată, în schimb, exista una psihologică. Cu toate că fusesem urmat îndeaproape de piloţii celor două aparate Cobra, nu puteam să uit faptul că mă aflam într-o incursiune neautorizată printr-o ţară presupusă a fi neutră. Dacă eu şi cei zece oameni ai mei am fi intrat într-un *caca* mare de tot, în mod oficial nimeni nu ar fi întreprins nimic, deşi ştiam că cele două Cobra nu ar fi rămas pasive. De asemenea, Joe Dietrich ar fi reuşit într-un fel sau altul să trimită pe cineva în ajutorul meu. Şi dacă nu ar fi reuşit ar fi fost în stare să vină cu toată trupa să mă scoată din belea, având grijă pe urmă să-mi tragă perdaful de rigoare. Un astfel de comandant era Joe.

Ne-am deplasat de-a lungul şoselei cu grijă, atenţi la eventualele ambuscade care ar fi putut să ne aştepte pe drumul de întoarcere. Cobrele au plecat mai spre sud ca să sprijine o companie de la Piei Djerang, ce dăduse peste doi soldaţi NVA care au tras câteva focuri în ei şi pe urmă au fugit. Alături de aceasta, se deplasau companii de la Polei Kleng şi Plateau Gi, căutând lagărul de prizonieri de război şi încercând să-i

„împingă” pe nord-vietnamezi în direcţia noastră. O altă companie de la Duc Co, întărită cu geniştii Diviziei a 4-a, ajunsese în zona noastră de aterizare la puţin timp după noi. Imediat au purces la distrugerea unor porţiuni importante din drum, la sud de aria noastră de operaţiuni.

Treceam pe lângă coasta acoperită de junglă a unui deal, situat la stânga noastră şi nu mă simţeam deloc în apele mele.

Străbăteam o porţiune deschisă a drumului, fără copaci deasupra capului, în schimb coasta dealului, extrem de abruptă, era înţesată de copaci şi vegetaţie, ceea ce ne făcea foarte vulnerabili faţă de atacurile venite de acolo.

Temerile mele s-au transformat aproape imediat în realitate. Am auzit un pocnet şi un fâsâit, urmate la scurt timp de o succesiune identică de sunete. Gaze! Auzind nişte zgomote pe coasta dealului, în apropierea mea, am scos de la centură două grenade cu mare putere explozivă şi am tras cuiele.

Am strigat:

— Gaze! Nu respiraţi!

Întreaga patrulă se deplasa în ritm alert de-a lungul drumului şi primul val de gaze i-a lovit înainte ca Nhual să apuce să-mi traducă cuvintele. Grenadele aruncate de mine au explodat şi câţiva montagnarzi au deschis focul spre coasta dealului.

La momentul acela, fiecare inhalase deja o porţie zdravănă de CS şi, cuprinşi de panică, au rupt-o la fugă ca de fiica morţii.

Am trecut pârghia selectorului pe „automat” şi am tras în pământul din faţa fugarilor. Aceştia s-au oprit în loc, pe vârfurile picioarelor, de parcă s-ar fi izbit de un zid de cărămidă.

— *Dei chiu!* Am strigat eu. Nhual, spune-le să nu intre în panică! Nu fugiţi! Vom cădea în ambuscadă!

— *Mi dei Chiu*! ţipă Nhual. *Yuatt cong-san chop bal hay!*

Ochii mă ardeau şi-mi lăcrimau în neştire, dar am continuat să strig:

— E gaz CS, Nhual! N-o să ne ucidă!

— *Hang ku wia*! zbieră Nhual. *Dei chiu*, cowboy!

Cu ochii arzând şi înlăcrimaţi, dar înfruntând cu semeţie panica, puşcaşii îşi ţineau puştile în poziţie de tragere, deplasându-se de-a lungul drumului în marş forţat. Abia mai putând respira, am pornit în urma lor şi am solicitat un atac de artilerie. Nu după multă vreme, obuzierele de 175 de milimetri ale Diviziei a 4-a aproape că nivelaseră întreaga coastă.

Ne-am oprit la prima apă curgătoare întâlnită în cale şi ne-am

spălat ochii şi pielea, încercând să scăpăm de usturime.

După accidentul cu gaze toxice din timpul antrenamentului de la tabăra A.P. Hill din Virginia şi după câteva accese de pneumonie şi pleurezie, mi-am făcut socoteala că plămânii mei aveau să-mi fie la fel de folositori ca nişte bikini în Antarctica.

O oră mai târziu, am făcut o nouă haltă la camionul sovietic pe care-l capturaserăm mai devreme. Eram surprins de faptul că atacul aerian distrusese toate cauciucurile dar lăsase relativ intactă prelata verde care acoperea remorca. Tocmai vorbeam prin radio cu Joe în timp ce mă chinuiam să scot plăcuţa metalică de identificare a fabricantului.

— Lackey Bravo, ai reuşit să demontezi plăcuţa de identificare a maşinii? Recepţie.

— Lackey Alpha, aici Bravo, totul e în regulă, am răspuns eu privind la plăcuţa metalică stanţată, neagră-argintie, având dimensiunile de zece pe zece centimetri. Tot ce scrie aici e în franceză, da' zice că e fabricat în 1962, la Moscova. Mai zice că e un camion de două tone. Recepţie.

— Bună treabă, Bravo, a replicat Joe. Şeful nostru din P-city vrea să rămâi acolo să păzeşti camionul. Va trimite un Chinook să-l care de acolo. Recepţie.

Am răspuns:

— Alpha, aici Bravo. Ne aflăm într-un cuib de viespi şi în mod sigur vom fi înţepaţi dacă mai frecăm mult pisoiul pe-aici. Pentru ce dracu-i trebuie? Recepţie.

— Probabil că vrea să-l instaleze la Hotel-Quebec. Cu ăştia care au stele pe umeri nu te poţi contrazice. Aranjează-ţi un perimetru şi fii cu băgare de seamă. Recepţie.

În momentul acela, probabil că aş fi fost în stare să mă contrazic şi cu preşedintele Johnson, dar Joe îmi dăduse un ordin direct, era ofiţerul meu comandant şi era un SF-ist. Nici nu se punea problema să mă contrazic cu Joe, aşa că am procedat ca majoritatea SF-iştilor atunci când se simt frustraţi: am rânjit.

— Pee Wee Lackey Alpha, aici Bravo, wilco[47]. Apropo, Alpha dacă auzi nişte explozii, să ştii că trebuie să arunc în aer o punte subacvatică şi două buncăre. Recepţie.

Joe râse, ştiind despre ce era vorba şi replică:

— Roger[48], Bravo.

---

[47] Interjecţie folosită în transmisiuni pentru confirmarea primirii mesajului şi a faptului că ordinele vor fi aduse la îndeplinire, *(n.tr.).*

[48] (În transmisiuni) – „Mesajul dvs. A fost recepţionat şi înţeles",

După care mi-a relatat despre patrula la care participase şi despre muniţia şi buncărele pe care le capturase. Mi-am scos din raniţă câteva pachete de explozibil plastic C-4, nişte fitile şi un detonator. Am luat de la unul din puşcaşi cele două arme M-72 LAW. Am desfăcut una din ele, sprijinind-o pe umăr, asigurându-mă în acelaşi timp că nu stătea nimeni în spatele meu.

— Ba Nua, generalul comandant al Diviziei a 4-a vrea ca noi să stăm să păzim această mostră de căcat comunist astfel ca el să-l poată expune pe gazonul din faţa cartierului general din Pleiku.

Mi-am aprins o ţigară şi am adăugat:

— Nu ţi se pare că e posibil ca nişte soldaţi NVA să se fi ascuns în el?

Rânjind, Nhual a replicat:

— Tot ce-i posibil.

Am tras prima rachetă LAW şi uşa a explodat, prefăcându-se în bucăţi. Am început să râd în timp ce-mi pregăteam a doua LAW şi am tras din nou:

— Înapoi! am strigat, trăgând cuiele a două grenade de mână cu mare putere de explozie. Am impresia că în cabină s-a ascuns un gălbejit.

Am alergat până la camion, am aruncat grenadele pe fereastra cabinei şi am rupt-o la sănătoasa. M-am, aruncat la pământ, punându-mi mâinile deasupra capului, în momentul în care cabina a explodat o dată cu cele două mini-bombe.

După care, am lipit de şasiu un pachet de C-4, pentru o ultimă explozie. Când marele elicopter Chinook a venit să-l ridice de acolo, camionul arăta ceva mai mult decât „obosit”. Joe Dietrich era să se înece de râs când a văzut mormanul de fier vechi trecând pe deasupra lui. Mai tot timpul, cei din SF sunt călcaţi pe bătături de mulţimea de ştabi militari, dar mai de fiecare dată reuşesc să găsească o modalitate de a egala scorul.

O oră sau două mai târziu ajungeam la perimetrul campaniei noastre şi de data asta un elicopter Huey a zburat până la noi numai ca să ia rolfilmele pe care le umplusem de-a lungul Magistralei Gălbejiţilor. Ofiţerul S-2 aflase despre chestiile pe care le fotografiasem şi mi-a cerut să i le trimit. Urmau să transmită filmele nedevelopate la eşaloanele superioare. A doua zi de dimineaţă, S-2 l-a chemat pe Joe prin radio ca să-i spună că fotografiile mele fuseseră trimise la Paris.

În dimineaţa următoare m-am trezit auzind nişte focuri de

(n.tr.).

armă şi am crezut că suntem atacaţi. L-am găsit pe Joe Dietrich ascuns după un copac şi bându-şi liniştit cafeaua. La intervale de câteva secunde, ieşea de după copac şi trăgea câteva focuri de revolver spre coasta împădurită a dealului de vizavi de noi.

Montagnarzii din întreg perimetrul se ascundeau alarmaţi. În cele din urmă, am aflat că un ţintaş aflat pe dealul cu pricina deschisese focul asupra perimetrului nostru. Ţintaşul inamic dovedindu-se a fi un cârpaci, Joe a început să tragă în el cu revolverul. Joe trăgea trei focuri, ţintaşul trăgea şi el tot trei focuri. Trăgea Joe două focuri, ţintaşul – la fel. Ceea ce individul nu avea de unde să ştie era faptul că Joe chema în felul acesta un atac de obuziere de 175 mm asupra dealului respectiv, deja luat în colimatorul marilor tunuri. Auzind de la artilerişti că obuzele se aflau pe drum, Joe ieşi de după copac, trase două focuri şi aşteptă. Ţintaşul trase şi el două focuri şi dealul explodă sub o ploaie de proiectile.

A doua zi ne îndreptam spre zona de aterizare, pentru a fi transportaţi de acolo. Joe a plecat înainte, eu rămânând cu o mică patrulă în ariergardă, ca să ne protejăm dosurile, extrem de vulnerabile, expuse cum erau spre Cambodgia. Patrula noastră a reperat nişte nord-vietnamezi ascunşi în buncărele de pe marginea şoselei. Joe a chemat uri raid aerian, numai că buncărele erau situate între Joe, aflat în fruntea grosului unităţii şi noi. Doi montagnarzi au găsit o ascunzătoare de muniţii în care se afla un mosor de lemn cu cablu detonator U.S. Army, un fir alb cu mare putere de explozie ce arată ca o frânghie de rufe din material plastic. Am introdus un băţ prin orificiul mosorului şi montagnarzii au dus mosorul şi l-au rostogolit pe panta de la intrarea într-unui din buncărele fortificate. Am alergat după ei, am azvârlit două grenade pe gura buncărului şi am luat-o la fugă de parcă mi-ar fi luat coada foc.

În prealabil, trimisesem restul patrulei să se adăpostească într-un crater de bombă larg de opt metri şi adânc de patru metri şi jumătate. Mi-am făcut socoteala că nord-vietnamezii îl urmăreau pe Joe, aflat la vedere tot timpul pe culmea defrişată a dealului unde se afla zona de aterizare, astfel că pe noi nu ne văzuseră. Restul patrulei a alergat înainte şi ne-a asigurat foc de acoperire. Urmau cei doi voluntari cu mosorul de cablu exploziv şi, în fine, eu. Pe când treceam în goana mare pe lângă uşa unui buncăr, un nord-vietnamez surprins a scos capul afară.

Am strigat:

— Foc în gaură!

Deşi nu mi-au înţeles cuvintele, montagnarzi ştiau ce are să se întâmple şi s-au pus la adăpost. Ajunsesem la buza craterului în momentul când cablul exploziv a explodat şi unda de şoc m-a izbit în spate. Am zburat într-un salt mortal peste marginea gropii şi am căzut pe spate jos, jos de tot, pe fundul craterului.

Joe, care urmărise toată întâmplarea, a spus:

— Prepelicarule, aici Lackey Alpha, aveţi acum marcaj pe ţintă. În craterul acela sunt oamenii mei. Recepţie.

— Roger, Lackey Alpha, spune-le oamenilor tăi să-şi bage capul la cutie. Trimitem două păsări mari cu nişte ouă grele.

Recepţie.

— Nu au staţie radio la ei, dar cred că ştiu să se ferească. Terminat.

Zăceam şi gemeam, lungit pe spate pe fundul craterului, dar am zâmbit când am auzit avioanele trecând în zbor şi lansându-şi bombele.

O oră mai târziu, treisprezece elicoptere UH-1D au aterizat şi ne-am încărcat pentru întoarcerea acasă. Priveam în jos la Valea Plei Trap şi mi-am adus aminte de misiunea de cercetare pe care Joe o efectuase înainte să ajungem în Vale. Zburând pe deasupra ariei noastre de operaţii, de-a lungul frontierei, a numărat nu mai puţin de nouă amplasamente de arme automate. Cele mai multe trăgând din plin. Într-una din poziţiile deasupra căreia Joe a zăbovit un timp, un puşcaş trăgea continuu în avion. Efectuând un ocol curajosul pilot al aparatului L-19 a zburat direct pe deasupra poziţiei puşcaşului trecând razant peste nivelul copacilor. Joe Dietrich a deschis uşa de pe partea sa şi a aruncat o mână de cartuşe deasupra puşcaşului. Râzând, Joe şi pilotul au părăsit valea, urmăriţi de traiectoriile gloanţelor.

Cu toate acestea, pe când părăseam Valea Piei Trap, eu şi Joe nu râdeam. Ştiam că sub noi se aflau numeroase tancuri NVA de fabricaţie sovietică, bine ascunse sub vegetaţia abundentă. Ştiam că zeci şi zeci de ochi oblici, de culoarea migdalei, se holbau la elicopterele noastre – ochi şireţi, zâmbitori, ce realizau faptul că se descurcaseră de minune împotriva inamicului lor. Un inamic nevoit să lupte mereu cu mâinile legate la spate. Amândoi ştiam că acolo jos aveam prieteni, camarazi din Armată, Forţele Aeriene sau Marina Militară, răniţi şi bolnavi, înfometaţi şi suferinzi, înspăimântaţi şi deprimaţi, închişi în cuşti din bambus sau din sârmă ghimpată. Ştiam că toţi aceşti

oameni1 priveau spre cer la elicopterele noastre care părăseau valea, întrebându-se dacă patria lor îşi va mai aduce aminte de ei. Ştiam că-şi vedeau speranţele zburând o dată cu elicopterele.

M-am gândit la faptul că în curând îmi voi rade barba crescută de două săptămâni şi-mi voi spăla jegul depus în tot acest timp. M-am gândit cum mă voi întinde sub soarele fierbinte, lăsându-l să-mi vindece toate crestăturile de bambus şi toate tăieturile şi rănile purulente provocate de jungla jilavă şi jegoasă.

Am visat cu ochii deschişi cum voi face dragoste cu Ning, inimoasa mea Dega. Aş fi vrut să mă las cuprins de braţele ei şi să plâng în neştire, dar starea mea de spirit d*e macho* din zilele acelea nu ar fi îngăduit una ca asta.

Am început să mă gândesc la ochii americanilor lipsiţi de speranţă, care ne priveau plecând şi mi-am scos din minte această imagine. M-am gândit la următoarea operaţiune şi mi-am spus că va fi alt fel. Nici un comandant idiot nu o va mai compromite. Nici un nemernic de „aliat" nu ne va mai tăia craca de sub picioare. La următoarea operaţiune, nici un reporter nu ne va mai numi „personaje negative", iar cei de acasă ne vor iubi ca altădată. Ca în vremurile când eram nişte copii nevinovaţi şi nepăsători şi urmăream cu ochii mari, plini de încântare, isprăvile lui John Wayne în *Nisipurile din Iwo Jima.*

Ca în vremurile când John Kennedy ne spunea: *„Nu întrebaţi ce poate face ţara pentru voi. Întrebaţi-vă ce puteţi face voi pentru ţară."*

Poate că următoarea misiune va fi diferită, mi-am spus. Poate că data viitoare ne vom atinge obiectivul.

La mii de metri sub mine şi în urma mea, într-o cuşcă strâmtă, un american, o Beretă Verde, se uită lung la elicopterele care pleacă. Sălta din umerii obosiţi şi lacrimile îi curg şiroaie pe obraji. Le şterge şi zâmbeşte cu curaj. Poate că mâine vor veni să mă salveze, dar astăzi nu am decât să încerc să mai supravieţuiesc încă o zi. Până acum am rezistat şi ştiu că patria mea nu mă va părăsi. Eu nu o voi părăsi niciodată.

Am privit înapoi şi am văzut Valea Piei Trap dispărând în depărtare. Doamne, ce hain era curentul ce pătrundea pe uşa elicopterului! Îmi făcea ochii să lăcrimeze în neştire. Oricât încercam să-i şterg, nu se opreau din lăcrimare.

Valea Lacrimilor rămăsese, în sfârşit, în spatele meu… dar numai pentru două decenii. Asta nu înseamnă mult mai mult decât câteva luni petrecute în Orient. Mă rog la Dumnezeu să nu-

mi dea voie să uit vreodată Valea Lacrimilor. Şi tot ceea ce reprezintă ea.

CUPRINS

DEDICAŢIE.....4
1 Trandafiri şi spini.....6
2 În aşteptarea plecării.....20
3 Printre Montagnarzi.....40
4 Joe Dietrich.....86
CUPRINS.....148